

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

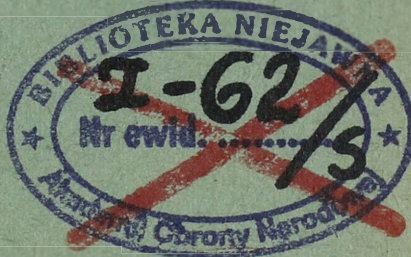
ASG WP wewn. 4210/89

JAWNE

~~ZASTRZEZONE~~

POUFNE

Egz. nr 20

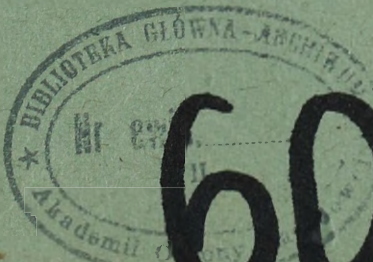

TAKTYKA I SZTUKA OPERACYJNA SIŁ ZBROJNYCH GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO

PODRECZNIK

Część II tom I

12

60847

WARSZAWA

1989

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

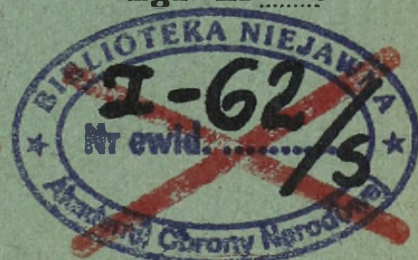
ASG WP wewn. 4210/89

JAWNE

~~ZASTRZEŻONE~~

POUFNE

Egz. nr 20

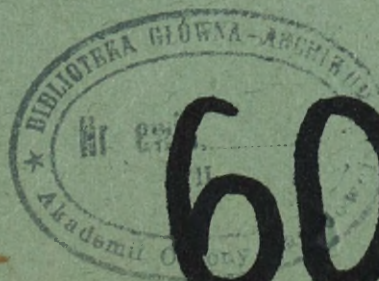

TAKTYKA I SZTUKA OPERACYJNA SIŁ ZBROJNYCH GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO

PODREČZNIK

Część II tom I

12

60847

WARSZAWA

1989

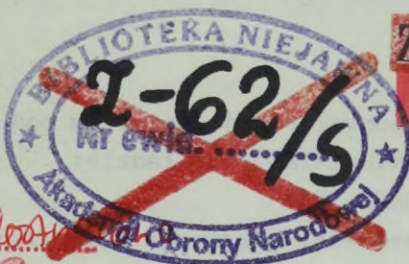
14022006 Anna KOLEK *skł.*
Prot.-pnekt. Nr uch. 647 z dn. 24.02.2006

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

ASG WP wewn. 4210/89

ZASTRZEŻONE

POUFNE

Egz.nr ..20

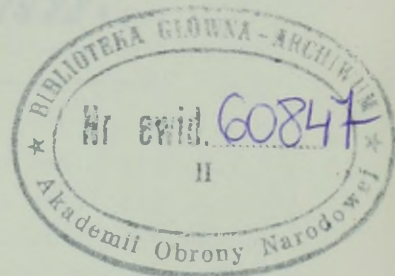
Przeklasyfikowana z *Poufne* na *2007*
podstawa przekl. Wykaz Aktualnych Wojskowych
Wydawnictw Wewnętrznych szt. gen. 1527/2001
data i podpis *12.11.02 Kowalski*

TAKTYKA I SZTUKA OPERACYJNA
SIŁ ZBROJNYCH GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO

Podręcznik

Część II tom I

WARSZAWA

1989 r.

~~SECRET~~
~~SECRET~~
Podręcznik opracował zespół oficerów pod kierownictwem
płk. dr. Janusza WIŚNIEWSKIEGO w składzie:
ppłk dr Tomasz LIMANOWSKI
ppłk dypl. Andrzej DAMAZIAK

~~SECRET~~

Wprowadzam do użytku dla nauczycieli akademickich i słuchaczy podręcznik "Taktyka i sztuka operacyjna sił zbrojnych głównych państw NATO", część II tom I.

KOMENDANT

AKADEMII SZTABI GENERALNEGO WP
gen.dyw.prof.dr hab. Władysław MRÓZ

27. 12. 1988.

SPIS TREŚCI

	str.
WSTĘP	6
1. DZIAŁANIA POWIETRZNODESANTOWE	8
1.1. Rodzaje desantów powietrznych	8
1.2. Rodzaje operacji powietrznodesantowych	10
1.3. Przygotowanie i prowadzenie działań powietrzno- desantowych	13
2. DZIAŁANIA POWIETRZNO SZTURMOWE /POWIETRZNO MANEWROWE/.....	29
2.1. Ogólna charakterystyka wojsk powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych/	29
2.2. Przygotowanie działań powietrznoszturmowych	30
2.3. Prowadzenie działań powietrznoszturmowych /powietrzno- manewrowych	35
3. MORSKIE OPERACJE DESANTOWE	40
3.1. Zasady prowadzenia morskich operacji desantowych	40
3.1.1. Rodzaje morskich operacji desantowych	40
3.1.2. Sposoby desantowania	41
3.1.3. Organizacja sił morskich w operacji desantowej	42
3.2. Etapy morskich operacji desantowych	43
3.2.1. Planowanie operacji	44
3.2.2. Załadunek sił i środków desantu	46
3.2.3. Ćwiczebne desantowanie /trening/	47
3.2.4. Przejście desantu morzem	48
3.2.5. Łądowanie desantu	49
3.3. Walka desantu morskiego na brzegu	51
3.4. Wsparcie ogniowe /jądrowe/ desantu morskiego	51
3.4.1. Wsparcie lotnicze desantu morskiego	52
3.4.2. Wsparcie desantu morskiego przez artylerię okrętową ...	53
3.5. Zabezpieczenie tyłowe piechoty morskiej w morskich operacjach desantowych	54
4. DZIAŁANIA SPECJALNE	59
4.1. Wojska specjalnego przeznaczenia głównych państw NATO	60
4.1.1. Zadania i zasady użycia wojsk specjalnego przeznacze- nia	61

	str.
4.2. Wojska dalekiego rozpoznania głównych państw NATO	84
4.2.1. Zadania i zasady użycia wojsk dalekiego rozpoznania	84
4.3. Oddziały i pododdziały pływonurków bojowych	90
4.3.1. Zadania i sposoby użycia jednostek pływonurków bojowych	90
4.4. Dobór i szkolenie żołnierzy wojsk specjalnych	92
4.5. Możliwości działania wojsk specjalnych na obszarze Polski	100
Zakończenie	103
wykaz załączników	105

WSTĘP

W ramach przygotowań wojennych, dowództwa sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, RFN i innych państw NATO, przywiązują duże znaczenie nie tylko do wzrostu siły ogniowej wojsk lądowych lecz także do znacznego zwiększenia ich ruchliwości taktycznej i strategicznej. Wychodzą przy tym z założenia, że siła ognio-wojsk lądowych wzrasta znacznie szybciej niż ich manewrowość, zwłaszcza od czasu wprowadzenia do ich uzbrojenia broni jądrowej oraz ostatnio systemów broni precyzyjnej. W tej sytuacji - zdaniem specjalistów wojskowych NATO - zachodzi konieczność zwiększania ruchliwości wojsk przez wprowadzenie odpowiednich zmian zarówno w strukturze organizacyjnej wojsk, jak i systemie ich zabezpieczenia materiałowo-technicznego oraz ciągle doskonalanie sprzętu bojowego. Uważa się, że szybkie rozwiązanie powyższego problemu może doprowadzić do ^{dalszego} rozwijania wojsk powietrznodesantowych, powietrznoszurmowych i morskich oraz modernizacji sprzętu lotnictwa transportowego przy równoczesnym polepszeniu manewrowości sił lądowych oraz udoskonaleniu form i sposobów współdziałania.

Wraz z rozwojem wojsk powietrznodesantowych, powietrznoszurmowych i sił morskich rozwija się teoria ich wykorzystania w walce i operacji. Mimo pewnych różnic co do wielkości desantów powietrznych, poglądy na organizację i prowadzenie operacji powietrznodesantowych, powietrznoszurmowych i morskich operacji desantowych w poszczególnych armiach NATO są podobne.

Różnica polega jedynie na tym, że w siłach zbrojnych europejskich państw NATO przeważa pogląd, iż w miarę wyposażania sił lądowych przeciwnika w nowoczesne, raketowe środki OPL i konieczność ^{wyznaczenia} dużej ilości samolotów transportowych i lotnisk załadunkowych jak również ze względów operacyjnych nie celowym jest stosowanie na ETDW dużych, strategicznych desantów powietrznych. Uważają natomiast, iż wzrasta rola desantów na szczeblach taktyczno-operacyjnych, wykonywanych siłami batalionu, brygady, wzmocnionej brygady, a co najwyżej siłami grupy powietrznodesantowej w celu opanowania ważnych obiektów położonych na tyłach przeciwnika lub do wzmocnienia zagrożonych kierunków. Natomiast Amerykanie, wychodząc z konieczności zabezpieczenia swoich interesów w różnych częściach świata, przygotowują swoje związki powietrznodesantowe i morskie do międzykontynentalnych przerzutów oraz do prowadzenia kombinowanych powietrzno-morskich operacji desantowych.

Ponadto dowództwo amerykańskie liczące się z koniecznością szybkiego wzmocnienia w okresie zagrożenia lub wojny niektórych kierunków operacyjno-strategicznych przewiduje w planach rozwinięcia wojsk użycie tzw. sił szybkiego reagowania.

Zdaniem specjalistów wojskowych państw NATO, prowadzenie aktywnych, zdecydowanych działań bojowych na tyłach przeciwnika jest - obok stosowania najdoskonalszych środków rażenia - jednym z ważniejszych zadań wojsk lądowych. Wykonanie uderzeń na obiekty przeciwnika położone na głębokim zapleczu może doprowadzić w krótkim czasie do rozbicia silnych zgrupowań jego wojsk, do opanowania rejonów i obiektów terenowych, a także do dezorganizacji systemu dowódzenia i zaopatrywania.

Uważa się, że w warunkach współczesnej wojny, działania na tyłach przeciwnika będą prowadzone m.in. w formie operacji powietrznodesantowych, powietrznoszurmowych, desantów morskich i działań specjalnych.

Wojska powietrznodesantowe i powietrznoszurmowe będą najczęściej używane do wykonania zadań wymagających szybkiego desantowania na znaczne odległości w celu niszczenia środków przenoszenia broni jądrowej, opanowania i utrzymania przez określony czas ważnych rejonów /obektów/, a ponadto do wykonania uderzeń w celu ułatwienia opanowania miast, rejonów umocnionych itp.

Na Zachodzie uważa się, że najbardziej celowym jest użycie desantów powietrznych w działaniach zaczepnych. Desanty mogą być organizowane z oddziałów i pododdziałów zarówno wojsk powietrznodesantowych, jak i pododdziałów piechoty, przeszkolonych w desantowaniu z lądowaniem środków transportu powietrznego.

Z chwilą wprowadzenia na pole walki uzbrojonych śmigłowców pojawiło się nowe pojęcie - szturm powietrznego. Wietnam stał się swego rodzaju poligonem doświadczalnym w zakresie organizacji i prowadzenia działań powietrznoszurmowych. Doświadczenia wietnamskie zostały dokładnie przeanalizowane i adaptowane do warunków europejskich. Konsekwencją tego jest reorganizacja 101 DKP na DPSzt oraz zorganizowanie w armiach państw NATO pododdziałów śmigłowców szurmowych, jak również przeszkolenie niektórych pododdziałów zmechanizowanych i piechoty w działaniach desantowych i powietrznoszurmowych.

Zgodnie z poglądami specjalistów wojskowych armii państw NATO, wojska powietrznodesantowe i powietrznoszurmowe oraz siły morskie i wojska specjalne będą wykorzystywane zarówno w wojnie jądrowej, jak również w wojnie prowadzonej wyłącznie środkami konwencjonalnymi.

1. DZIAŁANIA POWIETRZNODESANTOWE

Działania powietrznodesantowe, zgodnie z regulaminami wojsk NATO, są to przedsięwzięcia obejmujące przerzut ^{desantowanie} drogą powietrzną wojsk i zaopatrzenia materiałowo-technicznego w wyznaczony rejon oraz wykonywanie określonych zadań bojowych. Działania te mogą być prowadzone przez desanty powietrzne o różnej sile i składzie.

1.1. Rodzaje desantów powietrznych

Ze względu na wielkość /skład/, głębokość desantowania oraz wykonywane zadania desanty powietrzne dzielą się na:

- strategiczne desanty powietrzne;
- operacyjne desanty powietrzne;
- taktyczne desanty powietrzne .

a/ Strategiczny desant powietrzny.

Strategiczny desant powietrzny organizuje dowództwo połączonych sił zbrojnych TDW w sile co najmniej korpusu powietrznodesantowego /KPD/^{1/} i stosuje do opanowania dużego obszaru na głębokich tyłach przeciwnika, w celu dezorganizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych, życia gospodarczego i polityczno-administracyjnego. Uważa się również, że desant tej wielkości może być użyty do zerwania planowanych przez przeciwnika operacji, uchwycenia baz zabezpieczających działania własnych sił lądowych i morskich. Nie wyklucza się również możliwości użycia takiego desantu do osiągnięcia strategicznego sukcesu w wojnach lokalnych. Głębokość przerzutu powietrznego desantu strategicznego zakłada się na odległość 500 i więcej km od rubieży styczności wojsk.

Strategiczne desanty powietrzne rozpatrywane są głównie w siłach zbrojnych Stanów Zjednoczonych. Wynika to z ich potrzeb do zabezpieczenia swoich interesów w różnych częściach świata. Natomiast specjaliści wojskowi europejskich państw NATO uważają, że dla ETDW bardziej opłacalne będzie użycie taktycznych i operacyjnych desantów powietrznych. Pogląd swój motywują potrzebami wynikającymi z prowadzenia działań przez wojska lądowe na tym teatrze oraz tym, iż zabezpieczenie strategicznego desantu powietrznego wymaga dużej ilości samolotów transportowych,

1/ Skład KPD może być różny: 1-2 DPD i DP lub DPD, DPSzt i DP przygotowana do desantowania z lądowaniem transportu powietrznego. Np. 13 KPD /A/ w składzie: 82 DPD, 101 DPSzt i 9 DP.

lotnisk załadowniczych itp. a to z kolei wydłuża okres przygotowawczy i demaskuje zamiar użycia wojsk powietrznodesantowych^{2/}.

b/ Operacyjny desant powietrzny

Operacyjny desant powietrzny może posiadać różny skład, jednak nie mniej niż dywizja powietrznodesantowa. Zakłada się, że tej wielkości desant powietrzny może być przetrzucany na tyły przeciwnika w celu wykonania następujących zadań:

- niszczenie operacyjnych i strategicznych środków przenoszenia broni jądrowej oraz składów i magazynów amunicji specjalnej;
- opanowanie i utrzymanie do czasu podejścia wojsk własnych ważnych rejonów, węzłów komunikacyjnych, przepraw i przyczółków na szerokich przeszkodach wodnych;
- szybkie wykorzystanie skutków własnych uderzeń jądrowych i broni precyzyjnych;
- opanowanie przyczółków w rejonach desantowania operacyjnych desantów morskich;
- opanowanie baz lotniczych i morskich oraz ich utrzymanie dla potrzeb wojsk własnych;
- wzbronienie zajęcia przez przeciwnika dogodnych rubieży i rejonów do wykonania przeciwuderzeń;
- wzmacnianie oddziałów i związków taktycznych walczących w okrężeniu;
- dezorganizacja dowodzenia i pracy tyłów operacyjnych przeciwnika itp.

Głębokość przetrzutu operacyjnego desantu powietrznego uzależniona jest od głębokości zadań oraz tempa natarcia wojsk lądowych i może wynosić od 150 do 250 km, a w określonych sytuacjach nawet do 400 km od rubieży styczności wojsk.

Ponadto przewiduje się, że w niektórych przypadkach do działania w charakterze operacyjnych desantów powietrznych będą tworzone tzw. grupy powietrznodesantowe /GPD/ w składzie większym niż brygada, a mniejszym niż dywizja /np. dwie BPD lub BPD i ppd itp./. Głębokość przetrzutu takiej grupy może wynosić 150-200 km od rubieży styczności wojsk.

2/ Do zabezpieczenia przetrzutu strategicznego desantu powietrznego potrzeba około 600-1000 samolotów transportowych oraz około 40-50 lotnisk w rejonie wyjściowym. Potrzeby te ilustruje załącznik 1.

c/ Taktyczny desant powietrzny

Taktyczny desant powietrzny organizuje się na szczeblu od brygady do korpusu armijnego w sile od bpd do BPD, w sile od kompanii do batalionu z pododdziałów zmechanizowanych przeszkolonych w desantowaniu z lądowaniem transportu powietrznego i może być stosowany w działaniach bojowych na ETDW.

Taktyczny desant powietrzny zaleca się stosować w celu osiągnięcia możliwie wysokiego tempa natarcia wojsk. Do głównych zadań desantu zalicza się:

- uchwycenie i utrzymanie do czasu podejścia wojsk własnych ważnych rubieży, węzłów komunikacyjnych, przepraw, przesmyków i cieśnin;
- wzbranianie podejścia odwodów przeciwnika;
- niszczenie środków przenoszenia broni jądrowej;
- dezorganizacja dowodzenia oraz pracy tyłów;
- wykonanie uderzeń ^w celu rozbitcia sił przeciwnika, na które wykonano zmasowane uderzenia ogniowe;
- zwalczanie oddziałów i pododdziałów przeciwnika, które przerwały się w głąb ugrupowania obronnego własnych wojsk itp.

Desantowanie taktycznego desantu powietrznego przewiduje się na głębokość 30 do 50 km, a niekiedy do 80 km. W niektórych sytuacjach, wzmocniona BPD może być desantowana na głębokość 80-120 km od rubieży styczności wojsk.

1.2. Rodzaje operacji powietrznodesantowych

Operacje powietrznodesantowe zgodnie z regulaminami wojsk NATO stanowią odrębny rodzaj działań bojowych. Organizowane są i prowadzone na różnych szczeblach dowodzenia. Obejmują orzedsięwzięcia przerzutu wojsk i zaopatrzenia materiałowo-technicznego oraz wykonanie zadań bojowych w głębi ugrupowania /na tyłach/ wojsk przeciwnika. W zależności od czasu trwania operacje powietrznodesantowe dzielą się na długotrwałe i krótkotrwałe.

Długotrwałe operacje powietrznodesantowe - są operacjami samodzielnymi, a głównym ich celem jest opanowanie i utrzymanie ważnych rejonów na głębokich tyłach przeciwnika, z których planowane jest przejście do działań zaczepnych, opanowanie centralnych ośrodków administracyjno-państwowych i obiektów przemysłowych, baz lądowych, powietrznych i morskich lub ich niszczenie, dezorganizacja kierowania i uzupełniania głównych zgrupowań wojsk przeciwnika na TDW.

Długotrwałe operacje zaleca się przeprowadzać dużymi siłami /np. KPD/ wzmocnionymi w ramach narastania sił jednostkami piechoty oraz środ-

kami wsparcia ogniowego w tym także środkami przenoszenia broni jądrowej. W działaniach tych będzie zachodziła konieczność dodatkowego zaopatrzenia desantu w środki materiałowo-techniczne oraz sprzęt bojowy.

Długotrwałe operacje powietrznodesantowe mogą być operacjami o charakterze strategicznym lub operacyjno-strategicznym. Czas trwania takiej operacji przewiduje się na 5 i więcej dób. Przerzut wojsk, zaopatrzenia i sprzętu odbywa się drogą powietrzną, a niekiedy częściowo również drogą morską. Kierownictwo polityczno-wojskowe Stanów Zjednoczonych już w okresie pokoju planuje i przygotowuje do prowadzenia tego typu operacji tzw. "siły szybkiego reagowania".

Krótkotrwałe operacje powietrznodesantowe - charakteryzują się niewielkim wzmocnieniem wojsk powietrznodesantowych i zabezpieczeniem z powietrza pod względem materiałowo-technicznym. W rejonie działań wojska zabezpiecza się tylko pod względem zaopatrzenia pierwszej potrzeby^{3/}. Operacje kończy się szybkim połączeniem desantu z wojskami własnymi, wycofaniem go lub desantowaniem do wykonania następnych operacji powietrznodesantowych. Głównym zadaniem krótkotrwałych operacji powietrznodesantowych jest opanowanie i utrzymanie ważnych rejonów /węzłów dróg, przepraw, przyczółków itp./ na tyłach przeciwnika do czasu podejścia własnych wojsk lub wysadzenia desantu morskiego, uchwycenie lub niszczenie ważnych obiektów przeciwnika /lotnisk, środków napadu jądrowego, sztabów wysokiego szczebla itp./, wzbranianie wycofania się wojsk przeciwnika z zajmowanych pozycji i podejścia^a jego odwodów z głębi, wzmocnienie okrążonych oddziałów i związków taktycznych, uchwycenie wysuniętych baz do prowadzenia działań bojowych i organizacji materiałowo-technicznego zabezpieczenia wojsk jak również izolacji rejonu działań bojowych.

Skład desantów powietrznych w krótkotrwałych operacjach powietrznodesantowych zależy od zamiaru operacji, głębokości desantowania, wykonywanego zadania, sił i środków przeciwnika i może się składać z sił od batalionu do dywizji powietrznodesantowej. Krótkotrwała operacja powietrznodesantowa jest operacją o charakterze taktycznym lub operacyjno-taktycznym. Czas trwania takiej operacji przewiduje się na okres od kilku godzin do 5 dób.

3/ Pod pojęciem "zabezpieczenie pierwszej potrzeby" rozumie się niezbędne zabezpieczenie w środki walki, głównie amunicję, materiały wybuchowe, MPS, środki medyczno-sanitarne.

Regulaminy sił zbrojnych poszczególnych armii państw NATO różnią jeszcze inny podział operacji powietrznodesantowych. Jest to podział w zależności od celów i zadań oraz szczebla, na którego korzyść prowadzi się działania. Są to następujące rodzaje operacji:

- operacje powietrznodesantowe we współdziałaniu z wojskami nacierającymi od linii frontu lub desantem morskim;
- samodzielne operacje powietrznodesantowe;
- rajdy w głąb terytorium przeciwnika;
- specjalne operacje powietrznodesantowe.

Operacje powietrznodesantowe we współdziałaniu z wojskami nacierającymi od linii frontu lub desantem morskim - planuje się głównie w działaniach zaczepnych w ścisłym powiązaniu z działaniem wojsk lądowych lub desantu morskiego. Przewiduje się, że działanie wojsk powietrznodesantowych przy prowadzeniu tego rodzaju operacji powinno być wsparte uderzeniami lotnictwa. W czasie trwania operacji wymagane jest utrzymanie przewagi w powietrzu. Działania tego rodzaju mogą mieć charakter taktyczny, operacyjny lub strategiczny.

Ich celem jest szybkie wykorzystanie skutków własnych uderzeń jądrowych, lotniczych i broni precyzyjnej oraz ułatwienie wykonania zadań nacierającym wojskom lądowym, jak też zwiększenie ich tempa natarcia.

Samodzielne operacje powietrznodesantowe - są to najczęściej operacje długotrwałe o znaczeniu strategicznym lub operacyjno-strategicznym. Mogą być prowadzone w celu opanowania ważnych rejonów lub dla utworzenia nowych frontów, względnie przeniesienia działań na inny TDW.

W operacjach tego typu wojska powietrznodesantowe wykonują główne zadania samodzielnie, wykorzystując skutki uderzeń jądrowych i lotniczych, bez współudziału sił lądowych i morskich. Prowadzenie takiej operacji wymaga wywalczenia panowania w powietrzu, uprzedniego opanowania bronią jądrową lub klasyczną sił przeciwnika w rejonie desantowania, opanowania lotnisk dla rzutu lądującego, zabezpieczenia transportu drogą powietrzną zaopatrzenia materiałowo-technicznego, broni ciężkiej i sprzętu do rejonu desantowania. Ponadto wymagana jest silna osłona przeciwlotnicza szczególnie w rejonie wyjściowym. Na trasie przelotu oraz w rejonie lądowania konieczne jest silne opanowanie środków obrony przeciwlotniczej przeciwnika.

Rajdy w głąb terytorium przeciwnika stanowią specjalny rodzaj działań prowadzonych różnymi siłami. Prowadzi się je z zasady z zaskoczenia i w krótkim czasie. Celem rajdu może być niszczenie środków napa-
du jądrowego, składów amunicji specjalnej, sztabów, opanowanie bądź niszczenie lotnisk lub innych ważnych obiektów. W operacjach tego ro-
dzaju następuje ewakuacja użytych sił po wykonaniu zadania. Rajdy w
głąb terytorium przeciwnika będą z zasady wykonywały wojska powietrzno-
szturmowe^{4/}.

Specjalne operacje powietrznodesantowe prowadzone są w celu zade-
monstrowania siły dla wywarcia nacisku politycznego na rząd danego
państwa /w wojnach lokalnych/, rozpoznania taktycznego, zdobycia
określonych rejonów lub udzielania pomocy jednostkom do których nie
mogą dojść wojska lądowe.

Ponadto powietrzny desant specjalny może być użyty do wykonania zadań
o znaczeniu szczególnym^{5/}. W związku z tym w skład desantu mogą wcho-
dzić żołnierze i pododdziały z wojsk specjalnych lub dalekiego roz-
poznania oraz inni specjaliści^{6/}.

1.3. Przygotowanie i prowadzenie działań powietrznodesantowych

Działania powietrznodesantowe stanowią część składową operacji
prowadzonych na teatrze działań wojennych. Regulaminy armii państw
NATO rozróżniają trzy podstawowe etapy działań powietrznodesantowych:

- etap przygotowawczy;
- etap przerzutu i lądowania;
- etap działań bojowych.

a/ Etap przygotowawczy rozpoczyna się z chwilą otrzymania zada-
nia i kończy załadowaniem wojsk i sprzętu do samolotów lub śmigłowców.

Do zasadniczych przedsięwzięć tego etapu należą:

- podjęcie decyzji o przeprowadzeniu działań;
- planowanie działań;

4/ Działaniom powietrznoszturmowym poświęcony jest rozdział drugi.

5/ Pod pojęciem "zadań i znaczeniu szczególnym" rozumie się działania
dywersyjne, opanowanie obozów i uwolnienie jeńców wojennych, roz-
głośni radiowo-telewizyjnych, siedzib władz administracyjnych itp.

6/ Szczeble organizujące działania, ich zasięg i siły desantów powietrz-
nych oraz położenie rejonów wyjściowych ilustruje załącznik nr 2.

- prowadzenie rozpoznania i określenie rejonów wyjściowych do desantowania;

- zgromadzenie środków materiałowo-technicznego zabezpieczenia;
- zajęcie rejonu wyjściowego;
- ześrodkowanie sił i środków transportu powietrznego;
- załadunek desantu na środki transportu powietrznego.

Czas trwania ^{przygotowawczego} etapu zależy od wielu czynników, a przede wszystkim od skali działań, ich charakteru, stopnia gotowości wyznaczonych do działań wojsk i lotnictwa transportowego, warunków terenowych, meteorologicznych itp. Dla taktycznego desantu powietrznego w sile batalionu i brygady czas ten może trwać od kilku do kilkunastu godzin lecz nie więcej niż jedną dobę, natomiast w sile DPD do 5 dni, a w niesprzyjających warunkach nawet do 7 dni. Jeżeli oddziały DPD są przygotowane pod względem bojowym i materiałowo-technicznego zabezpieczenia oraz znajdują się w pobliżu lotnisk, czas ten może być skrócony do 2 dni. Dla desantu strategicznego czas ten może trwać od kilku dni do kilku tygodni.

Obiekt uderzenia, rejon lądowania i czas gotowości do działań determinuje wszystkie przedsięwzięcia w zakresie planowania działań powietrznodesantowych.

Decyzję prowadzenia działań powietrznodesantowych na dużą skalę podejmuje dowódca sił zbrojnych na TDW. Na podstawie tej decyzji dowództwa sił lądowych, powietrznodesantowych, powietrznych i morskich wydzielają siły i środki niezbędne do prowadzenia działań /operacji/ powietrznodesantowej oraz planują związane z nią użycie własnych rodzajów wojsk.

Dowódca sił zbrojnych na TDW może utworzyć w tym celu połączoną powietrznodesantową grupę operacyjną.

Działania /operacje/ powietrznodesantowe planuje bezpośrednio sztab połączonej powietrznodesantowej grupy operacyjnej.

Planowanie operacji prowadzi się metodą odwróconą, polegającą na tym, że w pierwszej kolejności sztaby opracowują plan działania desantu po wylądowaniu /rejonu zbiórek, skład sił, kierunki i sposób działań oraz sposób zaopatrywania wojsk/. Następnie opracowuje się plan desantowania, w którym ustala się czas przelotu oraz miejsce i kolejność zrzutów. W następnej kolejności opracowuje się plan transportu wojsk i sprzętu drogą powietrzną /plan ten opracowuje się w ścisłym współdziałaniu ze sztabem lotnictwa transportowego i wspierającego/;

plan przegrupowania z rejonu ześrodkowania do rejonu wyjściowego; plan załadowania desantu na środki transportu powietrznego /rejonu wyczekiwania, punkty załadowcze, kolejność i czas załadunku sprzętu bojowego i ludzi/.

W czasie planowania i przygotowania działań powietrznodesantowych szczególną uwagę zwraca się na skrytość przedsięwzięć, maskowanie, rozśrodkowanie oraz silną osłonę przeciwlotniczą wojsk lotnictwa transportowego i lotnisk.

Za warunek niezbędny dla przeprowadzenia działań powietrznodesantowych uważa się wywalczenie panowania w powietrzu oraz wsparcie przez lotnictwo uderzeniowe, a niekiedy i broń jądrową.

Planowanie, przygotowanie i organizacja desantu należą do tego szeregu, na którego korzyść ma on działać.

Plan operacji powietrznodesantowej powinna cechować prostota. Podkreśla się, że należy w nim unikać skomplikowanych wariantów podziału sił i środków utrudniających dowodzenie. Powinien on być jednocześnie elastyczny, uwzględniać warianty desantowania i tras przelotu. Stąd w planowaniu zawczasu przewiduje się zapasowe rejonu wyjściowe, zapasowe trasy przelotu, rejonu lądowania i rejonu zbiórek.

Rejon wyjściowy do desantowania^{7/} obejmuje rejonu wyczekiwania i lotniska załadowcze. Wielkość i odległość rejonów wyjściowych od linii frontu zależą od rodzaju i składu desantu. Rejon wyjściowy dla desantu w sile DPD może być oddalony 250 i więcej km od linii frontu, a jego wielkość wynosi około 7 000 km². Rejon ten dzieli się na rejonu wyczekiwania poszczególnych brygad, których wielkość wynosi do 500 km². Rejon wyjściowy dla KPD powinien posiadać około 40-50 lotnisk, dla DPD - 20 lotnisk, dla GPD - 15-20 lotnisk a dla BPD - 4-5 lotnisk. Na jednym lotnisku nie załadowuje się więcej niż 2-3 kpd. Dla desantu w sile BPD rejon wyjściowy może być wybierany w odległości 60-100 km od linii frontu.

Rejon wyjściowy /wyczekiwania/ wojska zajmują na 48 godzin przed startem, a rejonu /punkty/ załadowania - na krótko przed startem.

Rejon wyjściowy /wyczekiwania/ dla desantu śmigłowcowego wyznaczonego ze szeregu DZ/DPanc/ pokrywa się z rejonem ześrodkowania pododdziału wyznaczonego do desantowania. Odległość tego rodzaju desantu od linii frontu jest uwarunkowana zasięgiem ognia artylerii konwencjonalnej przeciwnika.

7/ Odległość rejonów wyjściowych desantów powietrznych przedstawia załącznik nr 1 i 2.

W rejonie wyjściowym siły desantu dzieli się na trzy zasadnicze rzuty:

- rzut szturmowy;
- rzut następny;
- rzut tyłowy.

Rzut szturmowy - jest głównym rzutem bojowym. Jego zadaniem jest pokonanie oporu przeciwnika w rejonie lądowania, opanowanie wyznaczonych obiektów ataku lub uchwycenie i umocnienie nakazanego rejonu /przyczółka/ oraz zabezpieczenie lądowania kolejnych rzutów. W skład rzutu szturmowego wchodzi siły główne desantu /około 2/3 pododdziałów bojowych desantu/. Rzut szturmowy w zasadzie ląduje na spadochronach.

Rzut następny - stanowi odwód. W jego skład wchodzi pozostałe oddziały /pododdziały/ oraz broń ciężka /artyleria i pojazdy/. Zadaniem sił rzutu następnego jest wzmocnienie działań rzutu szturmowego. Rzut ten może lądować na spadochronach lub sposobem kombinowanym /tzn. część sił na spadochronach, a część z lądowaniem transportu powietrznego na opanowanych lotniskach lub przygotowanych lądowiskach/.

Rzut tyłowy - obejmuje elementy materiałowo-technicznego i medycznego zabezpieczenia. Zadaniem jego jest zaopatrywanie desantu w środki walki oraz ewakuacja rannych. W działaniach o znaczeniu taktycznym /krótkotrwałym/ rzut tyłowy z wyjątkiem pododdziałów medyczno-sanitarnych, pozostaje w rejonie wyjściowym i przygotowuje do zrzutu oraz ładuje do samolotów materiały i środki potrzebne do uzupełnienia walczących pododdziałów.

W wypadku desantowania sił większych niż brygada, wszystkie pododdziały zaopatrywania przerzuca się w rejon desantowania i walki.

W etapie przygotowawczym szczególną uwagę zwraca się na rozpoznanie tras przelotu, rejonu lądowania, systemu obrony przeciwlotniczej przeciwnika oraz systemów radiolokacyjnych.

Ponadto rozpoznanie wykrywa i ustala:

- siły i skład wojsk lądowych przeciwnika, a szczególnie wojsk pancernych na kierunku przewidywanego desantowania;
- miejsca stanowisk startowych pocisków przeciwlotniczych i stanowisk ogniowych artylerii w pasie przelotu i rejonie desantowania;
- bazowanie lotnictwa i rejony rozmieszczenia wojsk raketowych;
- możliwości przeciwnika w zakresie wykonywania uderzeń na wojska w rejonie desantowania oraz użycia lotnictwa myśliwskiego do zwalczania desantu powietrznego w czasie przelotu;

- charakterystykę terenu w rejonie desantowania, miejsca przydatne do przygotowania lądowisk, obecność przeszkód naturalnych i sztucznych, szczególnie w strefach zrzutu /lądowania/;

- charakter warunków meteorologicznych w rejonie wyjściowym do desantowania, na trasie przelotu i w rejonie desantowania.

Powyższe zadania wykonywane są przez rozpoznanie powietrzne, agencjonalne i specjalne, na kierunkach nadmorskich prowadzone jest ponadto siłami i środkami sił morskich. Dane z rozpoznania dotyczące sił i środków przeciwnika znajdujących się w rejonie lądowania lub w jego pobliżu powinny być potwierdzone na kilka godzin przed desantowaniem.

Przy przygotowaniu działań /operacji/ powietrznodesantowych podejmuje się przedsięwzięcia w celu zmniejszenia skutków użycia broni jądrowej przez przeciwnika. Lotniska i inne obiekty w rejonie wyjściowym do desantowania powinny być rozśrodkowane w taki sposób, aby jedno uderzenie jądrowe ładunku średniej mocy nie powodowało zniszczenia więcej niż jednego obiektu. Środki zaopatrzenia rozmieszcza się w kilku rejonach i na małych składach. Do minimum skraca się czas przebywania wojsk desantu w rejonach wyczekiwania, a szczególnie na lotniskach załadowania.

Przyjmuje się, że wojska desantu nie powinny przebywać w rejonach wyczekiwania w pobliżu lotnisk dłużej niż jedną dobę.

Lotnictwo transportowe, w miarę możliwości, ześrodkowuje się w rejonie wyjściowym tuż przed rozpoczęciem załadunku desantu. Jednocześnie intensyfikowane są działania kontrwywiadowcze, aby utrudnić wywiadowi przeciwnika zdobywanie danych o obiektach, które mogą być celami uderzeń oraz prowadzone są przedsięwzięcia maskujące i dezinformacyjne.

b/ Etap przerzutu i lądowania rozpoczyna się z chwilą startu samolotów lub śmigłowców, a kończy zrzutem /lądowaniem/ ostatniego zrzutu w rejonie lądowania. Ilość potrzebnych samolotów do przerzutu desantu zależy od wielkości desantu i typów samolotów transportowych^{8/}.

W celu zmniejszenia wrażliwości desantu w czasie przerzutu, jego załadunek na samoloty i przerzut w rejon desantowania zaleca się realizować w nocy, a zrzut o świcie. Nie wyklucza się jednak zrzutu lub lądowania desantów powietrznych w nocy, tym bardziej, że szczególnie

8/ Ilość potrzebnych samolotów do przerzutu desantów o różnych wielkościach obrazuje załącznik nr 1. Typy stosowanych samolotów przedstawia załącznik nr 3,4,5,6,7.

noc umożliwia osiągnięcie zaskoczenia i zmniejsza skuteczność ognia przeciwnika. Zrzut zaleca się wykonywać po upływie 10-20 minut od wykonania powietrznych uderzeń jądrowych lub ogniowych /broni precyzyjnej/, co sprzyja najbardziej skutecznemu i szybkiemu wykorzystaniu rezultatów tych uderzeń oraz umożliwia uchwycenie wyznaczonych obiektów /rejonów/.

Średnie samoloty transportowe startują pojedynczo lub parami w odstępach 30 sekundowych, a ciężkie co 1 min. Z jednego lotniska nie powinno startować więcej niż 30-40 samolotów. Samoloty przylatują w rejon zbiórki i po sformowaniu kluczy /czas 5'/ i eskadry /czas 3'/ przelatują w rejon zbiórki lotnictwa transportowego. W rejonie tym tworzone są kolumny, które wychodzą na punkty wyjściowe swoich tras przelotu. Z zasady na każdą trasę przelotu wyznacza się jeden rejon zbiórki lotnictwa transportowego. Trasę przelotu dzieli się na odcinki, które osłaniane są przez lotnictwo myśliwskie. Przelot po trasie odbywa się grupami eskadrowymi. Minimalne odstępstwa między grupami wynoszą średnio 15 sekund czasu lotu. Po osiągnięciu punktów rozczłonkowania, kolumny samolotów rozchodzą się do wyznaczonych rejonów zrzutu.

Przelot lotnictwa transportowego z desantem jest zabezpieczany przez lotnictwo taktyczne, które blokuje lotniska przeciwnika, wykonuje na nie uderzenia i zapewnia lotnictwu transportowemu osłonę bezpośrednią. Całe lotnictwo taktyczne dzieli się na grupę osłony bezpośredniej i uderzeniową. Do grupy osłony bezpośredniej wydziela się większą część lotnictwa taktycznego. W czasie zrzutu /lądowania/ desantu powietrznego lotnictwo osłania rejon desantowania.

Dużo uwagi poświęca się zabezpieczeniu przelotu desantu nad ugrupowaniem wojsk przeciwnika. Trasy przelotu wybiera się nad nieobsadzonymi lub słabo obsadzonymi odcinkami terenu przez wojska przeciwnika lub obszarami zabagnionymi, zalesionymi itp. Przewiduje się również obezwładnienie artylerią i lotnictwem tych sił przeciwnika, które mogą przeciwdziałać przelotowi desantu powietrznego.

Rozmiary /szerokość/ korytarzy powietrznych będą różne w zależności od wysokości lotu lotnictwa transportowego oraz środków obrony przeciwlotniczej przeciwnika. Podczas lotu samolotów w jednej kolumnie szerokość korytarza powietrznego może wynosić 8-10 km, a podczas lotu w dwóch równoległych kolumnach - 18-20 km^{9/}.

9/ Przerzut i desantowanie DPD i BPD ilustruje załącznik nr 8.

Na 30-60 minut przed desantowaniem rzutu szturmowego następuje wysadzenie na spadochronach pododdziałów rozpoznawczo-ubezpieczeniowych, w skład których wchodzi grupy rozpoznawcze, naprowadzania radiowego, artyleryjskiego i grupy inżynieryjno-saperskie. Są one wyposażone w radiostacje, lampy sygnalizacyjne i inne środki techniczne.

Zadaniem ich jest rozpoznanie i "oczyszczenie" rejonu desantowania z drobnych grup przeciwnika, rozmieszczenie znaków rozpoznawczych oraz naprowadzenie desantu w rejon desantowania przy pomocy sygnałów radiowych, głównie przy desantowaniu pierwszej fali rzutu szturmowego. Grupy te powinny ściśle współdziałać z GDR i GS jeżeli takie działają w rejonie desantowania. GS i GDR wspólnie z partyzantami /jeżeli tacy działają w rejonie desantowania/, mogą zabezpieczać lądowanie desantu uniemożliwiając przeciwnikowi wykonanie natychmiastowego przeciwuderzenia, atakując ważne obiekty i ubezpieczając rejon desantowania. Ponadto wykonują napady, urządzają zasadzki i realizują szereg zadań w zakresie izolacji rejonu działań bojowych desantu powietrznego.

Od chwili rozpoczęcia desantowania rozpoznanie prowadzą siły i środki wojsk desantowych na kierunkach własnych działań.

Zrzut desantu uważa się za najważniejsze przedsięwzięcie w całej operacji. Od jego prawidłowego przebiegu w dużej mierze zależy będzie wykonanie głównych zadań desantu. W czasie zrzutu wojska desantu i samoloty transportowe są najbardziej narażone na ogień środków przeciwlotniczych przeciwnika. Przy wchodzeniu do strefy zrzutu samoloty zmniejszają prędkość do 200-300 km/h, wchodząc na ustalony kurs i nakazaną wysokość, następnie na sygnał pilota rozpoczyna się zrzut. Zrzut desantu odbywa się na małych wysokościach - od 250-600 m. Minimalna dopuszczalna wysokość, z jakiej można dokonywać zrzutu spadochroniarzy wynosi 120-150 m w dzień i 150-200 m w nocy.

Wraz ze składem osobowym desantowanych wojsk dokonuje się zrzutu niezbędnego uzbrojenia, amunicji i wyposażenia z takim założeniem, aby pododdziały i oddziały zachowały niezbędną zdolność bojową i były w stanie rozpocząć natychmiast działania bojowe. Czas desantowania rzutu szturmowego DPD nie przekracza 30 minut, a BPD 15-20 minut.

Spadochroniarze mogą być zrzućni bezpośrednio na obiekt planowany do uchwycenia, w pobliżu obiektu lub w znacznej odległości od niego.

Zrzut bezpośrednio na obiekt zaleca się stosować w tym wypadku, gdy zajmuje on niedużą powierzchnię i jest słabo broniony lub w ogóle nieprzygotowany do obrony.

Zrzut w pobliżu obiektu stosuje się, gdy zadaniem desantu jest np. uchwycenie lotniska, mostu na szerokiej przeszkodzie wodnej i innych bronionych obiektów. Pododdziały i oddziały desantu lądują wówczas w kilku rejonach z różnych stron obiektu, a następnie atakują go z różnych kierunków.

Lądowanie w znacznej odległości od obiektu stosuje się wówczas, gdy obiekt jest umocniony i silnie broniony. Zachodzi wówczas konieczność specjalnego przygotowania ataku.

W przypadku, kiedy w desancie biorą udział wojska lądowe przewidziane do desantowania sposobem lądowania, przelot ich odbywa się w rzucie następnym w samodzielnych kolumnach. Podczas przelotu odstęp czasowy pomiędzy kolumnami desantu spadochronowego a lądującym powinien - zadaniem specjalistów zachodnich - umożliwić wojskom powietrznodesantowym uchwycenie lotnisk lub prowizoryczne przygotowanie lądowisk do zabezpieczenia lądowania rzutu lądującego.

Przerzut desantu powietrznego na śmigłowcach^{10/} odbywa się w wyznaczonym korytarzu powietrznym. W początkowej fazie lotu nad terenem zajęty przez wojska własne lot śmigłowców odbywa się na wysokości do 500 m, a nad terenem przeciwnika na wysokości 10-30 m. Przelot śmigłowców transportowych ubezpieczany jest przez śmigłowce uzbrojone.^{11/} Z zasady każdy batalion przerzucany jest po oddzielnej trasie lotu. W pierwszej fali leci dowódca desantu, który kieruje lądowaniem poszczególnych fal. Przed podejściem do rejonu lądowania śmigłowce dzielą się na ustalone wcześniej grupy i lądują w wyznaczonych rejonach. Lądowanie pierwszej fali odbywa się na sygnał po zakończeniu lotniczo-artyleryjskiego lub tylko lotniczego przygotowania ogniowego. W pierwszej fali ląduje przeciętnie po 10 śmigłowców z każdej kompanii pierwszego rzutu batalionu. W czasie desantowania żołnierze opuszczają śmigłowiec w ciągu 10-15 sekund, a start śmigłowców po wylądowaniu desantu powinien odbyć się w ciągu 20-30 sekund.

10/ Desantowanie taktycznego desantu powietrznego ilustruje załącznik nr 9, a ugrupowanie śmigłowców w czasie przerzutu taktycznego desantu powietrznego - załącznik nr 10.

11/ Na 5 śmigłowców transportowych wyznacza się 1-2 śmigłowce uzbrojone.

Często desantowanie może odbywać się bez lądowania śmigłowców, a jedynie przy ich zawisie nad ziemią na wysokości 3-5 m. Śmigłowce uzbrojone przez cały czas działają w powietrzu zabezpieczając lądowanie po - szczególnych fal.

Rejon desantowania /lądowania/^{12/}. Wielkość rejonu desantowania zależy od wielu czynników, między innymi od stopnia wyszkolenia spadochroniarzy, prędkości i wysokości lotu samolotów, warunków meteorologicznych itp. Rejon desantowania składa się z stref rzutu i lądowania /lądowiska i lotniska/.

Strefa rzutu stanowi obszar terenu, na który desantuje się stan osobowy, uzbrojenie i wyposażenie na spadochronach. Na każdy batalion rzutu szturmowego wyznacza się strefę rzutu o wymiarach 1000x1600 m i więcej.

Strefa lądowania stanowi obszar terenu, na którym desantują wojska sposobem lądowania na samolotach lub śmigłowcach. Najlepszymi strefami lądowania są lotniska przeciwnika. Dlatego też rzut szturmowy desantu powietrznego powinien dążyć do opanowania tych lotnisk.

Strefy rzutu /lądowania/ zaleca się wybierać w takiej odległości jedna od drugiej, aby uniemożliwić zniszczenie desantu w dwóch sąsiednich strefach jednym ładunkiem jądrowym. W rejonie desantowania DPD może znajdować się 7-8 stref rzutu batalionów powietrznodesantowych oraz 3-4 strefy lądowania oddziałów rzutu następnego^{13/}.

c/ Etap działań bojowych.

Prowadzenie działań bojowych rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia lądowania rzutu szturmowego i trwa do czasu wykonania postawionego zadania bojowego. Etap ten dzieli się na dwa okresy: okres umocnienia rejonu desantowania i okres prowadzenia walki obronnej lub zaczepnej zgodnie z otrzymanym zadaniem .

Okres umocnienia rejonu desantowania.

Wojska rzutu szturmowego są najbardziej wrażliwe na wszystkie rodzaje ognia w czasie lądowania i zbiórki. W związku z tym po wylądowaniu pododdziały powietrznodesantowe jak najszybciej osiągają zdolność bojową i przystępują do wykonania postawionych zadań, nie czekając na zakończenie lądowania i zbiórki wszystkich pododdziałów rzutu szturmowego.

12/ Według pojęć używanych w naszym wojsku jest to "rejon lądowania".

13/ Wielkość rejonów desantowania dla poszczególnych pododdziałów i oddziałów powietrznodesantowych przedstawia załącznik nr 1.

Bardzo istotną sprawą w tym okresie jest szybkie osiągnięcie zdolności bojowej po wylądowaniu^{14/}. W celu zabezpieczenia szybkiego przebiegu zbiórki kompanii, a następnie batalionów, wykorzystywane są sygnały radiowe, świetlne, dźwiękowe i inne. W celu wykorzystania momentu zaskoczenia dąży się do tego, aby pododdziały rzutu szturmowego, które lądują w pierwszej fali, po osiągnięciu zdolności do działań natychmiast przystępowały do wykonywania zadań bojowych i zabezpieczenia lądowania pozostałych sił rzutu szturmowego oraz kolejnych rzutów. Walkę w tym okresie charakteryzują samodzielne działania małych pododdziałów /do kpd/, brak pełnego wsparcia ogniowego oraz zdecentralizowane dowodzenia. Zadaniem pododdziałów jest zdecydowanymi, samodzielnymi działaniami uchwycić zaplanowane obiekty, oczyścić rejon zrzutu z wojsk przeciwnika i opanować ważne rejony zapewniające manewr desantu i możliwość lądowania samolotów transportowych ze sprzętem bojowym i technicznym na pokładzie. Po uchwyceniu obiektów natychmiast organizuje się ich obronę. Od rezultatów walki tych pododdziałów zależy niekiedy wykonanie zadania przez cały desant powietrzny. W miarę lądowania kolejnych dowódców i sztabów zwiększa się centralizacja dowodzenia wojskami desantu.

Po wykonaniu zadania bliższego /uchwycenia obiektów w rejonie desantowania/ pododdziały /oddziały/ desantu powietrznego przechodzą do kolejnego okresu: prowadzenia walki zaczepnej lub obronnej, w zależności od otrzymanych zadań.

W przypadku prowadzenia samodzielnych, długotrwałych operacji powietrznodesantowych organizuje się obronę rejonu desantowania i utrzymuje się do chwili przyjęcia ostatnich rzutów oraz nagromadzenia potrzebnej ilości materiałowo-technicznych środków walki. Ilość wojsk wydzielonych do organizacji obrony rejonu desantowania zależy od składu desantu, sytuacji, terenu, sił i środków przeciwnika oraz charakteru jego działań. W opanowanym rejonie desantowania organizuje się obronę okrężną systemem punktów oporu na możliwych kierunkach podejścia przeciwnika. Na odcinkach terenu pomiędzy punktami oporu organizuje się patrolowanie.

Jeżeli desant powietrzny ma za zadanie w krótkim czasie przejść do działań zaczepnych, a przeciwnik nie dysponuje odpowiednimi odwodami, to zaleca się bronić rejonu desantowania minimalną ilością sił i środków, a głównymi siłami przejść do działań zaczepnych.

14/ Czas zbiórki i osiagania zdolności bojowej przedstawia załącznik nr 1.

Okres prowadzenia walki.

W przypadku zrzutu desantu bezpośrednio na obiekt, po jego opanowaniu natychmiast rzut szturmowy przystępuje do organizacji obrony okrężnej i utrzymuje go do czasu podejścia wojsk nacierających od linii frontu.

W przypadku desantowania w pobliżu obiektu lub w znacznej odległości od obiektu, lub rejonów /jeżeli desant powietrzny ląduje w kilku rejonach desantowania/ rzut szturmowy desantu głównymi siłami przystępuje do ataku na zaplanowany do uchwycenia obiekt. W okresie tym dowodzenie jest scentralizowane. Podstawą działań jest szybkie, zdecydowane uderzenie z kilku stron na wojska przeciwnika broniące obiektu /rejonu/. Atak desantu na obiekt /rejon/ wspierany jest bronią ciężką^{15/} i lotnictwem. Lotnictwo taktyczne skupia swój wysiłek na izolacji pola walki, wykonując uderzenia na podchodzące odwody przeciwnika oraz na bezpośrednim wsparciu ataku desantu. Najważniejszym celem dla lotnictwa będą w tym czasie czołgi i artyleria, stanowiące w danej chwili największe zagrożenie dla desantu. Lotnictwo myśliwskie osłania rejon działań bojowych desantu sposobem dyżurowania w powietrzu, nie dopuszczając do ataku lotnictwa przeciwnika.

Część sił desantu powietrznego nie bierze bezpośredniego udziału w ataku na obiekt /rejon/. Zadaniem ich jest wyjście na planowaną rubież /rubież/ obrony obiektu, głównie na kierunki spodziewanego uderzenia odwodów przeciwnika i niedopuszczenie do przerwania się jego sił w rejon prowadzonej walki o opanowanie obiektu /rejonu/^{16/}.

Głównym zadaniem artylerii desantu powietrznego jest bezpośrednio wsparcie wojsk. Artyleria desantowana jest na spadochronach lub sposobem lądowania. Dywizjony haubic są włączane w skład brygad powietrznodesantowych. W początkowym okresie działań bojowych w rejonie desantowania pododdziały artylerii wykonują zadania w warunkach decentralizacji dowodzenia. Powinny one być gotowe do obrony własnych pozycji, w tym również do obrony przeciwpancernej. Po wylądowaniu, w związku z brakiem przygotowanych danych do strzelania, artyleria będzie prowadziła ogień na wprost. Następnie kierowanie ogniem może być scentralizowane w rękach dowódcy desantu.

15/ Tj. Haubice 105 mm, moździerze 81; 106,7; 120 mm, wozy bojowe, czołgi lekkie, środki ppanc itp. desantowane na spadochronach lub sposobem lądowania.

16/ Wariant walki o opanowanie obiektu /rejonu/ obrazuje załącznik nr 11.

Po opanowaniu obiektu /rejonu/ siły desantu powietrznego przechodzą do organizacji obrony. Obronę obiektu /rejonu/ najczęściej organizuje się na zasadach obrony okrężnej. Podstawę obrony stanowią kompanijne punkty oporu i batalionowe rejonu obrony, przystosowane do obrony okrężnej, od których utrzymania zależy trwałość obrony. Pomiedzy punktami oporu i przed nimi ustawiane są różnego rodzaju przeszkody oraz wykonywane niszczenia. Mogą być stosowane miny jądrowe, przeciwpancerne i przeciwpiechotne, jak również chemiczne i napalmowe. Średnia gęstość mìn pola minowego wynosi do 200 min na 1 km frontu.

Związki taktyczne, oddziały i pododdziały powietrznodesantowe ugrupowują się z reguły w jeden rzut z odwodem. Dywizyjny rejon obrony jest dzielony na brygadowe rejonu obrony. Analogiczny podział występuje w przypadku BPD, bpd i kpd. Linie rozgraniczenia przebiegają od środka rejonu obrony, aż po linię ubezpieczeń ogólnych^{17/}.

Ugrupowanie bojowe desantu powietrznego w obronie powinno zapewnić odparcie ataków przeciwnika z dowolnego kierunku. Odwody, które w zasadzie wykorzystuje się scentralizowanie, znajdują się stale w gotowości do wykonania kontrataku lub wzmocnienia obrony na zagrożonym kierunku.

Podczas organizacji obrony główną uwagę zwraca się na organizację obrony przeciwpancernej. Środki przeciwpancerne desantu rozmieszcza się na najbardziej zagrożonych kierunkach i na całą głębokość ugrupowania bojowego. Głównym zadaniem artylerii desantu powietrznego jest bezpośrednie wsparcie wojsk. Dywizyjny haubic są włączane w skład brygad powietrznodesantowych. Artylerię przygotowuje się również do prowadzenia ognia na wprost.

Broń jądrową na korzyść desantu powietrznego wykorzystuje się do niszczenia podchodzących odwodów, szczególnie wojsk pancernych, a także do wykonywania uderzeń na środki jądrowe i na stanowiska dowodzenia przeciwnika wykryte w czasie walki desantu powietrznego.

Z chwilą ustalenia głównych kierunków natarcia przeciwnika dowódca desantu powietrznego przegrupowuje wojska celem wzmocnienia obrony na zagrożonym kierunku. Charakter walki o utrzymanie opanowanego rejonu polega na tym, aby zmasowanym ogniem wszystkich środków ogniowych desantu oraz uderzeniami wspierającego lotnictwa zadać przeciwnikowi

17/ Ogólną linię frontu obrony ZT, oddziałów i pododdziałów powietrznodesantowych przedstawia załącznik nr 1, a wariant ugrupowania bojowego DPD w obronie okrężnej - załącznik nr 12.

duże straty i nie dopuścić do jego włamania w głąb własnej obrony. W przypadku włamania, silnymi kontratakami wspieranymi lotnictwem i ogniem artylerii rozbić przeciwnika w rejonie włamania i odtworzyć poprzednią rubież obrony. Wprowadzane do walki odwody odtwarza się z pododdziałów wycofywanych z odcinków nie atakowanych oraz wojsk nowodesantowanych.

W dywizji powietrznodesantowej organizuje się dwa stanowiska dowodzenia /SD/ - główne i tyłowe. Główne SD jest rozmieszczane wewnątrz rejonu obrony desantu, a tyłowe w rejonie wyjściowym, skąd kieruje się zabezpieczeniem materiałowo-technicznym. WSD nie organizuje się.

Łączność organizuje się między oddziałami i pododdziałami desantu powietrznego z jednostkami sił lądowych, powietrznych i morskich, które zabezpieczają wsparcie ogniowe, z taktycznym lotnictwem transportowym, ze sztabem nadrzędnym oraz dowódcą, któremu podporządkowuje się desant przy podejściu wojsk nacierających od czoła.

Łączność radiową utrzymuje się podczas wszystkich etapów działań powietrznodesantowych. Największe znaczenie ma w czasie zrzutu wojsk desantu i prowadzenia działań bojowych na tyłach przeciwnika.

Przed połączeniem wojsk nacierających od czoła z desantem powietrznym ważną sprawą jest organizacja między nimi ścisłego współdziałania. Przewiduje się rubieże, na których nastąpi połączenie, organizuje się łączność między sztabami i ustala system wzajemnego rozpoznania. Ponadto ustala się przedsięwzięcia w zakresie koordynacji ognia i sposoby działania po połączeniu.

W czasie prowadzenia długotrwałych działań /operacji/ powietrznodesantowych, do planowania i zabezpieczenia współdziałania między lotnictwem taktycznym i wojskami powietrznodesantowymi organizowany jest ośrodek działań połączonych. Jeżeli w rejonie działań desantu powietrznego planuje się bazowanie jednostek lotnictwa taktycznego, to ze składu ośrodka działań połączonych może być wydzielony rzut wysunięty i przerzucony w rejon działań desantu, w celu dowodzenia działaniami lotnictwa taktycznego wspierającego działania naziemne.

Gdy oddziały lotnictwa taktycznego wchodzi w skład połączonej powietrznodesantowej grupy operacyjnej dowodzi nimi dowódca tej grupy poprzez przedstawicieli sił powietrznych. Jeżeli oddziały lotnictwa taktycznego wspierają desant powietrzny, to dowodzenie nimi spoczywa w rękach dowódcy sił powietrznych, a zapotrzebowania na wsparcie lotnicze dowódca desantu przekazuje przez ośrodek działań połączonych.

W czasie zrzutu /lądowania/ i zbiórki oddziałów rzutu szturmowego działaniami lotnictwa bezpośrednio wspierającego wojska desantu dowodzi przedstawiciel lotnictwa taktycznego, który razem z przedstawicielem wojsk powietrznodesantowych znajduje się w samolocie nad rejonem działań bojowych desantu.

W celu zapewnienia współdziałania lotnictwa taktycznego z desantem powietrznym, do każdej jednostki powietrznodesantowej wydziela się grupę oficerów łącznikowych sił powietrznych i niezbędną liczbę oficerów naprowadzania lotniczego z radiostacjami.

Ważne znaczenie w działaniach powietrznodesantowych przypisuje się zabezpieczeniu materiałowo-technicznemu wojsk. Szczególną uwagę zwraca się na planowanie zaopatrzenia w czasie działań, organizację obsługi technicznej, ewakuację rannych itp.^{1B/} Normy zapasów, rodzaje zaopatrzenia i środków materiałowych ustalane są na podstawie potrzeb w okresie planowania działań i udokładniane w początkowym okresie działań powietrznodesantowych. Wojska powinny być zaopatrzone tylko w te środki, które są niezbędne w rejonie desantowania. Nadmiar zaopatrzenia obciąża wojska powietrznodesantowe.

W związku z tym, że w rejonie desantowania będzie się znajdowała ograniczona ilość środków transportowych, przewiduje się dostarczać zaopatrzenie drogą powietrzną i w maksymalnym stopniu wykorzystywać zdobyte środki transportu samochodowego przeciwnika.

W regulaminach sił zbrojnych państw NATO przewiduje się w razie niekorzystnej sytuacji /np. załamanie natarcia wojsk lądowych przed połączeniem z desantem /ewakuację desantu za pomocą taktycznego lotnictwa transportowego/. W tym przypadku z rejonu działań bojowych desantu w pierwszej kolejności ewakuuje się rannych i przedmioty zaopatrzenia, następnie ciężkie uzbrojenie i technikę bojową, a w ostatniej kolejności stan osobowy desantu. W wyjątkowo niesprzyjających warunkach dopuszczalna jest tylko ewakuacja stanu osobowego, a sprzęt i zaopatrzenie są niszczone. Uważa się, że ewakuacja może być przeprowadzona tylko w warunkach posiadania przewagi w powietrzu i wystarczającej liczby samolotów taktycznego lotnictwa transportowego.

W warunkach braku możliwości ewakuacji desantu oraz przetrwania na tyłach przeciwnika, desant może przejść do działań w kierunku linii styczności wojsk własnych w celu połączenia się z nimi lub ostatecznie do działań w rozproszeniu.

^{1B/} Możliwości czasowe samodzielnego prowadzenia działań przez desanty powietrzne o różnym składzie przedstawia załącznik nr 1.

Działanie w rozproszeniu uniemożliwia przeciwnikowi niszczenie desantu przy pomocy broni jądrowej i daje możliwość długiego przetrwania na tyłach. Obszar działań w rozproszeniu dla DPD jest znacznie większy niż w działaniach normalnych. Dowodzenie pododdziałami będzie zdecentralizowane. Działania będą prowadzone małymi grupami w sile plutonu do kompanii. Tego rodzaju działania będą miały charakter dywersyjny /napady, zasadzki itp./. Przejście desantu do działań w rozproszeniu może być celowe lub wymuszone. Częściej jednak będzie wymuszone.

Zasadnicze zadania wojska powietrznodesantowe wykonują w czasie prowadzenia działań zaczepnych przez wojska lądowe. W działaniach obronnych wojska powietrznodesantowe mogą być użyte do wykonywania następujących zadań:

- wzmocnienia oddziałów, ZT i ZO znajdujących się w okrążeniu, które nie mogą liczyć na szybkie wsparcie przez wojska lądowe;
- rozwinięcie powodzenia wojsk biorących udział w przeciwuderzeniu, a zwłaszcza wykorzystaniu skutków uderzeń jądrowych wykonywanych na kierunku przeciwuderzenia;
- prowadzenia działań przeciwpartyzanckich i zwalczania desantów przeciwnika w pasie działania wojsk lądowych;
- szybkiego wzmocnienia wojsk lądowych na zagrożonych kierunkach.

Wojska powietrznodesantowe mogą być wykorzystywane do wykonania innych - nietypowych dla nich zadań. Świadczy o tym pogląd na wykorzystanie wojsk powietrznodesantowych Bundeswehry. Po przeprowadzeniu reorganizacji DPD, a głównie BPD na brygady nowego typu i wyposażeniu ich w nowy sprzęt bojowy, w tym dużą ilość rakietowych środków przeciwpancernych mogą one stanowić również bardzo manewrowy odwód przeciwpancerny dowódców KA lub GA w działaniach obronnych.

Uznając w pełni wszystkie zalety desantu, należy widzieć również i jego słabe strony, które umiejętnie wykorzystane przez przeciwnika mogą ułatwić mu ich zwalczanie. Do ujemnych stron należy zaliczyć:

- dużą wrażliwość desantu na działanie środków obrony powietrznej w czasie przelotu i w chwili lądowania;
- możliwość rozproszenia desantu w momencie zrzutu spadochronowego ogniem środków obrony powietrznej oraz na skutek nieodpowiednich warunków meteorologicznych lub pomyłek nawigacyjnych lotnictwa transportowego;
- brak zwartości bojowej pododdziałów i oddziałów od momentu zrzutu do chwili zbiórki i osiągnięcia gotowości do działań;

- zależność od dostaw z powietrza podstawowych środków niezbędnych do prowadzenia walki przez dłuższy czas;

- ograniczona ilość środków ogniowych /głównie artylerii/ i konieczność systematycznego wsparcia przez lotnictwo i wojska raketowe wojsk walczących na froncie.

Związki taktyczne i oddziały wojsk powietrznodesantowych są dobrze przygotowane do prowadzenia uporczywej walki w izolacji od sił walczących na froncie, a wchodzące do uzbrojenia sił zbrojnych NATO nowe środki walki /szczególnie broń precyzyjna/ zwiększa ich możliwości bojowe. Dlatego też likwidacja desantów powietrznych nie będzie przedsięwzięciem łatwym.

2. DZIAŁANIA POWIETRZNO SZTURMOWE /POWIETRZNO MANEWROWE/

2.1. Ogólna charakterystyka wojsk powietrzno szturmowych /powietrzno manewrowych/

Wojska powietrzno szturmowe są znacznie "cięższe" niż wojska powietrzno desantowe. Wyposażone są w sprzęt o większej sile ognia, a głównym środkiem ich przerzutu są nie samoloty, lecz śmigłowce. Dlatego też wojska powietrzno szturmowe mogą być desantowane prawie w każdym terenie. Zadania wykonywane przez nie sięgają mniejszych głębokości od rubieży styczności walczących stron niż wojsk powietrzno desantowych. Niemniej jednak pododdziały, oddziały, a nawet ZT wojsk powietrzno szturmowych mogą być niekiedy włączane w skład desantów powietrznych^{19/}.

Dzięki posiadaniu w swoim składzie śmigłowców transportowych i szturmowych /przeciwpancernych/^{20/} oraz ścisłego współdziałania w walce z samodzielnymi brygadami i pułkami śmigłowców szturmowych, wojska powietrzno szturmowe mogą prowadzić działania na lądzie i z powietrza. Jest to swoiste połączenie działań powietrznych z lądowymi.

Kierownictwo wojskowe Stanów Zjednoczonych wykorzystując wyniki dowództwa zdobyte w Azji południowo-wschodniej, doskonalili strukturę organizacyjną wojsk powietrzno szturmowych^{21/}, zwiększając ich ruchliwość i siłę ognia, dostosowując do warunków europejskiego TDW.

Duża ruchliwość wojsk powietrzno szturmowych /powietrzno manewrowych/ pozwala na zachowanie zdolności bojowej w warunkach użycia broni jądrowej, umożliwia łatwe pokonywanie skażonych odcinków terenu i przeszkód wodnych, wykonywanie uderzeń na przeciwnika z dowolnego kierunku i na obiekty rozmieszczone w rejonach trudno dostępnych dla innych rodzajów wojsk, zmusza przeciwnika do działań w niesprzyjających dla niego warunkach. Szybkość i elastyczność prowadzonych operacji i walki może oddziaływać destrukcyjnie na morale przeciwnika i obniżać zdolność bojową jego wojsk.

Zgodnie z regułami amerykańskimi, działania wojsk powietrzno szturmowych /powietrzno manewrowych/ spełniają następującą rolę:

- zmuszają przeciwnika do wydzielenia znacznych sił do obrony

19/ Np.: 18 KPD/A/ w składzie 82 GPD, 101 DPSzt., 9 DP lub 24 DP.

20/ Amerykanie i Brytyjczycy używają nazwy "śmigłowce szturmowe" natomiast w pozostałych armiach NATO używana jest nazwa "śmigłowce przeciwpancerne".

21/ Wynikiem tego jest między innymi reorganizacja 101DKP na DPSzt.

i ochrony ważnych obiektów i utrzymywania kluczowych rubieży terenowych na jego tyłach;

- umożliwiając szybkie pokonywanie dużych odległości w terenie o znacznej ilości przeszkód naturalnych oraz obchodzenie rejonów obronnych- i wykonywanie ^{uderzeń} ze skrzydeł i kierunków niebronionych;

- zwiększają ruchliwość taktyczną i skalę zasięgu oddziaływania na przeciwnika;

- zapewniają możliwość bardziej celowego i efektywniejszego rozmieszczenia odwodów zdolnych do działania z dowolnego kierunku;

- umożliwiając szybkie wzmocnienie wojsk na kierunkach, na których wykonane zostały uderzenia jądrowe.

W regulaminach wojsk amerykańskich stwierdza się, że wojska powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ zdolne są do:

- prowadzenia działań na tyłach przeciwnika, stosując metodę oskrzydlenia "pionowego";

- rozérodkowania się na znacznym obszarze i szybkiej koncentracji, w nakazanym rejonie;

- wykorzystania powodzenia uzyskanego przez wojska lądowe;

- prowadzenia działań jako siły osłonowe związków i oddziałów wojsk lądowych;

- działania jako zgrupowania wykonujące kontrataki;

- prowadzenia rozpoznania pola walki i wykrywania celów na znacznym obszarze;

- zapewnienia ubezpieczenia na szerokim froncie;

- bardziej skutecznego działania w porównaniu do innego rodzaju wojsk w terenie o słabo rozwiniętych liniach komunikacyjnych oraz pokonywania trudnego terenu i przeszkód.

2.2. Przygotowanie działań powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych/

W siłach zbrojnych NATO jak dotychczas jedynie Amerykanie i Francuzi posiadają specjalnie zorganizowane, wyposażone i wyszkolone wojska powietrznoszturmowe. W siłach zbrojnych USA jest to 101 dywizja powietrznoszturmowa /DPSzt/. Dywizja ta, posiada w swym składzie dużą ilość śmigłowców transportowych, szturmowych i rozpoznawczych, jest w stanie wykonywać zadania szturmowe powietrzne, co znajduje odzwierciedlenie w regulaminach walki.

Europejscy partnerzy Stanów Zjednoczonych z NATO, nie posiadają specjalnych jednostek powietrznoszturmowych. Posiadają natomiast jednostki śmigłowców transportowych, przeciwpancernych i rozpoznawczych. W związku z powyższym do prowadzenia działań powietrznoszturmowych wydzielają pododdziały piechoty lub zmechanizowane, przydzielając im odpowiednią ilość śmigłowców transportowych, szturmowych i rozpoznawczych. W związku z tym w regulaminach wojskowych europejskich państw NATO, nie mówi się o działaniach powietrznoszturmowych lecz o działaniach powietrznomanewrowych.^{22/}

Zasady przygotowania, planowania oraz prowadzenia działań powietrznomanewrowych oparte są na amerykańskich regulaminach działań powietrznoszturmowych. Są więc w zasadniczych treściach takie same.

Organizacja taktycznych grup powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych/

Zgodnie z poglądami amerykańskich specjalistów wojskowych w operacjach może brać udział cała dywizja powietrznoszturmowa lub tylko wydzielone z jej składu brygady. Uważa się, że w zależności od charakteru i rodzaju wykonywanego zadania będą organizowane na czas walki tzw. taktyczne grupy powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ kompanijne, batalionowe lub brygadowe. W skład tych grup oprócz pododdziałów powietrznoszturmowych mogą być włączane również pododdziały wsparcia ogniowego, rozpoznawcze, inżynieryjno-saperskie i inne.

Za podstawową jednostkę prowadzącą szturm powietrzny Amerykanie przyjmują wzmocniony batalion powietrznoszturmowy /wzmocniony batalion piechoty lub zmechanizowany/.

Jak wynika z analizy działań w Wietnamie i na Bliskim Wschodzie najszersze zastosowanie w walce miały taktyczne, batalionowe grupy powietrznoszturmowe w składzie: batalion powietrznoszturmowy, kompania rozpoznawcza, bateria haubic oraz kompania saperów. Przerzut takiej grupy zapewniały bataliony śmigłowców transportowo-desantowych, a działania bojowe wspierane były przez kompanie śmigłowców szturmowych. Taktyczna brygadowa grupa powietrznoszturmowa /powietrznomanewrowa/ będzie zazwyczaj organizowana na szczeblu korpusu armijnego

22/ W armiach NATO państw europejskich rozważa się możliwości organizacji typowych wojsk powietrznoszturmowych. Należy się liczyć, że w przyszłości takie wojska zostaną zorganizowane.

lub dywizji powietrznoszturmowej. Oprócz batalionów powietrznoszturmowych /2-4/, w jej skład mogą wchodzić 2-3 bataliony śmigłowców transportowych, batalion /eskadra/ lub pułk śmigłowców szturmowych, batalion rozpoznawczy, inżynieryjno-saperski, dywizjon artylerii i inne jednostki zabezpieczenia - medyczne, transportowe, żandarmerii wojskowej itp.

Taktyczne zgrupowania powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ zazwyczaj składają się z dwóch podstawowych elementów - lądowego i powietrznego.

Planowanie działań powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych/

Podobnie jak działania powietrznodesantowe, działania powietrznoszturmowe poprzedzone są szczegółowym planowaniem. Etap planowania działań /walki/ może trwać od kilku godzin do kilku dni. Uzależnione to będzie przede wszystkim od ilości sił biorących udział w działaniach bojowych.

Działania /walkę/ powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ planuje się i przeprowadza według pięciu głównych etapów:

- ześrodkowanie taktycznej grupy w rejonie załadowania;
- przerzut grupy na śmigłowcach z rejonu załadowania do rejonu lądowania;
- lądowanie grupy;
- działania bojowe grupy;
- powrót grupy do macierzystej jednostki, albo jej przerzut do innych rejonów działań bojowych.

Charakterystyczną cechą planowania, analogicznie jak w działaniach powietrznodesantowych, jest odwrotna kolejność w stosunku do wykonywania zadań. Najpierw opracowuje się plan prowadzenia działań bojowych po desantowaniu, następnie plan lądowania, przerzutu drogą powietrzną, załadowania i plan ześrodkowania do załadowania.

Plan działań opracowywany jest na mapie, do której załącza się tabele obejmujące wszystkie kalkulacje. W planie uwzględnia się przede wszystkim rejon i strefy lądowania oraz lądowisk, czasy lądowania i zbiórek, rejon wyjściowy, rejon ewakuacji wojsk po wykonaniu zadania, sposób wykonania szturm, siły przerzucone, ilość śmigłowców, kalkulacje załadowania, ugrupowanie /ilość rzutów/ itp.

W okresie planowania prowadzi się szczegółowe rozpoznanie rejonu działań. Wyniki rozpoznania wywierają istotny wpływ na planowanie. Oprócz rozpoznania może być prowadzony rekonosans w terenie z

powietrza. W rekonesansie udział biorą oficerowie jednostki wykonującej szturm z lądu oraz jednostek śmigłowców transportowych i szturmowych. W czasie rekonesansu ustala się rejony lądowania, lądowiska, trasy przelotu śmigłowców ze szczególnym uwzględnieniem terenu, obiekty szturmowe, plan walki po wylądowaniu, sposoby wsparcia itp. W celu maskowania zamierów rekonesans prowadzony jest krótko i w pewnym oddaleniu od rejonu przyszłych działań, najczęściej z wysokości 300-900 m.

Plan prowadzenia działań bojowych przewiduje kolejność i czasy uderzenia na poszczególne obiekty przez taktyczne grupy powietrzno-szturmowe /powietrznomanewrowe/, ich wsparcie ogniowe z ziemi i z powietrza, ewentualne przejście do obrony, kolejność wycofania po wykonaniu zadania i ewakuację na śmigłowcach z rejonu walki.

Zazwyczaj przygotowuje się główny i zapasowy wariant planu. Główny wariant planu przewiduje uderzenie bezpośrednio na obiekt, co umożliwi uzyskanie zaskoczenia. Natomiast zapasowy wariant planu przewiduje lądowanie taktycznej grupy powietrzno-szturmowej w pewnym oddaleniu od obiektu uderzenia, co może być spowodowane trudnymi warunkami terenowymi, atmosferycznymi lub określonymi działaniami przeciwnika.

Dla pododdziałów taktycznej grupy powietrzno-szturmowej /powietrznomanewrowej/ określa się strefy i sektory działań bojowych. Rejon wyjściowy do wykonania uderzenia pokrywa się z rejonem zbiórki. W planowanym uderzeniu określa się rubież ataku, pasy działania lub kierunki ataku poszczególnych pododdziałów.

Odwód taktycznej grupy powietrzno-szturmowej /powietrznomanewrowej/ składa się zwykle z kilku grup /pododdziałów/, ponieważ w działaniach powietrzno-szturmowych atakuje się równocześnie kilka obiektów. W związku z tym odwód może być wykorzystywany częściami. Zaleca się przerzucić odwód jednocześnie z pierwszym rzutem. W wypadku kiedy szturm wykonywany jest na niezbyt dużych głębokościach odwód może przebywać w rejonie załadowania w gotowości do natychmiastowego startu do dowolnego rejonu /obektu ataku/.

Szczególną uwagę w planowaniu zwraca się na wsparcie ogniowe działań. Działania bojowe taktycznych grup powietrzno-szturmowych /powietrznomanewrowych/ zabezpiecza artyleria przerzucana na śmigłowcach oraz śmigłowce szturmowe, a na kierunkach nadmorskich dodatkowo ich działania może wspierać artyleria okrętowa.

Plan lądowania taktycznej grupy powietrznoszturmowej /powietrzno-manewrowej/ opracowuje się na podstawie planu prowadzenia działań bojowych i dotyczy głównie rejonu lądowania. W zależności od wielkości taktycznej grupy powietrznoszturmowej /powietrzno-manewrowej/, rejon lądowania dzieli się na batalionowe lub kompanijne strefy lądowania, w których wybiera się lądowiska. Taktyczna grupa powietrznoszturmowa w sile wzmocnionego batalionu powietrznoszturmowego ląduje w rejonie o wymiarach 3x3 km. Natomiast taktyczna grupa powietrznoszturmowa w sile brygady ląduje w kilku batalionowych strefach lądowania oddalonych od siebie 2-3 km. Jeżeli warunki terenowe ograniczają wybór stref lądowania, wówczas lądowanie może odbywać się w jednej strefie. Na lądowanie rzutu szturmowego grupy planuje się około 10-12 minut.

Oprócz głównych, wybiera się również zapasowe strefy lądowania, z takim założeniem aby zabezpieczały najlepsze warunki do wykonania zadania.

Przerzut taktycznej grupy powietrznoszturmowej /powietrzno-manewrowej/ zaleca się przeprowadzać przy końcu nawigacyjnego zmroku, aby wykorzystując ciemności na przelot śmigłowców, atakować przeciwnika o świcie. Można też rozpocząć przerzut na początku zmroku, aby wykonywać przelot i atakować w ciemności. Regulaminy amerykańskie nie wykluczają jednak wykonywania szturmów powietrznych również w innych porach doby.

Planowanie przerzutu taktycznej grupy powietrznoszturmowej /powietrzno-manewrowej/ obejmuje opracowanie schematu przelotu, grafiku lotów oraz osłony korytarzy przelotu. Do przerzutu taktycznej grupy powietrznoszturmowej /powietrzno-manewrowej/ w sile batalionu, w jednym rejsie planuje się jedną trasę główną i jedną-dwie trasy zapasowe. Powrót śmigłowców transportowo-desantowych planuje się jedną z tras zapasowych, która na ten okres czasu staje się trasą główną, a pozostałe trasami zapasowymi.

Brygadowe grupy powietrznoszturmowe /powietrzno-manewrowe/ mogą być przerzucane w jednym lub kilku rejsach po 2-3 trasach, a tylko w niektórych przypadkach po jednej trasie. Każda trasa stanowi korytarz przelotu.

Szerokość korytarza dla przelotu śmigłowców wynosi 4000 m, a wysokość lotu - od minimalnej do 1000 m. Na odcinkach trasy, na których planowany jest ogień artylerii na obiekty przeciwnika, szerokość korytarza zwęża się do 2000 m, a wysokość lotu wynosi od 600 do 1000 m. W odległości 16-24 km od rejonu lądowania przelot śmigłowców odby-

wa się na wysokości 15-50 m.

Osłony śmigłowców transportowo-desantowych zapewniają śmigłowce szturmowe i lotnictwo taktyczne.

Podczas przelotu i lądowania taktycznej grupy powietrznoszturmowej /powietrznomanewrowej/, w zależności od skali działań oraz zaangażowanych sił i środków, dowódca grupy może znajdować się na powietrznym stanowisku dowodzenia.

W roli powietrznego stanowiska dowodzenia batalionowej lub brygadowej grupy powietrznoszturmowej /powietrznomanewrowej/ może być wykorzystany śmigłowiec ogólnego przeznaczenia. W kompanijnej grupie powietrznoszturmowej /powietrznomanewrowej/ wykorzystuje się do tego celu lekki śmigłowiec rozpoznawczy.

Regulamin amerykański przewiduje następujące głębokości działania wojsk powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych/, od linii frontu:

- DPSzt. - 100 i więcej km; - DPSzt. - 60-100 km; - bpszt. - 40-50 km; - kpszt. - 15-25 km^{23/}.

Plan załadowania obejmuje kolejność i sposób przegrupowania wojsk i sprzętu do rejonu załadowania oraz miejsca i kolejność załadowania. Rejon załadowania dzieli się na strefy załadowania oraz punkty zaopatrzenia w paliwo i amunicję. Strefa załadowania batalionu dzieli się na sektory kompanijne, w których przygotowuje się po kilka lądowisk. W planie załadowania brygadową grupę powietrznoszturmową /powietrznomanewrową/ dzieli się na grupy batalionowe, a te z kolei na rzuty: szturmowy /pierwszy/, następny /wzmocnienie/ i tyłowy.

2.3. Prowadzenie działań powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych

Atak wojsk powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych/ na obiekt rozpoczyna się natychmiast po ich wylądowaniu. W regulaminach podkreśla się możliwość stosowania jednego z dwóch sposobów ataku:

- lądowanie i natychmiastowy atak;
- lądowanie, zbiórka, ześrodkowanie, ewentualne przegrupowanie i atak.

W przypadku zastosowania natychmiastowego ataku po wylądowaniu, kompanie powietrznoszturmowe /piechoty/ zajmują plutonami pozycje

23/ Przeniesienie taktycznej grupy powietrznoszturmowej przedstawia załącznik nr 15.

wyjściowe i jak najszybciej - pod osłoną ognia moździerzy i przydzielonej baterii haubic oraz przy wsparciu śmigłowców szturmowych - atakują obiekt. Po opanowaniu obiektów bliższych, pododdziały umacniają się i po odtworzeniu zdolności bojowej kontynuują uderzenie w celu opanowania obiektów dalszych. W wypadku zagrożenia kontratakami większych sił przeciwnika, a także po opanowaniu dalszego obiektu ataku, taktyczna grupa powietrznoszurmowa /powietrznomanewrowa/ organizuje obronę okrężną i utrzymuje go do czasu podejścia własnych wojsk względnie przez określony czas, a następnie jest ewakuowana śmigłowcami z rejonu walki^{24/}.

Ewakuację przeprowadza się pod osłoną ogniową środków wzmocnienia /w tym śmigłowców szturmowych/ i specjalnie organizowanych pododdziałów osłony. Pododdziały, które nie są wydzielone do osłony, odchodzą do wyznaczonych rejonów zbiórki po czym załadowują się na śmigłowce. Pododdziały osłonowe i ubezpieczenia ewakuowane są w ostatniej kolejności.

W przypadku zastosowania drugiego sposobu ataku - rejonu lądowania, zbiórki i ześrodkowania taktycznej grupy powietrznoszurmowej /powietrznomanewrowej/ wybiera się w terenie trudno dostępnym, skąd następuje podejście do obiektu, a następnie jego atak.

Użycie wojsk powietrznoszurmowych /powietrznomanewrowych/.

Według poglądów zachodnich specjalistów wojskowych, szczególnie amerykańskich, wojska powietrznoszurmowe /powietrznomanewrowe/ są zdolne do wykonywania zadań w różnych rodzajach działań bojowych.

W natarciu, głównie w czasie rozwijania powodzenia, wojska powietrznoszurmowe /powietrznomanewrowe/ mogą być użyte do^{25/}

- opanowania obiektu położonego w głębi obrony przeciwnika;
- przecinania linii komunikacyjnych;
- współdziałania w okrążeniu i niszczeniu zgrupowań nieprzyjaciela;
- zamykania dróg odejścia i odwrotu;
- niszczenia odwodów przeciwnika.

Ponadto mogą wzbraniać przygotowania i obsadzenia w głębi obrony, rozbijać ugrupowania przeciwnika na izolowane części, dezorganizować współdziałanie między nimi i obniżać możliwości obronne.

24/ Wariant ewakuacji taktycznej grupy powietrznoszurmowej przedstawia załącznik nr 14.

25/ Wariant działań powietrznoszurmowych w czasie natarcia na doraźnie zorganizowaną obronę przedstawia załącznik nr 15.

W czasie natarcia na obronę zawczasu przygotowaną taktyczne grupy powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ mogą wykonywać uderzenia na skrzydła i tyły obiektu ataku lub wprost na obiekt po wstępnym obezwładnieniu środków obrony przeciwlotniczej. Duża liczba tras przelotu i. podejścia śmigłowców do rejonu lądowania na różnych wysokościach mają ich zdaniem obniżyć skuteczność przeciwdziałania ogniowego.

Podczas forsowania przeszkody wodnej wojska powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ w sprzyjających warunkach mogą otrzymać zadanie uchwycenia przyczółka na przeciwległym brzegu. Ponadto mogą one opanowywać obiekty i rejon dominujące nad punktami przeprawowymi i utrudniające wojskom własnym forsowanie przeszkody wodnej. Przez utrzymanie tych rejonów i obiektów zapewniają sprzyjające warunki do forsowania i rozwinięcia powodzenia na przeciwległym brzegu.

W czasie pościgu wojska powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ mogą działać jako zgrupowanie oskrzydłujące. Ich ruchliwość i uniezależnienie od ukształtowania i pokrycia terenu pozwalają na stałe wywieranie nacisku na przeciwnika, hamowanie tempa wycofania i uniemożliwienie mu oderwania się od wojsk prowadzących pościg czołowy oraz dają możliwość okrążenia jego sił^{26/}.

W obronie^{27/} wojska powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ używane będą do zwalczania desantów powietrznych przeciwnika oraz do zwalczania pododdziałów przenikających na tyły wojsk własnych. Ponadto mogą one stanowić /głównie śmigłowce szturmowe/ bardzo manewrowy odwód przeciwpancerny. Najbardziej zdecydowaną formą działania będzie bezpośrednie uderzenie na oddziały /pododdziały/ przeciwnika, które dokonały włamania, w celu uniemożliwienia im uchwycenia ważnych rejonów i obiektów obrony. Ponadto mogą w bardzo krótkim czasie wzmocnić wojska walczące na zagrożonym skrzydle oraz współdziałać z wojskami wykonującymi kontratak lub przeciwuderzenie. Głębokie rozmieszczenie w ugrupowaniu bojowym wojsk lądowych zabezpiecza je przed oddziaływaniem artylerii i rakiet taktycznych przeciwnika oraz zapewnia wysoki stopień gotowości do użycia.

26/ Wariant działań powietrznoszturmowych w czasie prowadzenia pościgu przedstawia załącznik nr 16.

27/ Wariant działań powietrznoszturmowych w obronie przedstawia załącznik nr 17.

W boju spotkaniowym^{28/} wojska powietrznoszurmowe /powietrznomanewrowe/ mogą działać jako siły osłonowe, a działające w przodzie śmigłowce zapewniają ciągłe rozpoznanie przeciwnika. Z chwilą wykrycia i rozpoznania maszerujących wojsk przeciwnika czołowe pododdziały ubezpieczeniowe na śmigłowcach opanowują kluczowe punkty terenowe, organizują ubezpieczenie skrzydeł oraz atakują przeciwnika, wykonując oskrzydlenie "pionowe" w celu zmuszenie go do rozwinięcia sił głównych.

Rajd traktowany jest jako jeden z zasadniczych sposobów działań wojsk powietrznoszurmowych. Może być realizowany w różnych sytuacjach bojowych i rodzajach walki.

Rajdy mogą być przeprowadzane w celu dezorganizacji tyłów przeciwnika, utrudnienia ześrodkowania jego wojsk, dezorganizacji dowodzenia niszczenia SD i środków przenoszenia broni jądrowej, składów amunicji specjalnej, zdobycia nowych wzorów uzbrojenia, techniki bojowej itp. Rajdy charakteryzują się dużą szybkością przerzutu wojsk oraz ich działaniem z zaskoczenia i szybkim wycofaniem się, co umożliwia im uniknięcie walki w niesprzyjających warunkach. Rajdy mogą być wykonywane na małe i duże głębokości z zadaniem uchwycenia konkretnego obiektu czy rejonu samodzielnie lub we współdziałaniu z partyzantami lub grupami zbrojnego podziemia działającymi w tym rejonie. Najbardziej charakterystycznymi obiektami rajdu będą stanowiska dowodzenia i węzły łączności, lotniska, obiekty tyłowe, środki przenoszenia broni masowego rażenia i punkty jej składowania, obozy jeńców i inne. Działania wojsk powietrznoszurmowych wykonujących rajd uzgadniają się z działaniem pododdziałów dalekiego rozpoznania w zakresie czasu, miejsca i skali przedsięwzięcia.

Działania powietrznoszurmowe /powietrznomanewrowe/ przeprowadzane w ramach operacji /walki/ ogólnowojskowych związków taktycznych i oddziałów mają w znacznym stopniu zwiększać ich możliwości oraz zabezpieczać szybsze i skuteczniejsze osiągnięcie postawionych przed nimi zadań bojowych. Działania powietrznoszurmowe /powietrznomanewrowe/, prowadzone z zaskoczenia w każdym miejscu i w dowolnym czasie, mogą zawierać czynnik znacznego oddziaływania psychologicznego na wojska przeciwnika i zmuszać je do rozproszenia wysiłku.

28/ Wariant działań powietrznoszurmowych w boju spotkaniowym przedstawia załącznik nr 18.

Mimo wielu zalet jakie posiadają wojska powietrznoszturmowe /powietrznomanewrowe/ nie można nie wspomnieć o ich słabych stronach, do których należy przede wszystkim zaliczyć:

- wrażliwość na trudne warunki atmosferyczne;
- ograniczoną naziemną obronę przeciwpancerną;
- duże potrzeby w zakresie remontu i obsługi śmigłowców oraz zaopatrywania w paliwo;
- brak dostatecznej osłony przed rażeniem środkami ogniowymi;
- słabą osłonę przeciwlotniczą;
- ograniczoną ruchliwość naziemną.

3. MORSKIE OPERACJE DESANTOWE

Morskie operacje desantowe, są ważną częścią składową działań bojowych prowadzonych na teatrach działań wojennych, zarówno w wojnie konwencjonalnej jak i jądrowej. Zdobyte doświadczenia w II wojnie światowej, wojnach lokalnych oraz w ćwiczeniach sugerują, że morskie operacje desantowe stwarzają możliwości wykonania nagłego uderzenia na skrzydła i tyły przeciwnika od strony morza, zajęcia ważnych obiektów i rejonów, utworzenia przyczółka, a nawet nowego frontu.

Stan techniki bojowej i morskich środków transportu oraz duża i nowoczesna flota handlowa umożliwiają siłom morskim NATO przerzut w krótkim czasie dużej ilości wojsk i sprzętu bojowego w dowolny rejon kuli ziemskiej, a tym samym wykonywać zadania bojowe w skali operacyjnej i strategicznej.

3.1. Zasady prowadzenia morskich operacji desantowych

Morska operacja desantowa traktowana jest według regulaminów państw NATO jako uderzenie z morza prowadzone przez siły morskie, oddziały desantowe i lotnictwo.

Zadaniem morskiej operacji desantowej jest:

- opanowanie określonych odcinków wybrzeża i wysp w celu utworzenia i rozwinięcia na nich punktów bazowania sił morskich i powietrznych;
- zajęcie ważnych obiektów i rejonów na wybrzeżu przeciwnika, rozbicie jego sił we współdziałaniu z wojskami działającymi na kierunku nadmorskim;
- odciążenie sił przeciwnika z ważnych kierunków frontu nadmorskiego przez zagrożenie lądowaniem desantu morskiego oraz prowadzenie działań dywersyjno-rozpoznawczych.

3.1.1. Rodzaje morskich operacji desantowych

Według poglądów NATO operacje desantowe dzielą się na: wtargnięcie, zajęcie, demonstrację lub rajd.

Wtargnięcie /desant strategiczny/ - morska operacja desantowa na dużą skalę. Uczestniczą w niej wszystkie rodzaje sił zbrojnych. W skład sił głównych desantu może wchodzić: kilka korpusów armijnych, a jego siły szturmowe stanowią jedna-trzy dywizje piechoty morskiej.

Celem wtargnięcia może być utworzenie nowego frontu, zagarnięcie znacznego obszaru terytorium przeciwnika oraz uchwycenie ważnych obiektów.

Celem odciążenia od brzegu morskiego części sił przeciwnika może być równocześnie użyty desant powietrzny w sile do dywizji powietrznodesantowej.

Zajęcie /desant operacyjny/ - morska operacja desantowa na średnią skalę. W skład sił uczestniczących w zajęciu może wchodzić: korpus armijny lub ekspedycyjna dywizja piechoty morskiej wraz z jedną-dwoma dywizjami powietrznodesantowymi oraz dywizja zmechanizowana lub pancerna.

Celem tego rodzaju operacji jest zdobycie i zajęcie rejonów nadbrzeżnych; baz morskich; baz lotniczych; dużych portów; wysp. Operacja taka prowadzona jest w zasadzie w "interesie" sił morskich.

Demonstracja lub raid /desant taktyczny/ są to morskie działania desantowe na małą skalę. W tego rodzaju działaniach mogą brać udział pododdziały w sile kompanii, batalionu lub pułku piechoty morskiej /w warunkach szczególnych siły do dywizji piechoty morskiej lub wojsk lądowych/. Zadaniem tego rodzaju działań jest wykonanie zadania na brzegu przeciwnika i powrót do baz macierzystych. Mogą to być zadania niszczenia ważnych obiektów na brzegu przeciwnika lub zadania o charakterze demonstracyjnym.

3.1.2. Sposoby desantowania

W zależności od składu środków transportowo-desantowych i sił przeznaczonych do przerzutu morzem, desantowanie można wykonywać różnymi sposobami. W siłach zbrojnych Stanów Zjednoczonych przyjęto trzy sposoby desantowania: okręt-brzeg, brzeg-brzeg i kombinowany.

Sposób okręt-brzeg polega na przerzuceniu wojsk desantu dużymi transportowcami oraz okrętami desantowymi i przeładowaniu tych wojsk u podejścia do rejonu desantowania na środki desantowo-przeprawowe. Sposób ten stosuje się wówczas, gdy odległość między punktami załadunku wojsk, a desantowaniem wynosi 1000 i więcej kilometrów.

Sposób brzeg-brzeg polega na przerzuceniu wojsk desantu środkami transportowo-desantowymi i lądowaniu na brzegu bez przeładowywania /w tym również okrętami desantowymi podchodzącymi bezpośrednio do brzegu/. Sposób ten umożliwia zwiększenie tempa operacji desantowej, jednakże można go stosować tylko do przerzucania sił desanto-

wych na odległość 2-3 dobowego przejściem morzem w sprzyjających warunkach operacyjno-taktycznych, meteorologicznych i hydrograficznych.

Sposób kombinowany jest połączeniem obu wymienionych sposobów desantowania.

3.1.3. Organizacja sił morskich w operacji desantowej

Ogólne dowództwo nad siłami uczestniczącymi w morskiej operacji desantowej sprawuje ten dowódca, który podejmuje decyzję o jej przeprowadzeniu, a bezpośrednio dowódca połączonych sił desantu /oficer sił morskich/, który jednocześnie dowodzi wydzielonymi na czas operacji siłami floty. Dowódcą wojsk desantu jest z reguły oficer sił lądowych, a w operacjach prowadzonych na rzecz sił morskich - oficer piechoty morskiej.

Skład uczestniczących sił i środków w morskiej operacji desantowej zależy od jej skali. Do ich prowadzenia mogą być wydzielone:

- zgrupowania sił floty;
- siły desantu /desantowe/ w skład których wchodzi wojska lądowe i piechota morska.

Zgrupowanie sił floty organizuje się celem zabezpieczenia przejścia desantu morzem i jego walki o uchwycenie przyczółka. W skład zgrupowania floty mogą wchodzić następujące zespoły i grupy okrętów:

- zespół okrętów desantowych /przeznaczony do przerzutu wojsk/;
- grupy okrętów osłony i wsparcia występujące w składzie: Lotniskowcowy Zespół Uderzeniowy /LoZU/ i Lotniskowcowa Grupa Pokładowo-Uderzeniowa /LoGPU/ z samolotami przeznaczonymi do wsparcia jądrowego /n.b.j./;
- grupy minowo-trałowe, przeznaczone do obrony przeciwminowej desantu podczas przejścia morzem i w rejonie lądowania oraz do stawiania aktywnych zagród minowych na skrzydłach rejonu lądowania;
- grupy okrętów wsparcia ogniowego, składające się z krążowników, niszczycieli itd. przeznaczone do ogniowego przygotowania rejonu lądowania desantu i bezpośredniego wsparcia ogniowego w czasie lądowania i walki na brzegu;
- grupy rozpoznania i prowadzenia prac podwodnych, wykorzystywane do rozpoznania i niszczenia podwodnych zapór przeciwdesantowych oraz oznaczania przejść dla środków desantowo-przeprawowych, trałowych i innych;
- grupy zabezpieczenia tyłowego;
- grupy lotnictwa patrolowego, zapewniające obronę przed okrętami podwodnymi podczas przejścia desantu morzem i w rejonie lądowania;

- grupy taktycznego dezorientowania przeciwnika, stosujące specjalne środki łączności, rozpoznania i zakłócania;
- grupy dowodzenia lotnictwem taktycznym;
- jeden lub kilka oddziałów transportowców z uzupełnieniem /w drugim rzucie desantu/.

Siły desantu uczestniczące w operacjach desantowo-morskich na dużą skalę, składają się ze związków wojsk lądowych /siły główne/ i jednostek piechoty morskiej /siły szturmowe - pierwszy rzut/. Są one przeznaczone do uchwycenia przyczółka oraz wykonania na brzegu określonych zadań. W skład sił szturmowych mogą wchodzić również jednostki wojsk lądowych, po odpowiednim przygotowaniu desantowym.

3.2. Etapy morskich operacji desantowych

Prowadzenie morskiej operacji desantowej można podzielić na cztery etapy^{29/}.

Pierwszy etap operacji obejmuje planowanie i wszechstronne przygotowanie sił do desantu. Czas przygotowania może trwać od jednego do czterech miesięcy. Rejony koncentracji wojsk przeznaczonych do desantowania znajdują się w odległości 80-240 km od punktów załadowania. Na jedną-dwie doby przed załadowaniem wojska przechodzą do rejonów wyczekiwania oddalonych o 8-30 km od punktów załadowania.

Drugi etap operacji obejmuje przejście sił desantu do rejonów wyczekiwania oraz ich załadunek na okręty desantowe i transportowce. W warunkach zagrożenia bronią masowego rażenia załadunek wojsk desantu morskiego może odbywać się w dwóch i więcej portach oddalonych od siebie 180-380 km /100-200 Mm/.

Z chwilą rozpoczęcia tego etapu, dowódca połączonych sił desantu przejmuje ogólne dowództwo. Odpowiada on za planowe przybycie okrętów desantowych i transportowców do rejonów załadowania oraz za organizację obrony tych rejonów. W celu ułatwienia załadunku wojsk tworzy się operacyjne zespoły desantowe, w skład których wchodzi: oddziały, pododdziały bojowe, wzmocnienie i obsługi. Okręty wydzielone do ich przetrzutu wchodzi /czasowo/ w skład oddziałów okrętów desantowych i transportowych.

Trzeci etap operacji - to etap przejścia desantu morzem. Obejmuje czas od wyjścia z portów załadowania do przybycia w rejon desantowania.

29/ Etapy morskich operacji desantowych ilustruje załącznik nr 19.

Czwarty etap operacji obejmuje lądowanie desantu na wybrzeżu^{30/}. Przyjęto zasadę, że 2/3 sił pierwszego rzutu ląduje na środkach pływających, a 1/3 na śmigłowcach w głębi obrony przeciwdesantowej przeciwnika. Lądowanie desantu poprzedzone jest wstępnym przygotowaniem ogniowym rejonu lądowania oraz artyleryjskim przygotowaniem rejonu lądowania.

3.2.1. Planowanie operacji

Planowanie morskiej operacji desantowej rozpoczyna się po otrzymaniu dyrektywy do przeprowadzenia operacji, a kończy po przystąpieniu do załadunku na okręty i transportowce.

W dyrektywie wyższe dowództwo określa: cel operacji, skład sił, rejon i czas przeprowadzenia operacji oraz wyznacza dowódcę połączonych sił desantu i dowódcę wojsk desantu. Dyrektywę otrzymuje dowódca połączonych sił desantu, a jej kopię dowódca oraz dowódcy głównych zespołów i grup sił morskich. Opracowanie planu operacji desantowej prowadzone jest pod kierunkiem dowódcy połączonych sił desantu. Planowanie przebiega równoległe we wszystkich zespołach i grupach uczestniczących w desancie.

Po zapoznaniu się z dyrektywą dowódca połączonych sił desantu wyjaśnia zadanie i przeprowadza ocenę sytuacji. Następnie w formie ustnej lub pisemnej wydaje podległym sztabom zarządzenia do planowania. W zarządzeniach określa: zamiar, zadania, terminy opracowania poszczególnych dokumentów oraz wytyczne do wykorzystania sił desantu i do ich wsparcia.

Sztab sił desantu^{31/} opracowuje kilka wariantów wykonania zadania. Zatwierdzony wariant stanowi podstawę wydania rozkazu do szczegółowego opracowania operacji. Sztab opracowuje trzy plany: operacyjny, zabezpieczenia tyłowego oraz załadunku sił i środków desantu na okręty i transportowce. Po zatwierdzeniu przez dowódcę, plany te są podstawą do opracowania rozkazów bojowych.

Plan operacyjny określa: cel i zamiar operacji, skład i organizację sił desantu, ich zadania i współdziałanie, kolejność lądowania sił i środków, organizację obrony przeciwlotniczej, organizację wspar-

30/ Wariant ugrupowania bojowego desantu morskiego w składzie ekspedycyjnej dywizji piechoty morskiej podczas lądowania przedstawia załącznik nr 20.

31/ Organy kierowania związku desantowego przedstawia załącznik nr 21.

cia lotniczego i artyleryjskiego, sposób użycia broni masowego rażenia, środków łączności i przeciwdziałania radiowego, środki do zapewnienia skrytości przygotowań do operacji, zadania i siły rozpoznania i kontrrozpoznania, a także inne zagadnienia z zakresu użycia sił i ich zabezpieczenia w czasie prowadzenia operacji desantowej.

Plan zabezpieczenia tyłowego określa organizację zabezpieczenia wojsk w toku operacji desantowej, a mianowicie: zaopatrzenie, obsługę, transport sprzętu, zapasów i ludzi, ewakuację rannych i uszkodzonego sprzętu, rozmieszczenie punktów zabezpieczenia tyłowego, ewidencję strat itp.

Plan załadowania sił i środków desantu na okręty i transportowce ustala: organizację dowodzenia siłami podczas załadunku, porty, rejonny i punkty załadowania, liczbę okrętów desantowych i transportowców, sposoby załadowania stanu osobowego, uzbrojenia i zaopatrzenia oraz inne zagadnienia związane z organizacją załadunku.

Czas niezbędny do zaplanowania morskiej operacji desantowej zależy od ogólnej sytuacji wojskowo-politycznej, skali operacji, składu i organizacji uczestniczących w niej sił oraz od wielu innych, trudnych do przewidzenia czynników.

Na zaplanowanie morskiej operacji desantowej, którą ma przeprowadzić brygada piechoty morskiej /pułkowa grupa desantowa/, potrzeba około 30 dni, a na zaplanowanie operacji przeprowadzonej siłami ekspedycyjnej dywizji piechoty morskiej - 60 dni. Planowanie dużych operacji desantowych może trwać od 3 do 4 miesięcy.

Długość okresu przygotowania morskiej operacji desantowej uzależniona jest od:

- czasu potrzebnego na zebranie informacji o przeciwniku i planowanym rejonie lądowania;

- konieczność opracowania na całą operację dokumentacji bojowej, sprawdzenia jej i zgrania między poszczególnymi elementami ugrupowania bojowego sił biorących udział w operacji desantowej.

W określonych warunkach istnieje możliwość skrócenia czasu przygotowania morskiej operacji desantowej przez:

- poczynienie już w okresie pokoju pewnych przygotowań do ewentualnego przeprowadzenia operacji;

- utrzymanie w rejonie zagrożenia określonych sił interwencyjnych piechoty morskiej w wysokiej gotowości bojowej.

Równoległe z procesem planowania odbywa się uzupełnianie wojsk desantowych do pełnych stanów, formowanie oddziałów operacyjnych, grup i zespołów, przygotowanie ich do wykonania zadań i na kilka dni przed załadunkiem przerzucenie do rejonów ześrodkowania.

Rejony ześrodkowania wyznacza się w odległości 80-240 km od portów /rejonów/ załadowania i tylko wówczas, gdy miejsce dyslokacji oddziałów mających wziąć udział w operacji są znacznie od nich oddalone.

W rejonach ześrodkowania formuje się elementy bojowego ugrupowania desantu oraz kończy przygotowania do załadunku.

3.2.2. Załadunek sił i środków desantu

Załadunkiem na okręty kierują bezpośrednio komendanci załadunku /głównie oficerowie piechoty morskiej/. Rozróżnia się dwa sposoby załadunku wojsk i sprzętu: administracyjny i bojowy.

Sposób administracyjny przewiduje maksymalne wykorzystanie powierzchni ładunkowej okrętów i transportowców. Stosuje się go wówczas gdy desantowanie ma się odbyć w zdobytych portach lub w drugim rzucie bez walki o uchwycenie brzegu.

Sposób bojowy stosuje się wówczas, gdy piechota morska ma lądować bezpośrednio z okrętów desantowych na nieuzbrojone wybrzeże. W sposobie tym rozróżnia się trzy warianty:

- załadunek wojsk na poszczególne okręty całymi oddziałami i pododdziałami taktycznymi oraz przydzielonymi środkami wzmocnienia;
- załadunek wojsk według ustalonej kolejności desantowania /według tego wariantu na jeden okręt desantowo-transportowy załadunkuje się kilka pododdziałów z różnych oddziałów/;

- załadunek rozdzielony /rozśrodkowany/. W tym wariantcie część określonego pododdziału /oddziału/ wraz z uzbrojeniem i wyposażeniem, załadunku się na jeden okręt desantowy lub transportowiec, a pozostałe siły na inne.

Wnioski z ćwiczeń wskazują, że siły i środki desantu są załadowywane następująco:

a/ siły szturmowe desantu wraz z pływającymi transporterami opancerzonymi - na okręty desantowe;

b/ siły śmigłowcowego rzutu desantu wraz z lekkim uzbrojeniem - na lotniskowce desantowe, a pozostałe pododdziały piechoty morskiej - na transportowce desantowe;

c/ artyleria ciągniona i moździerz - na małe okręty desantowe lub kutry desantowe znajdujące się na pokładach dużych okrętów desantowych - doków;

d/ czołgi i artyleria samobieżna - na małe okręty desantowe lub kutry desantowe znajdujące się na pokładzie dużych okrętów desantowych - doków;

e/ transport samochodowy i pododdziały zabezpieczenia tyłowego na transportowce desantowe sprzętu.

Sredni czas załadunku lotniskowca desantowego lub transportowca desantowego-doku, wynosi od 6 do 10 godzin; okrętu desantowego 4 doku od 10 do 20 godzin; transportowca desantowego sprzętu /czołgów/ od 20 do 30 godzin i transportowca desantowego wojsk od 6 do 12 godzin.

Przyjmuje się, że do przerzucenia morzem i desantowania na nieuzbrojone wybrzeże ekspedycyjnej dywizji piechoty morskiej lub dywizji piechoty /załadowanych sposobem bojowym/ potrzeba około 60 okrętów transportowo-desantowych; ekspedycyjnej BPM lub BP - 18 okrętów, a ekspedycyjnego bpm lub bz - 6 okrętów.

Przy przerzucie sił piechoty morskiej na większe odległości, skład okrętów transportowo-desantowych może ulec zmianie.

3.2.3. Ćwiczebne desantowanie /trening/.

Ćwiczebne desantowanie na brzeg przebiega w warunkach maksymalnie zbliżonych do bojowych i ma na celu sprawdzenie gotowości do działań wojsk mających uczestniczyć w operacji desantowej. W zależności od

sytuacji, ćwiczebne desantowanie /trening/ może być przeprowadzone przed przejściem desantu morzem /w okolicach punktów załadowania/ lub na trasie jego przejścia. Do przeprowadzenia ćwiczebnego desantowania wybiera się rejony podobne do rejonu faktycznego desantowania. W trakcie ćwiczebnego desantowania /treningu/ na brzegu ląduje cały związek operacyjny lub jego pierwszy rzut i prowadzi działania według założeń operacji desantowej. Siły floty i lotnictwa ćwiczą w tym czasie zagadnienia wsparcia ogniowego desantu. Po przeprowadzeniu ćwiczebnego desantowania dokonuje się jego oceny, omawia braki i niedociągnięcia oraz wnosi niezbędne poprawki do dokumentacji bojowej, a siły desantu zostają ponownie załadowane na okręty i wychodzą w morze.

3.2.4. Przejście desantu morzem.

Przejście desantu morzem odbywa się w ściśle określonych sztykach bezpośrednio do rejonu desantowania lub z zawinięciem do wyznaczonych portów /rejonów, wysp/. Dla zespołu desantowego wyznacza się główną trasę przejścia i kilka tras zapasowych.

Ugrupowanie marszowe operacyjnego zespołu desantowego może składać się z oddziału czołowego, sił głównych oraz sił ochrony i osłony. Oddział czołowy otrzymuje zadanie przygotowania rejonu lądowania desantu. W skład oddziału czołowego wchodzi różnorodny zespół okrętów bojowych i okrętów specjalnego przeznaczenia. W zależności od składu, oddział czołowy prowadzi rozpoznanie, trałowanie, ogniowe przygotowanie rejonu lądowania /artyleryjskie i lotnicze/, prace podwodne /zniszczenie przeszkód/ itp.

Siły główne operacyjnego zespołu desantowego mogą przechodzić morzem w jednym ugrupowaniu marszowym lub podzielone na kilka mniejszych oddziałów desantowych. Siły szturmowe /wchodzące w skład operacyjnego zespołu desantowego/, które stanowi wzmocniona dywizja, mogą być podzielone na 3-5 oddziałów desantowych. W składzie oddziału desantowego mogą być siły do brygady sił lądowych lub pułku piechoty morskiej oraz 15-20 okrętów desantowych i transportowców.

Siły ochrony i osłony ubezpieczają desant w czasie przejścia morzem. Składają się z okrętów bojowych rozśrodkowanych wokół zespołu lub oddziału desantowego. Liczba okrętów ochrony w stosunku do dużych okrętów desantowych może się wahać od 1:1 do 1:4. Osłonę desantu organizuje się w celu zapewnienia obrony środków transportowo-desantowych przed okrętami podwodnymi i lotnictwem przeciwnika. Do obrony przed

okrętami podwodnymi wykorzystuje się samoloty i śmigłowce lotnictwa patrolowego, które prowadzą poszukiwania tych okrętów w odległości około 370 km /samoloty/. Kursy na trasie przejścia oddziałów desantowych są często zmieniane ze względu na prowadzenie rozpoznania przez przeciwnika oraz ochronę przed atakami okrętów podwodnych. Po przybyciu do rejonu desantowania, okręty desantowe i transportowce rozmieszczają się w zewnętrznych i wewnętrznych rejonach postoju i manewrowania. Obronę tych rejonów zapewniają grupy okrętów ochrony, rozśrodkowane w głębi morza. Grupy lotniskowców uderzeniowych manewrują w odległości około 180-100 Mm od wybrzeża, zapewniając osłonę lotniczą rejonów postoju i manewrowania. Walczą one o utrzymanie panowania w powietrzu oraz wykonują przy użyciu lotnictwa pokładowego planowe uderzenia bombowe w ramach wstępnego przygotowania ogniowego.

3.2.5. Ładowanie desantu.

Ładowanie desantu poprzedzone jest wstępnym przygotowaniem ogniowym rejonu lądowania. Wstępne przygotowanie ogniowe przeprowadzają siły oddziału czołowego ze składu operacyjnego zespołu desantowego. Do przeprowadzenia przygotowania ogniowego formuje się specjalne zespoły sił morskich i powietrznych. Na kilka dni przed planowaną operacją desantową nasila się rozpoznanie lotnicze rejonu przyszłych działań.

Przed rozpoczęciem lądowania siły morskie i powietrzne mogą wykonać uderzenia jądrowe lub konwencjonalne na stanowiska startowe pocisków raketowych, bazy morskie i lotniska oraz zgrupowania okrętów i wojsk. Artyleryjskie przygotowanie rejonu lądowania rozpoczyna się przed lądowaniem i prowadzone jest do czasu wysadzenia desantu. Ma ono na celu zniszczenie brzegowych punktów oporu, stanowisk dowodzenia i innych obiektów obrony przeciwdesantowej. Bezpośrednio po uderzeniu artyleryjskim i lotniczym na obiekty obrony przeciwdesantowej następuje lądowanie sił desantu. W zależności od sytuacji, lądowaniu pierwszego rzutu desantu może towarzyszyć wstępne przygotowanie artyleryjskie rejonu lądowania. Przy desantowaniu okręt-brzeg, na 2-3 godz. przed rozpoczęciem lądowania oddziały desantowe przechodzą pod przykryciem lotnictwa i ognia artylerii okrętowej do rejonu desantowania, gdzie rozśrodkowują się w rejonie oczekiwania oraz w zewnętrznych i wewnętrznych rejonach postoju. W rejonach tych spuszczone są na wodę środki desantowo-przeprawowe /kutry desantowe, transportery pływające/ z wojskiem i sprzętem bojowym, a następnie w

odległości 500-1000 m od granicy rejonów postoju i manewrowania transportowców formuje się z nich fale desantowe.

Batalionowa grupa desantowa ładuje na 40-60 kutrach desantowych i transporterach pływających, z których formuje się 6-9 fal desantu. W skład pierwszej fali wchodzi między innymi: czołgi pływające oraz 2-3 desantowe pojazdy inżynieryjne, których zadaniem jest wykonanie przejść w polach minowych i przeszkodach przeciwdesantowych. Drugą i trzecią falę desantową tworzą transportery pływające /po 10 i więcej w fali/ z pododdziałami pierwszego rzutu. W następnych falach płyną kutry desantowe z czołgami i wojskiem, transportery pływające z ciężkim uzbrojeniem oraz pododdziałami zabezpieczenia. Po sformowaniu fal środki desantowo-przeprawowe przepływają na linię wyjściową, która znajduje się w odległości 1,5-4 km od linii brzoju. Pierwsza fala desantu powinna osiągnąć brzeg o godzinie "G" /czas rozpoczęcia lądowania desantu/. Kolejne fale wyruszają co 10-15 minut lub w odstępach 1-2 km. Zapewnia to swobodne podejście do brzegu, wyładowanie desantu i wycofanie okrętów z miejsc do których podpływa następna fala desantu.

Przy sposobie desantowania brzeg-brzeg, środki desantowo-przeprawowe /z zaokrętowanym desantem/ przechodzą do rejonów formowania fal bezpośrednio przed lądowaniem. Z przeprowadzonych ćwiczeń wynika, że batalionowa grupa desantowa ładuje na odcinku 1-3 km, a przy zagrożeniu bronią jądrową - 3-5 km, celem uchwycenia przyczółka o głębokości 3-5 km. Odstępy między odcinkami lądowania sąsiednich batalionów wynoszą 3 km /i więcej/. Przyjmuje się, że czas lądowania rzutu szturmowego batalionowej grupy desantowej wynosić może 50-70 minut. Śmigłowcowy rzut desantu ładuje w tym samym czasie co siły na środkach pływających. Może być wysadzony bezpośrednio na wybrzeżu, jak również w głębi lądu, w odległości 10-40 km od brzegu. Głównym zadaniem rzutu śmigłowcowego jest opanowanie punktów lądowania w ścisłym współdziałaniu z oddziałami lądującymi z morza i zajęcie ważnych obiektów na tyłach przeciwnika. Do jednoczesnego przerzutu kpm potrzeba 10-16 śmigłowców transportowych.

Do przerzutu sił głównych batalionu planuje się 70 śmigłowców, a całej batalionowej grupy desantowej z techniką bojową i zaopatrzeniem - 200 śmigłowców. Do miejsca lądowania śmigłowce leca falami /po 5-8 śmigłowców w każdej/ na wysokości 100-500 m, w odstępach 5-10 minut. Każdemu batalionowi lecącemu na śmigłowcach przydziela się baterię artylerii polowej /z zapasem 1000 pocisków/. Lądowanie rzutu szturmowego batalionowej grupy desantowej wraz z techniką bojową i zapasami

trwa godzinę i dbywa się falami: 4-5 fal zgodnie z planem i 3-4 fale na wezwanie.

3.3. Walka desantu morskiego na brzegu

Walka desantu morskiego na brzegu - prowadzona jest według ogólnych, regulaminowych zasad organizacji i prowadzenia działań bojowych. Po wylądowaniu na brzegu żołnierza pododdziałów szturmowych, natychmiast przystępują do walki, dążąc do uchwycenia dogodnych punktów i rubieży terenowych. Wiążą przeciwnika ogniem w celu osłony lądujących kolejno pododdziałów rzutu szturmowego. Głównym zadaniem pododdziałów szturmowych desantu jest zdobycie dominujących wzniesień oraz ważnych punktów obrony przeciwdesantowej. Działania bojowe desantu na brzegu morza można podzielić na trzy etapy:

I - Walkę o pogłębienie przyczółka na 3-5 km od brzegu;

II - Walkę wojsk desantu o pogłębienie zdobytych przyczółków do 10-15 km od linii brzegu /taka głębokość przyczółków utrudnia przeciwnikowi prowadzenie kierowanego ognia artyleryjskiego przeciwko lądującym falom desantu/;

III - Walkę sił głównych desantu o pogłębienie przyczółka do 30-40 km.

3.4. Wsparcie ogniowe /jądrowe/ desantu morskiego

Wsparcie ogniowe desantu obejmuje trzy etapy:

I etap - rozpoczyna się dzień przed lądowaniem desantu. Uderzenia ogniowe wykonywane są nieregularnie, w różnych odstępach czasowych i trwa do zmierzchu. Celem wsparcia ogniowego w tym etapie jest zniszczenie ważniejszych obiektów brzegowych i obezwładnienie wojsk przeciwnika /silne uderzenia lotnictwa bombowego i szturmowego/.

II etap - rozpoczyna się przeważnie o zmierzchu dnia poprzedzającego lądowanie i kończy na około pół godziny przed czasem lądowania na brzegu pierwszej fali desantu. Celem tego etapu jest zniszczenie umocnień i innych obiektów obrony przeciwdesantowej oraz wojsk i techniki bojowej przeciwnika na odcinkach lądowania desantu i w rejonach przyległych do tych odcinków. Uderzenia ogniowe wykonywane są również nieregularnie i w różnych odstępach czasowych.

III etap - obejmuje okres lądowania i walki desantu na wybrzeżu zajętym przez przeciwnika. Realizowany jest doraźnie na zapotrzebowanie sił desantu. Głównym celem wsparcia ogniowego w tym okresie jest niszczenie ocalałych rejonów i punktów obrony przeciwdesantowej, utrudniających rozwijanie powodzenia na uchwyconym przyczółku.

W operacji desantowej mogą być również użyte środki przenoszenia broni jądrowej. Do tych środków należą: pociski raketowe, lotnictwo morskie /w tym pokładowe/, lotnictwo piechoty morskiej i artyleria lufowa /203,2 i 155 mm/.

Głównymi obiektami uderzeń będą stanowiska startowe artylerii rakietowej, lotniska oraz stanowiska artylerii szturmowej. Na 1-10 godzin przed lądowaniem desantu morskiego wykonuje się uderzenia na stanowiska artylerii nadbrzeżnej, lotniska, stanowiska dowodzenia, większe skupiska sił i środków bojowych.

Uderzenia jądrowe na punkty lądowania, ze względu na bezpieczeństwo wojsk własnych, wykonywane są nie później niż 60-40 minut przed rozpoczęciem lądowania, a na rejony lądowania rzutu śmigłowcowego - 40-15 minut przed przybyciem pierwszych śmigłowców.

Z ćwiczeń wojsk NATO wynika, że do wsparcia jądrowego ekspedycyjnej dywizji piechoty morskiej przeznaczają się od 15 do 30 ładunków jądrowych, z czego 1/3 planuje się użyć zgodnie z planem przygotowania ogniowego operacji, 1/3 na zapotrzebowanie sił szturmowych desantu, a pozostaść mają stanowić rezerwę, która może być wykorzystana do niszczenia i obezwładniania silnych punktów oporu przeciwnika.

3.4.1. Wsparcie lotnicze desantu morskiego.

W pierwszym etapie wsparcia ogniowego główną rolę spełnia lotnictwo. Do głównych zadań lotnictwa w tym etapie należy:

- wywalczenie panowania w powietrzu w rejonie desantowania;
- obezwładnienie najważniejszych obiektów wojskowych w rejonie lądowania;
- wykonanie uderzeń na ześrodkowane wojska i technikę bojową przeciwnika;
- przykrycie lotnicze rejonów manewrowania okrętów desantowych i transportowców;
- poprawianie ognia artylerii okrętowej;
- zapewnienie desantujskim wojskom obrony przeciwlotniczej i przeciw okrętom podwodnym;
- prowadzenie rozpoznania lotniczego oraz zwalczanie środków radioelektronicznego przeciwdziałania przeciwnika.

W drugim i trzecim etapie wsparcia ogniowego, lotnictwo wykonuje następujące zadania:

- obezwładnianie siły przeciwnika na odcinkach lądowania batalionowych grup desantowych oraz w rejonach lądowania rzutu śmigłowcowego desantu morskiego;

- wspiera siły desantu w trakcie lądowania i prowadzenia działań bojowych na brzegu;
- rozpoznaje pole walki oraz kieruje ogniem artylerii okrętowej;
- osłania rejony lądowania oraz zwalcza okręty podwodne przeciwnika.

Lądowanie batalionowej grupy desantowej wspiera eskadra samolotów szturmowych lotnictwa pokładowego lub taktycznego, a lądowanie dywizji - skrzydło lotnictwa piechoty morskiej lub osiem eskadr lotnictwa pokładowego.

3.4.2. Wsparcie desantu morskiego przez artylerię okrętową

Do artyleryjskiego wsparcia desantu morskiego mogą być użyte krążowniki, niszczyciele rakietowe, niszczyciele, okręty z niekierowanymi pociskami raketowymi. Z okrętów tych tworzy się zespoły wsparcia ogniowego /artyleryjskiego/.

Do głównych zadań zespołów wsparcia ogniowego należy niszczenie lub obezwładnienie:

- stanowisk ogniowych i punktów obrony przeciwdesantowej przeciwnika, utrudniających okrętom desantowym podejście do brzegu;
- brzegowych systemów umocnień przeciwdesantowych utrudniających lub uniemożliwiających lądowanie desantu na brzegu;
- systemów obrony przeciwdesantowej, które utrudniają lub uniemożliwiają działanie desantu morskiego na brzegu;
- stanowisk dowodzenia, węzłów łączności, punktów obserwacji i naprowadzania lotnictwa w celu dezorganizacji obrony przeciwdesantowej przeciwnika i dowodzenia wojskami.

Rejon bojowego manewrowania zespołu wsparcia ogniowego ustala się z takim wyliczeniem, aby jego okręty jak najmniej przeszkadzały w formowaniu fal desantu, podejściu ich do brzegu i lądowaniu. Każdy okręt wsparcia ogniowego otrzymuje wyznaczoną strefę ostrzału oraz wykaz znajdujących się w niej obiektów do zniszczenia /obezwładnienia/. W pierwszej kolejności niszczy się cele, które ujęto w planie wsparcia ogniowego artylerii okrętowej.

Rejon manewrowania bojowego okrętów bezpośredniego wsparcia artyleryjskiego znajduje się w pobliżu linii wyjściowych środków desantowo-przeprawowych. Rejon manewrowania bojowego okrętów wsparcia ogólnego znajduje się w odległości 5-10 nm /9,2-18,5 km/ od brzegu.

Rejon manewrowania bojowego okrętów z niekierowanymi pociskami rakietowymi znajduje się możliwie blisko brzegu.

W okresie poprzedzającym dzień lądowania desantu wsparcie artyleryjskie realizują okręty wchodzące w skład czołowego zespołu ochrony lub osłony desantu, samodzielnie lub we współdziałaniu z lotnictwem pokładowym. Ogień artyleryjski największe natężenie osiąga na 1-2 godziny przed lądowaniem oddziałów szturmowych desantu.

Po dojściu pierwszej fali desantu do linii wyjściowej ogień artylerii okrętowej koncentruje się na odcinkach lądowania batalionowych grup desantowych, celem obezwładnienia obrony przeciwdesantowej i prowadzony jest do momentu osiągnięcia przez tę falę rubieży bezpieczeństwa /400-500 m od linii brzegu/.

Po osiągnięciu przez pierwszą falę desantu rubieży bezpieczeństwa ogień artylerii okrętowej zostaje przeniesiony w głąb obrony przeciwnika. W tym okresie artyleria okrętowa może być wykorzystana również do artyleryjskiego przygotowania rejonu lądowania śmigłowcowego rzutu desantu morskiego.

W czasie lądowania i walki desantu na wybrzeżu zajęty przez przeciwnika ogień artylerii okrętowej prowadzony jest głównie na zapotrzebowanie dowódców oddziałów i pododdziałów desantu oraz jest ściśle skoordynowany z ogniem artylerii polowej i uderzeniami lotnictwa bezpośredniego wsparcia.

Po osiągnięciu przez wojska desantu rubieży, która znajduje się poza zasięgiem artylerii okrętowej, okręty osłaniają ogień skrzydła desantu lub wykonują inne zadania bojowe.

3.5. Zabezpieczenie tyłowe piechoty morskiej w morskich operacjach desantowych

Według poglądów zachodnich, zabezpieczenie tyłowe piechoty morskiej w operacjach desantowych obejmuje:

- zabezpieczenie materiałowo-techniczne;
- zabezpieczenie inżynieryjne;
- zabezpieczenie medyczne;
- zabezpieczenie awaryjno-ratownicze;
- transport;
- obsługę oddziałów i pododdziałów, w celu zapewnienia im określonych warunków bytowania.

Przebieg i kolejność zabezpieczenia tyłowego określa w rozkazie dowódca dywizji piechoty morskiej. Rozkaz opracowuje się w okresie planowania operacji desantowej. Na podstawie zestawienia wszystkich potrzeb tyłowych, przedstawionych przez dowódców oddziałów piechoty morskiej pierwszego rzutu, opracowuje się plan zabezpieczenia tyłowego, który po zatwierdzeniu staje się rozkazem.

W planie zabezpieczenia tyłowego określa się organizację tego zabezpieczenia oraz skład sił i środków, które należy zaopatrzyć w materiały pędne, smary, żywność i wodę. Plan określa normy zużycia, kolejność i zakres prac zabezpieczenia inżynierskiego, wyposażenie punktów lądowania w nadbrzeża pływające, organizację zabezpieczenia medycznego, sposoby i kolejność ewakuacji rannych, działanie służby awaryjno-ratowniczej, zasady zbiórki uszkodzonego sprzętu i zdobyczy wojennych, zasady ochrony i ewakuacji jeńców wojennych, jak również narastanie sił i środków na uchwyconym przyczółku oraz zapotrzebowanie na transport kołowy do przewozu wojsk, sprzętu i zaopatrzenia.

Zadania i organizacja sił i środków zabezpieczenia tyłowego zmieniają się w trakcie operacji desantowej w zależności od jej etapów.

Podczas przejścia desantu morzem zabezpieczenie tyłowe pododdziałów piechoty morskiej jest zdecentralizowane i ściśle związane z okrętowymi komórkami tyłowymi. Ostateczne poprawki i nowe dane do planu zabezpieczenia tyłowego wprowadza się podczas ówczesnego desantowania. Szczególną uwagę zwraca się na ochronę i kontrolę broni jądrowej, materiałów wybuchowych i innych, przechowywanych w specjalnych pomieszczeniach.

W celu uelastycznienia kierowania siłami i terminowego zaopatrzenia wojsk, a także realizacji zabezpieczeń - inżynierskiego i medycznego - pododdziały samochodowe i transportowe formuje się w okresie lądowania desantu na brzegu, jak również w początkowym okresie działań na lądzie, w tak zwane partie brzegowe.

Zabezpieczeniem lądowania ekspedycyjnej dywizji piechoty morskiej zajmuje się oddział partii brzegowych, na czele którego stoi dowódca batalionu partii brzegowych.

W zależności od liczby punktów i odcinków lądowania, w składzie oddziału formuje się odpowiednią liczbę grup i drużyn. Jedna grupa partii brzegowych przewidziana jest do zabezpieczenia lądowania pułkowej grupy desantowej, a jedna drużyna - do zabezpieczenia lądowania batalionowej grupy desantowej.

Z batalionu partii brzegowych można sformować jeden oddział, trzy grupy lub sześć drużyn partii brzegowych. Formowanie oddziału partii brzegowych powinno się odbywać na trzydzieści dni przed rozpoczęciem załadowania sił i środków desantu.

Oddział partii brzegowych składa się ze sztabu, dwóch lub trzech grup partii brzegowych, jak również pododdziałów piechoty morskiej przydzielonych celem zapewnienia ochrony rejonów tyłów oraz udzielenia pomocy podczas załadunku uzbrojenia i materiałów na środki transportowo-desantowe.

Grupa partii brzegowych posiada sztab, dwie drużyny/lub więcej/ oraz przydzielone pododdziały piechoty morskiej.

Za tyłowe zabezpieczenie lądowania śmigłowcowego rzutu desantu morskiego odpowiada grupa zabezpieczenia tyłowego, formowana na bazie kompanii partii brzegowych, składająca się z drużyn: obsługi i dowodzenia oraz zabezpieczenia lądowania.

Do głównych zadań oddziału partii brzegowych należy:

- oznakowanie granic między punktami i odcinkami lądowania desantu oraz rejonu lądowania rzutu śmigłowcowego;
- rozwijanie na brzegu składów zaopatrzenia, w tym materiałów pędnych i smarów;
- usuwanie i likwidacja wszystkich przeszkód mogących utrudniać działanie pododdziałów partii brzegowych /np. niewypały, porzucona amunicja przeciwnika, miny, wraki czołgów itp./;
- naprawa dróg i regulacja ruchu kołowego w rejonie lądowania;
- rozwijanie i zabezpieczenie działania ośrodków informacyjnych oraz prowadzenie map z aktualną sytuacją na potrzeby lądujących wojsk;
- oznakowanie rejonów degazacji i dezaktywacji dla wojsk desantu, remont doraźny sprzętu, ewidencja i ochrona wyładowanych na brzeg środków materiałowo-technicznych, ewakuacja rannych i jeńców z pola walki;
- kierowanie ruchem środków transportowo-przeprawowych przywożących zaopatrzenie, jego wyładunkiem i dostarczeniem do odpowiednich składów lub pododdziałów;
- organizacja systemu powiadamiania i ostrzegania przed zagrożeniem atomowym, chemicznym i bakteriologicznym.

Do zadań wydzielonych z sił floty pododdziałów, które wchodzi w skład oddziału partii brzegowych, należy:

- zabezpieczenie nawigacyjne, oznakowanie przeszkód zagrażających poruszaniu się środków desantowo-przeprawowych;
- określenie dogodnych miejsc do lądowania pływających środków inżynieryjnych, kutrów desantowych i ustawienia nadbrzeży pływających;
- kierowanie ruchem środków desantowo-przeprawowych w czasie podchodzenia ich do brzegu i odbijania od niego;
- rozpoznanie i niszczenie podwodnych inżynieryjnych zapór przeciwdesantowych;
- prowadzenie prac awaryjno-ratunkowych;
- utrzymywanie łączności z dowództwem sił floty oraz z pododdziałami lądującymi na sąsiednich punktach i odcinkach;
- rozwijanie i zabezpieczenie systemu rurociągów do transportu paliw płynnych na brzeg;
- informowanie dowództwa partii brzegowych o sytuacji na morzu i w rejonie lądowania.

Pododdziały partii brzegowych lądują na brzegu wraz z oddziałami szturmowymi. W pierwszej kolejności, w składzie pierwszych fal desantu, na pokładzie 2-3 kutrów desantowych lub śmigłowców lądują pododdziały przednie, w których skład wchodzi sekcje: dowodzenia, oficerów łącznikowych, łączności partii brzegowych. Do ich zadań należy: rozpoznanie linii brzegowej w rejonie punktów lądowania desantu, oznakowanie granic między punktami lub odcinkami lądowania, wybór i przygotowanie miejsc do wyładunku zaopatrzenia oraz kierowanie wyładunkiem sił i środków desantu do momentu wyładowania na brzegu pozostałych sił i środków oddziałów i grup partii brzegowych, które desantują się w kolejnych falach /na wezwanie/.

Razem z pododdziałami przednimi przybywa na brzeg dowódca batalionowej grupy partii brzegowych oraz dowódca drużyny partii brzegowej floty. Kierują oni wyładunkiem sił i środków z jednostek desantowo-przeprawowych. W następnej kolejności lądują drużyny rozładunkowe i transportowe. Składy wyposażenia rozpoczynają działalność po 1,5-2 godzinach od chwili lądowania. Po 5-6 godzinach ląduje wraz ze swym sztabem dowódca dywizyjnego oddziału partii brzegowych.

Działalność partii brzegowych kończy się z chwilą wyładowania etatowych oddziałów i pododdziałów zabezpieczenia tyłowego dywizji

piechoty morskiej. Partie brzegowe rozformowuje się, a żołnierzy z ich składu rozsyła do jednostek macierzystych.

Lądowanie grupy tyłowego zabezpieczenia śmigłowcowego rzutu desantu morskiego odbywa się w następującej kolejności: 1/ pododdział przedni, 2/ drużyna obsługi i kierowania lotami, 3/ grupy zabezpieczenia rejonu lądowania wraz ze sprzętem.

Według poglądów zachodnich, siły desantu morskiego powinny mieć podczas operacji desantowej dziesięciodniowy zapas wszystkich rodzajów zaopatrzenia materiałowo-technicznego. Załadowanie tych zapasów przebiega następująco: trzydniowe zapasy załadowuje się na okręty desantowe i transportowce razem z piechotą morską, a pozostałe /siedmiodniowe/ - na specjalnie wydzielone transportowce grupy zabezpieczenia tyłowego.

Po uchwyceniu przyczółków przez batalionowe grupy desantowe i rozwinięciu składów tyłowych przerzucane są z okrętów trzydniowe zapasy zaopatrzenia. Siedmiodniowe zapasy przerzuca się po połączeniu przyczółków batalionowych w pułkowe.

4. DZIAŁANIA SPECJALNE

Wprowadzona w życie w Stanach Zjednoczonych AP strategia wojenna "bezpośredniej konfrontacji" wynikająca z "doktryny Reagana" oraz NATO-wska strategia "elastycznego reagowania" zakładają konfrontację z państwami socjalistycznymi i siłami postępowymi w świecie we wszystkich możliwych płaszczyznach przy użyciu szerokiej gamy środków i metod oddziaływania /ideologicznego, politycznego, ekonomicznego i zbrojnego/. Zakładają również przeprowadzenie wojskowych przewrotów politycznych, interwencji militarnych i prowadzenie wojen lokalnych aż do powszechnej wojny jądrowej włącznie. Wynikające z NATO-wskiej strategii wojennej "elastycznego reagowania" koncepcje strategiczne "wysuniętych rubieży", a szczególnie koncepcja operacyjno-strategiczna "głębokich uderzeń",¹ "FOEA"² zakładają przeniesienie działań bojowych na terytoria państw Układu Warszawskiego i objęcia nimi głębokiego zaplecza przeciwnika już od pierwszych dni wojny.

We wszystkich powyższych zamierzeniach istotną rolę wyznacza się /między innymi/ wojskom specjalnym. Będą one prowadziły tzw. "operacje specjalne"^{32/}

W ramach tych operacji zakłada się prowadzenie tzw. działań niekonwencjonalnych^{33/} o charakterze rozpoznawczym, dywersyjno-sabotażowym, partyzanckim, przeciwpartyzanckim, walkę z ruchem narodowo-wyzwoleńczym itp. Będą one prowadzone w skali strategicznej i taktyczno-operacyjnej. Często też łączyc się je będzie z operacjami "wojny psychologicznej".

Regulaminy sił zbrojnych państw NATO zakładają, że:

- w ewentualnym przyszłym konflikcie zbrojnym o charakterze globalnym zostaną zaangażowane wszystkie dostępne środki walki zarówno na froncie zewnętrznym, jak i na głębokim zapleczu;

^{32/} Regulamin sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych FM-31-21A "Operacje sił specjalnych" określa: "Operacje specjalne - to działania niekonwencjonalne organizowane i prowadzone poza bezpośrednią strefą walki sił zbrojnych... przez odpowiednio zorganizowane, przygotowane i wyposażone zespoły ludzi /CS, GDR/ lub oddziały w celu dezorganizowania życia politycznego, administracyjno-gospodarczego oraz militarnego przeciwnika, a także utrudnienia mu prowadzenia działań na froncie i obniżenia wartości moralnej jego wojsk i społeczeństwa.

^{33/} Regulamin polowy sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych FM-31-21 "Wojna partyzancka i działania wojsk specjalnego przeznaczenia" do działań niekonwencjonalnych zalicza: działania partyzanckie /zbrojne podziemie/, przeciwpartyzanckie, akcje wywiadowcze, dywersyjno-rozpoznawcze, sabotażowe itp.

- we wszystkich rodzajach wojen i działań bojowych będą prowadzone operacje /działania/ specjalne na tyłach przeciwnika;
- operacje /działania/ specjalne mogą być prowadzone równoległe z działaniami wojsk operacyjnych, jak również niezależnie od nich;
- operacje /działania/ specjalne mogą być prowadzone bez zaangażowania się w otwarty konflikt zbrojny lub mogą stanowić jeden z elementów wywołania takiego konfliktu;
- operacje /działania/ specjalne są podstawową formą walki z ruchem narodowowyzwoleńczym krajów kolonialnych i zależnych;
- działania niekonwencjonalne lub niektóre ich formy mogą być prowadzone również w okresie pokoju.

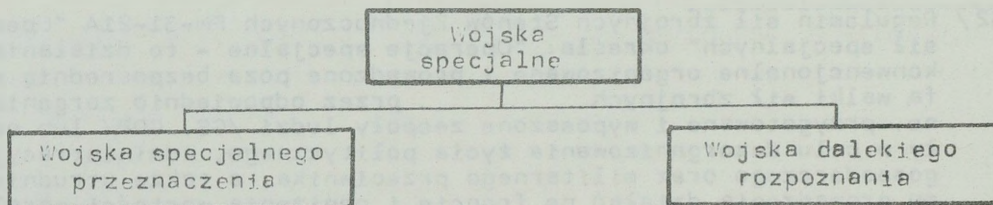
Poglądy te jednoznacznie wskazują, że wojska specjalne będą odgrywały istotną i ważną rolę w przyszłych działaniach bojowych. Wojny lokalne prowadzone w różnych rejonach świata po II wojnie światowej w pełni potwierdziły tę opinię.

Biorąc pod uwagę określenia używane w regulaminach państw NATO-wskich /szczególnie USA/, w niniejszym podręczniku działania prowadzone w ramach operacji specjalnych na szczeblach strategicznych będą nazywane "działaniami niekonwencjonalnymi", natomiast działania prowadzone na szczeblach taktycznych i operacyjnych - "działaniami specjalnymi".

4.1. Wojska specjalnego przeznaczenia głównych państw NATO

W skład wojsk specjalnych głównych państw NATO wchodzi oddziały i pododdziały specjalnie szkolone i przygotowywane do prowadzenia działań niekonwencjonalnych. Dzielą się one na dwie zasadnicze części, tj. na:

- wojska specjalnego przeznaczenia /WSP/;
- wojska dalekiego rozpoznania /WDR/.

Rys.1. Podział wojsk specjalnych

Różnice pomiędzy wojskami specjalnego przeznaczenia i wojskami dalekiego rozpoznania uwidoczniają się w szczeblu podporządkowania, strukturach organizacyjnych, wykonywanych zadaniach i głębokościach działania.

Wojska specjalnego przeznaczenia działają na szczeblach strategicznych, czasem na szczeblach operacyjnych i przydziela się je /podporządkowuje/ dowódcy połączonych sił zbrojnych określonego teatru wojny /np. ETW/ lub dowódcy teatru działań wojennych /np. SE TDW/. Mogą też być przydzielane dowództwu grupy armii /GA/.

Wojska dalekiego rozpoznania działają na szczeblach operacyjnych i taktycznych. Podlegają dowódcom korpusów armijnych /KA/, a w niektórych przypadkach również dowódcom dywizji /np. pluton dalekiego rozpoznania dywizji NZ/.

4.1.1. Zadania i zasady użycia wojsk specjalnego przeznaczenia

Stan wojsk specjalnego przeznaczenia poszczególnych państw NATO jest zróżnicowany i zależny od celów globalnych realizowanych przez siły zbrojne tych państw. Najbardziej rozwinięte wojska specjalnego przeznaczenia posiadają Stany Zjednoczone^{34/}.

Zasadniczym zadaniem stawianym przed wojskami specjalnymi jest prowadzenie działań niekonwencjonalnych w ramach operacji specjalnych.

Działania niekonwencjonalne stanowią szczególny rodzaj działań o charakterze wojskowo-politycznym. Będą one organizowane, inspirowane i prowadzone na głębokim zapleczu przeciwnika. Obejmują zespół przedsięwzięć wymierzonych w osłabienie potencjału politycznego, ekonomicznego i wojskowego oraz morale przeciwnika, w tym działania partyzanckie i przeciwpartyzanckie, akcje wywiadowcze, dywersyjno-rozpoznawcze i sabotażowe, a także oddziaływanie psychologiczne na ludność cywilną i siły zbrojne.

Kierownictwo wojskowe NATO, a w nim głównie Stany Zjednoczone ostatnio duży nacisk kładzie na wszechstronny rozwój wojsk specjalnych wszystkich rodzajów sił zbrojnych, w tym szczególnie sił lądowych. Stawiając przed nimi zwiększone zadania, szczególne znaczenie

34/ Struktury organizacyjne oraz wyposażenie i uzbrojenie wojsk specjalnych przedstawia dokładnie skrypt ASC LP pt.: "Wojska specjalne głównych państw NATO".

przywiązuje się do ich działalności w okresie narastania kryzysu; przynoszą one wymierne korzyści nie stwarzając zagrożenia przekształcenia go w ogólny konflikt zbrojny między mocarstwami.

Wojska specjalnego przeznaczenia to celowo zorganizowane oraz specjalnie wyposażone i przeszkolone oddziały i pododdziały sił lądowych, powietrznych i morskich - są przeznaczone do prowadzenia działań dywersyjno-rozpoznawczych, sabotażowych, organizowania oddziałów powstańczych /partyzanckich/^{35/} na tyłach przeciwnika lub na kontrolowanym przez niego terytorium, zwalczania ruchów narodowo-wyzwoleńczych, dokonywania przewrotów politycznych, a także zwalczania oddziałów partyzanckich na terytorium własnych państw.

Grupy specjalnego przeznaczenia /GSP/ będą przydzielane dowódcy połączonych sił zbrojnych TDW. Mogą też być podporządkowane dowódcom grup armii /GA/. Dowódcy tych szczebli dowodzenia są wówczas odpowiedzialni za planowanie ich działań oraz użycie.

Pododdziały i grupy - ze składu wojsk specjalnego przeznaczenia są w stanie realizować różnorodne zadania, do użycia broni jądrowej, chemicznej i biologicznej włącznie.^{36/}

Do ich głównych zadań należą:

- organizowanie oddziałów /band/ zbrojnego podziemia /"partyzantki"/ na tyłach przeciwnika lub na kontrolowanym przez niego terytorium oraz szkolenie, zaopatrywanie i dowodzenie nimi;

- wykrywanie i niszczenie obiektów wojskowych przeciwnika, a w pierwszej kolejności środków rakietowo-jądrowych, składów, magazynów itp.;

- dokonywanie aktów dywersji w różnych obiektach przemysłowych, wojskowych, administracyjnych i na liniach komunikacyjnych;

35/ W regulaminach sił zbrojnych armii państw NATO przez pojęcie "partyzantka" rozumie się działanie grup zbrojnego podziemia /nazywanych potocznie "bandami zbrojnego podziemia"/ organizowanych, uzbrajanych, szkolonych i dowodzonych przez żołnierzy z grup specjalnego przeznaczenia. Z partyzantką mają tyle wspólnego, że starają się stosować taktykę partyzancką.

36/ Normy działania wojsk specjalnego przeznaczenia i dalekiego rozpoznania przedstawia załącznik nr 22.

- prowadzenie rozpoznania, dezorganizowanie ruchu i zadawanie strat siłom przeciwnika w rejonach mobilizacji, ześrodkowania i na dalekich podejściach /w ramach koncepcji operacyjno-strategicznej "głębokich uderzeń" zwalczania drugich rzutów i odwodów/;

- niszczenie stanowisk dowodzenia, węzłów i linii łączności oraz innych urządzeń radiowych i radiolokacyjnych;

- prowadzenie obserwacji i wskazywanie celów w tyłowej strefie przeciwnika;

- powodowanie masowych porażeń stanów osobowych sił zbrojnych i ludności cywilnej drogą skażeń i zakażeń terenu, powietrza, wody, żywności itp.;

- zdobywanie wzorów broni /w tym jądrowej/, techniki, wyposażenia, tajnych dokumentów itp.;

- udzielanie pomocy własnym desantom operacyjnym i taktycznym działającym na tyłach przeciwnika /wybór i przygotowanie lądowisk, niszczenie obiektów systemu OPL itp./;

- prowadzenie działań pomocniczych /mylących lub maskujących/ w celu zabezpieczenia wykonania głównego zadania przez wojska własne;

- prowadzenie propagandy na zapleczu przeciwnika;

- zwalczanie ruchów narodowo-wyzwoleńczych;

- organizowanie powstań i przewrotów politycznych;

- prowadzenie działań terrorystycznych i sabotażowych.

Wojska specjalnego przeznaczenia Stanów Zjednoczonych - oprócz powyższych działań niekonwencjonalnych - będą w niedalekiej przyszłości realizowały nową grupę zadań mających na celu wzmocnienie "wewnętrznych" możliwości obrony zagrożonych rządów zaprzyjaźnionych ze Stanami Zjednoczonymi. Rola wojsk specjalnego przeznaczenia w tym zakresie ma polegać na odpowiednio wczesnym ich rozwinięciu na terytorium danego państwa /za zgodą jego rządu/ i przeciwdziałaniu wpływom obcych państw, głównie Związku Radzieckiego na dane państwo, którego położenie - ważne ze względów strategicznych - oraz podatność na obce wpływy stanowi zagrożenie amerykańskich interesów. Odpowiednio wczesne rozwinięcie umożliwi efektywniejsze wykonanie zadań, a przede wszystkim pozwoli wpływać na kształtowanie wydarzeń, a nie jak jest obecnie - reagować na zaistniałe.

Obiektami działań grup specjalnego przeznaczenia będą:

- raketowe środki przenoszenia broni jądrowej;
- środki obrony przeciwrakietowej i przeciwlotniczej;
- składy i magazyny wojskowe i państwowe;
- lotniska, samoloty bazujące na nich, szczególnie nosiciele broni jądrowej oraz urządzenia lotniskowe;
- elementy systemu dowodzenia i łączności /stanowiska dowodzenia, węzły łączności, centrale telefoniczne i telegraficzne, radiostacje, stacje przekaźnikowe radiolinii, linie telefoniczne i telegraficzne, urządzenia antenowe/;
- rozgłośnie radiowe i stacje telewizyjne;
- zakłady przemysłowe, zwłaszcza przemysłu zbrojeniowego;
- urządzenia systemu elektroenergetycznego /elektrownie, linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje transformatorowe/;
- urządzenia hydrotechniczne;
- elementy systemu zaopatrywania w paliwo /rurociągi, paliw płynnych i gazowych, zbiorniki paliw, stacje pomp itp./;
- porty, bazy morskie i urządzenia obrony nabrzeża;
- ośrodki kierownictwa politycznego, administracyjnego i gospodarczego;
- urządzenia i środki komunikacji kolejowej, drogowej, wodnej i powietrznej /dworce, węzły kolejowe i drogowe, wiadukty, mosty itp./;
- obozy i transporty jeńców wojennych i osób internowanych.

Podstawową jednostką przeznaczoną do wykonania powyższych zadań jest Grupa Specjalnego Przeznaczenia /GSP/. Sztab grupy organizuje, kieruje i wspiera działania na tyłach przeciwnika. Odbywa się to z tzw. - "wysuniętej bazy operacyjnej". Przykładem takiej "bazy" jest baza 10 GSP rozwiniętej w Bad Tolz /RFN/. GSP działająca na określonym TDW jest podporządkowana dowództwu TDW, a w wyjątkowych wypadkach dowództwu grupy armii. Podstawowymi pododdziałami wykonującymi zadania bojowe w kompanii specjalnego przeznaczenia są drużyny operacyjne A, B i C.^{37/} Drużyny operacyjne A, B i C z chwilą otrzymania zadań bojowych stają się grupami specjalnymi /GS/.

Przykładowy skład drużyny operacyjnej "C" jest następujący:

- dowódca /podpułkownik/;
- szef sztabu /major/;
- oficerowie sztabowi /S1, S2, S3, S4 - kapitanowie/;
- sierżant sztabowy - szef drużyny operacyjnej;

37 / Skład drużyn operacyjnych A, B i C może ulegać zmianom.

- podoficer administracyjny;
- podoficer - specjalista rozpoznania;
- podoficer - specjalista operacyjny;
- podoficer zaopatrzeniowiec;
- pomocnik podoficera zaopatrzenia;
- technik radiooperator;
- czterech radiooperatorów;
- radiomechanik.

Razem 18 żołnierzy.

Drużynę operacyjną "C" /GS-"C"/ wyznacza się do wykonania szczególnie ważnych zadań na głębokich tyłach przeciwnika /np. przygotowania i dokonania przewrotu politycznego, kierowania zwalczaniem ruchów narodowowyzwoleńczych itp./.

W niektórych sytuacjach drużyna operacyjna "C" /GS-"C"/ może kierować działaniami do trzech drużyn operacyjnych "B" /GS-"B"/ działających na tyłach przeciwnika.

Skład drużyny operacyjnej "B" jest następujący:

- dowódca /major/;
- szef sztabu /kapitan/;
- oficerowie sztabowi /S1, S2, S3, S4 - porucznicy/;
- sierżant sztabowy - szef drużyny operacyjnej;
- lekarz;
- podoficer administracyjny;
- podoficer - specjalista rozpoznania;
- podoficer - specjalista operacyjny;
- podoficer zaopatrzeniowiec;
- pomocnik podoficera zaopatrzeniowca;
- specjalista broni lekkiej;
- specjalista broni ciężkiej;
- dwóch minerów;
- podoficer sanitarny /felczer/;
- technik radiooperator;
- czterech radiooperatorów.

Razem 23 żołnierzy.

Drużynę operacyjną "B" /GS-"B"/ wyznacza się do wykonania ważnych zadań na tyłach przeciwnika /np. organizacji i dowodzenia zbrojnym podziemiem - "partyzantką", porwania i uprowadzenia ważnych osóbistości państwowych i wojskowych itp./. W niektórych przypadkach

drużyna operacyjna "B" /GS-"B"/ może kierować działaniami do pięciu drużyn operacyjnych "A" /GS-"A"/ działających na tyłach przeciwnika. Spełnia wówczas rolę koordynacyjną ich działaniem.

Skład drużyny operacyjnej "A" jest następujący:

- dowódca /kapitan/;
- szef sztabu /porucznik/;
- podoficer operacyjny;
- instruktor broni ciężkiej;
- instruktor broni lekkiej;
- dwóch podoficerów rozpoznania;
- podoficer sanitarny;
- pomocnik podoficera sanitarnego;
- starszy operator radiowy;
- operator radiowy;
- podoficer do spraw minowania i niszczeń;
- specjalista do spraw niszczeń;
- podoficer do spraw zaopatrzenia.

Razem 14 żołnierzy.

Drużyna operacyjna "A" /GS-"A"/ jest podstawowym pododdziałem przeznaczonym do prowadzenia działań niekonwencjonalnych na zapleczu /głębokich tyłach/ przeciwnika. Przykładem mogą być ich działania w Wietnamie Północnym. Tam pododdziały "A" /GS-"A"/ organizowały w terenie kontrolowanym przez partyzantów obozy sił specjalnych /wzdłuż granicy z Laosem i Kampuczą/. Werbowali ochotników z ludności miejscowej /wykorzystując antagonizmy narodowościowe/ do jednostek działań nieregularnych, szkolili je i kierowali ich działaniami bojowymi.

Skład takiej jednostki w obozie sił specjalnych wynosił około 700 żołnierzy. Specjaliści amerykańscy uważają jednak, że pododdział "A" /GS-"A"/ może zorganizować, wyszkolić, zaopatrzyć i dowodzić "oddziałem partyzanckim" liczącym 1000-1500 ludzi.

Wojska specjalnego przeznaczenia mogą wykonywać postawione zadania różnymi sposobami. Dla przykładu rozpatrzmy niektóre z nich.
Organizowanie zbrojnego podziemia /"partyzantki"/.

Organizowanie, zaopatrywanie, szkolenie i dowodzenie zbrojnym podziemiem jest jednym z podstawowych zadań grup specjalnych /GS/.

Przystępując do organizowania zbrojnego podziemia grupy specjalne /GS/ ustalają warunki ekonomiczno-polityczne i terenowe rejonu działania, istnienie zorganizowanych już band podziemia, ich skład i cele polityczne oraz możliwości kontaktu, potrzeby w zakresie uzbrojenia i zaopatrzenia, a także reakcję lokalnych organów władzy państwowej i ludności cywilnej. Często powyższe informacje będą dostarczane przez agentów wywiadu działających w tym terenie. Agenci często będą organizowali przyjęcie w danym rejonie przerzucanej grupy specjalnej.

Po zorganizowaniu lub połączeniu istniejących już band w jedną zorganizowaną grupę, GS kieruje jej działalnością, organizuje zaopatrzenie w broń, amunicję i materiały wybuchowe oraz prowadzi ich szkolenie. W czasie szkolenia band zbrojnego podziemia zwraca się szczególną uwagę na organizowanie napadów i wypadów na ważne obiekty, przygotowanie zasadzek, obliczanie i zakładanie ładunków wybuchowych, prowadzenie dywersji, prowadzenie rozpoznania i infiltracji przeciwnika i innych działań niekonwencjonalnych.

Po zorganizowaniu przez GS - "A" kilku "oddziałów partyzanckich" w rejon ich działania może być przerzucana drużyna operacyjna "B" /GS-"B"/ aby przejąć na siebie dowodzenie nimi i koordynowanie ich działań. Po przerzucie na tyły przeciwnika 2-3 GS-"B" podobne zadania w stosunku do nich może przyjąć drużyna operacyjna "C" /GS-"C"/. Działalnością ich kieruje z wysuniętej bazy operacyjnej rozwiniętej w ugrupowaniu wojsk własnych dowództwo GSP. W wyjątkowych wypadkach nie wyklucza się także przerzutu dowództwa GSP na tyły przeciwnika w celu dowodzenia istniejącymi "oddziałami partyzanckimi". W ten sposób na głębokich tyłach przeciwnika może powstać zbrojne podziemie składające się z kilkunastu do kilkudziesięciu pododdziałów "partyzanckich" /band/ liczących kilka do kilkudziesięciu tysięcy ludzi obejmujących swym działaniem znaczne obszary terenu. Na terenie ich działania może dojść do częściowego, a nawet całkowitego sparaliżowania działalności administracyjnej i gospodarczej. Siły te będą dążyły do całkowitego przejęcia kontroli nad terenem swojego działania.

Żołnierze GS jak też członkowie pododdziałów zbrojnego podziemia będą najczęściej prowadzić działania w ubraniach cywilnych, mundurach żołnierzy, milicji oraz organizacji paramilitarnych danego państwa, na terenie którego działają.

Wysoki stopień opanowania swojego "rzemiosła" graniczący prawie z perfekcją oraz biegła znajomość języków i obyczajów środowiska, w którym działają, w dużym stopniu ułatwi im wykonanie zadań, a jednocześnie utrudni siłom bezpieczeństwa państwa przeciwdziałanie.

W celu zabezpieczenia działań zbrojnego podziemia pododdziały zabezpieczenia GS dysponują całym szeregiem spakietowanych zestawów sprzętu i uzbrojenia, które przerzucane są w rejony działania drogą powietrzną i zrzucane na spadochronach.

Prowadzenie rozpoznania

Wykonując zadania rozpoznawcze GS jak również grupy dalekiego rozpoznania /GDR/^{38/} skupiają główny wysiłek na rozpoznaniu szczególnie ważnych obiektów, takich jak: wyrzutnie rakiet, lotniska i bazy lotnicze, składy broni jądrowej, transporty uzbrojenia, wojsk, amunicji i zaopatrzenia, stanowiska dowodzenia związków operacyjnych, rejonów mobilizacji wojsk, urzędzeń tyłowych, zakładów zbrojeniowych itp.

Podstawowymi sposobami prowadzenia rozpoznania przez GS i CDR są:

- obserwacja;
- patrolowanie terenu;
- podsłuch;
- przesłuchiwanie jeńców;
- analiza zdobytych dokumentów, egzemplarzy uzbrojenia i sprzętu;
- organizowanie sieci informatorów itp.

Na wyposażenie grup wprowadza się obecnie małogabarytowe urządzenia rozpoznania radioelektronicznego do wykrywania wszelkiego rodzaju środków promieniujących energię elektromagnetyczną /radiostacje, stacje radiolokacyjne itp./.

Rozpoznanie przez obserwację grupy prowadzą z kilku posterunków obserwacyjnych /PO/ urządzanych nocą i dobrze zamaskowanych. PO urządzi się na stokach wzgórz, na drzewach, w ruinach budynków, kominach, cmentarzach itp. Obserwatorzy zajmują miejsca na PC skrycie w nocy lub w warunkach ograniczonej widoczności /mgła, deszcz itp./. Do prowadzenia obserwacji grupy wyposażone są w zestawy środków technicznych takich jak: pasywne przyrządy obserwacyjno-celownicze, nokto-

38 / U nas potocznie używana jest nazwa GDR-grupa dywersyjno-rozpozn. W armiach państw NATO takiej nazwy nie używa się, natomiast skrót CDR oznacza "grupę dalekiego rozpoznania".

wizory, termowizory, radiolokatory obserwacji pola walki, dalmierze laserowe, peryskopy itp. Wyniki obserwacji przekazują drogą radiową do dyżurnego radiotelegrafisty przebywającego w bazie wypadowej. Obserwacją obejmuje się wszystkie obiekty będące w gestii zainteresowania grup. Rozpoznanie przez obserwację poprzedza wszystkie inne sposoby wykonania zadań /dywersję, napad, sabotaż itp./.

Przykłady urzędzenia PO przedstawiają rysunki nr 2,3,4,5.

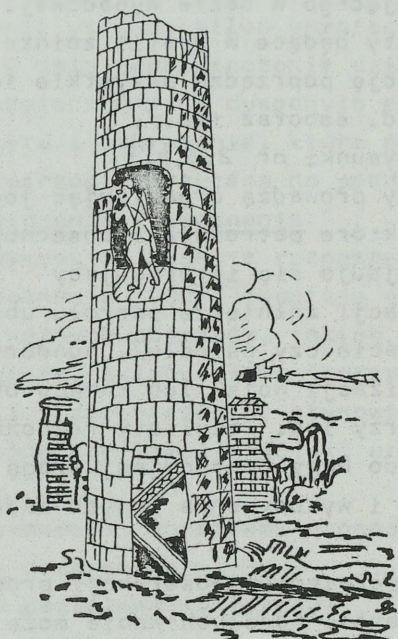
Rozpoznanie przez patrolowanie grupy prowadzą organizując jeden lub więcej dwu- trzyosobowych patroli, które patrolują i obserwują określone odcinki terenu, na którym znajduje się interesujący ich obiekt. W zależności od konkretnej sytuacji żołnierze patrolu ubrani będą w ubrania cywilne /obiekt w mieście czy osiedlu/, mundury wojskowe /przy rozpoznaniu rejonu mobilizacji wojsk lub innego obiektu wojskowego/, mundury milicji, kolejarzy itp. Rezultaty rozpoznania przez patrolowanie przykazywane są do bazy operacyjnej drogą radiową oraz wykorzystywane do planowania i wykonywania innych zadań /np. dywersja, napad itp./.

Rozpoznanie przez podsłuch jest uzupełnieniem obserwacji prowadzonej w warunkach ograniczonej widoczności. Podsłuchiwanie może być prowadzone również przez podłączenie się do linii telefonicznych i przyjmowanie treści przesyłanych tą drogą informacji.

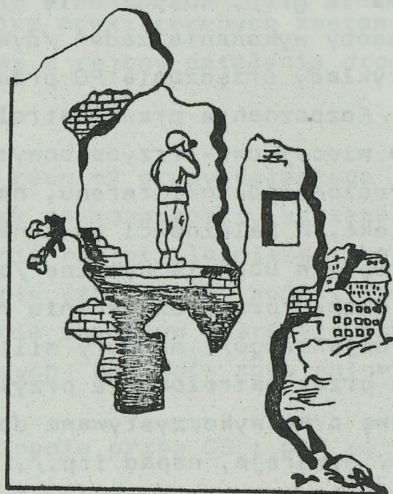
Przesłuchiwanie jeńców jest cennym źródłem informacji potrzebnych grupom do wykonania zadań. Grupy stosują ten sposób zdobywania informacji starając się schwycić osobę tzw. "wartościową" a więc taką, która może posiadać /z racji swego stanowiska, funkcji/ duży zasób wiadomości poufnych lub tajnych /np. oficerów sztabu, przedstawicieli administracji państwowej itp./. Podczas przesłuchań stosowane są często tortury. Żołnierze wojsk specjalnych przygotowani są do prowadzenia tego rodzaju przesłuchań.

Po uzyskaniu potrzebnych informacji "wartościowego" jeńca odsyła się do bazy operacyjnej /jeżeli takie możliwości istnieją/. Najczęściej jednak nie ma możliwości odesłania jeńca do bazy operacyjnej ze względu na dużą odległość rejonu w jakim działa grupa od własnych wojsk. W takim przypadku zaleca się likwidację fizyczną jeńca.

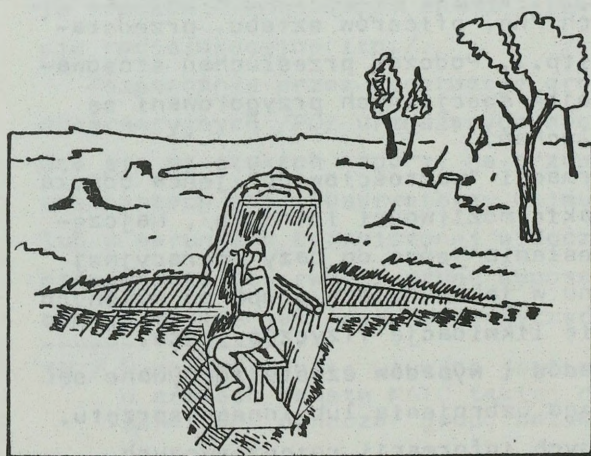
W wyniku przeprowadzonych napadów i wypadków często zdobywane są ważne dokumenty i egzemplarze nowego uzbrojenia lub innego sprzętu. Ich analiza dostarcza również cennych informacji rozpoznawczych.

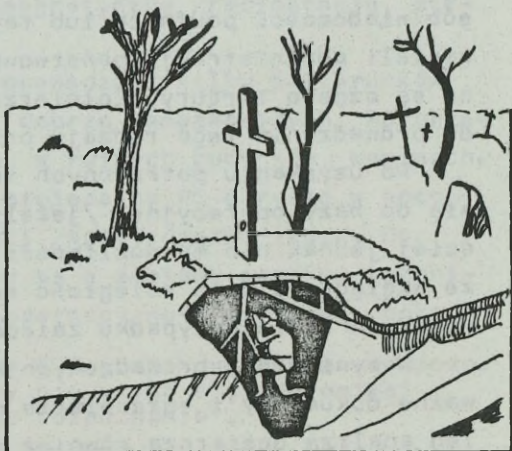
Rys. 2. PO w kominie fabrycznym

Rys. 3 PO w ruinach domu

Rys. 4. PO w sztucznym pniu drzewa

Rys. 5 PO na cmentarzu

W sprzyjających okolicznościach grupy mogą organizować w swoich rejonach działania sieć informatorów z ludności miejscowej. Może to jednak nastąpić w przypadku, kiedy ludność miejscowa w całości lub częściowo jest przychylnie ustosunkowana do obecności i działania grup, a negatywnie ustosunkowana do miejscowych władz. Jest to jednak sposób bardzo ryzykowny, grożący zdemaskowaniem grupy, co w konsekwencji może doprowadzić do ograniczenia jej działania, a nawet likwidacji grupy. Dlatego też ten sposób rozpoznania będzie stosowany rzadko i w wyjątkowo sprzyjających okolicznościach /np. kiedy grupa będzie działała na własnym terytorium zajęтым i okupowanym przez przeciwnika, a ludność będzie wrogo ustosunkowana do okupanta/. Organizowanie sieci informatorów będą stosowały głównie GS, natomiast GDR sposobu tego stosować raczej nie będą.

Przykładem prowadzenia rozpoznania może być działanie brytyjskich GS w konflikcie brytyjsko-argentyńskim. Np. 1 maja 1982 r. Brytyjczycy przerzucili sześć GS, które prowadziły rozpoznanie miejsc do desantowania w rejonach: zatoka Stevelly /Falkland Zachodni/ oraz /San Carlos Water, Bluff Cove i Brekley Sound /Falkland Wschodni/. Jednocześnie osiem GS prowadziło rozpoznanie obiektów do uderzeń lotniczych tj. trzy na Falklandzie Zachodnim, po jednej w rejonie Darwin i Bluff Cove oraz trzy wokół Port Stanley. Ponadto już w trzy dni po wysadzeniu desantu argentyńskiego na wyspach Brytyjczycy przerzucili do Argentyny w pobliże wojskowych baz morskich i lotniczych a także cywilnych portów morskich i lotniczych GS z 22 pułku SAS, celem prowadzenia rozpoznania ruchów wojsk z kontynentu na wyspy.

Działania rozpoznawcze brytyjskich GS tak na Falklandach-Malwinach, jak też na terytorium Argentyny dostarczyły dużej ilości ważnych informacji o nieprzyjacielu, umożliwiających dowództwu sił brytyjskich właściwe planowanie i przeprowadzenie operacji "Operation Corporate".

Działania dywersyjne i sabotażowe

Działania dywersyjne i sabotażowe będą stosowały głównie GS, natomiast GDR będą częściej stosowały działania dywersyjne, a w niewielkim stopniu lub w ogóle działania sabotażowe.

Przed przystąpieniem do działań grupy dokładnie rozpoznają obiekt planowanej dywersji lub sabotażu i ogólną sytuację w tym rejonie. Rozpoznaniu podlega wiele czynników takich jak: charakter samego obiektu, jego położenie, teren działania, siły i środki obrony i

ochrony obiektu, siły przeciwnika mogące przeciwdziałać grupie, pora roku, warunki atmosferyczne, możliwości podejścia /i odejścia/ do obiektu i wiele innych czynników wynikających z konkretnej sytuacji i konkretnego obiektu.

Zadanie dywersyjne polega najczęściej na dokonaniu zniszczenia określonego obiektu /np. wiadukty, mosty, węzły drogowe i kolejowe, elementy portów lotniczych i morskich, stacji radiowych, telewizyjnych, węzłów łączności, rurociągów i stacji pomp paliw i wody, urządzenia hydrotechniczne, tamy i przepusty zbiorników wodnych, sieć energetyczna i gazowa, elementy elektrociepłowni, niektóre elementy magazynów, składów, zakładów przemysłowych oraz urządzeń użyteczności publicznej i cały szereg innych, ważnych obiektów/.

Do wykonania tych zadań będą wykorzystywane konwencjonalne środki niszczenia /cała gama materiałów wybuchowych/, jak również broń jądrowa i chemiczna.

Dowództwo amerykańskich sił zbrojnych w Europie przewiduje użycie na ETW tzw. miniaturowych min jądrowych do niszczenia obiektów powierzchniowych i punktowych o dużej wytrzymałości.^{39/} Miny te mogą być stosowane głównie do niszczenia ważnych węzłów komunikacyjnych, magazynów, dużych zakładów przemysłowych, obiektów użyteczności publicznej i innych, których zniszczenie innymi sposobami byłoby niemożliwe. GS, których zadaniem będzie wykonanie dywersji przy użyciu min jądrowych, będą przerzucane w rejon działania wraz z tymi minami. Często jednak miny jądrowe lub fugasy chemiczne będą dostarczane do rejonu działającej już grupy przy użyciu samolotów lub innych środków transportu. Dostarczeniem tych min do rejonów działania grup zajmuje się kompania zaopatrywania batalionu wsparcia GSP.

Na ETW zezwolenie na użycie min jądrowych, środków chemicznych i biologicznych do działań dywersyjnych wydaje naczelny dowódca połączonych sił zbrojnych NATO w Europie. Natomiast za zaopatrywanie grup w miny jądrowe oraz środki chemiczne i biologiczne ponosi odpowiedzialność dowódca amerykańskich sił lądowych w Europie.

^{39/} Z ogólnej liczby 500 min tego rodzaju /o mocy 0,01 do 1 KT/ będących w dyspozycji amerykańskich sił zbrojnych w Europie, około 300 znajduje się na terytorium RFN, a w tym około 100 min jądrowych w m. Bad Tolz, gdzie stacjonuje 10 GSP.

W działaniach dywersyjnych, a częściej sabotażowych stosowane będzie umieszczanie w obiektach wojskowych, przemysłowych i innych, specjalnych "agentów obiektowych", których zadaniem będzie dokładne rozpoznanie obiektu od wewnątrz, ustalenie jego najważniejszych, a zarazem niewrażliwych miejsc oraz skryte przekazanie środków niszczenia w określonym czasie, a następnie dokonanie dywersji lub sabotażu.

Środki niszczenia lub wywoływania pożarów mogą być wprowadzane w stan czynny bezpośrednio przez stosowanie zapalników mechanicznych lub elektrycznych a także czasowych /działanie mechanizmów inicjujących, ustawionych na dowolny czas zwłoki/.

GS na szeroką skalę będą stosowały środki zapalające w połączeniu z materiałami wybuchowymi lub oddzielnie w celu dokonywania niszczeń pozorując przypadkowy pożar /głównie w działaniach sabotażowych/.

Amerycanie rozróżniają dwie kategorie środków zapalających:

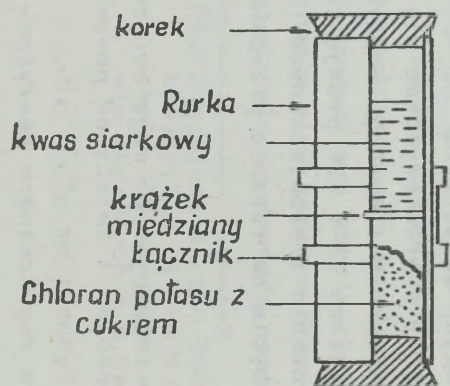
- środki etatowe - produkowane fabrycznie granaty i ładunki zapalające napełnione termitem i białym fosforem oraz amunicja zapalająca broni strzeleckiej;
- środki improwizowane - wykonywane we własnym zakresie z dostępnych na terytorium przeciwnika substancji chemicznych.

W działaniach dywersyjnych zaleca się stosowanie środków etatowych, natomiast w działaniach sabotażowych raczej środków improwizowanych. Środki etatowe w działaniach sabotażowych mogą pozostawić po sobie kompromitujące ślady, które mogą być odkryte przez komisje badające przyczyny powstania uszkodzeń lub pożarów, natomiast środki improwizowane takich śladów nie pozostawiają, a tym samym uniemożliwiają ustalenie faktycznej przyczyny powstałych zniszczeń.

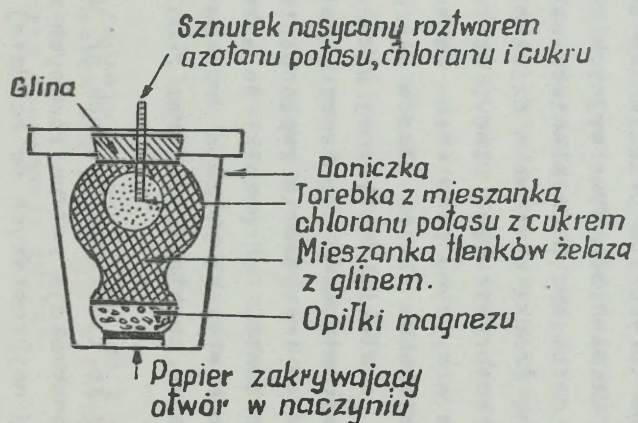
Improwizowane mieszanki zapalające powinny charakteryzować się łatwością inicjowania zapłonu, trudnością gaszenia i wysoką temperaturą palenia. Podręczniki do szkolenia żołnierzy GS i GDR podają tabelę zawierającą rodzaje środków do preparowania improwizowanych mieszanek zapalających oraz źródła ich zdobycia na terenie przeciwnika.

Tabelę tę ilustruje rysunek nr 10.

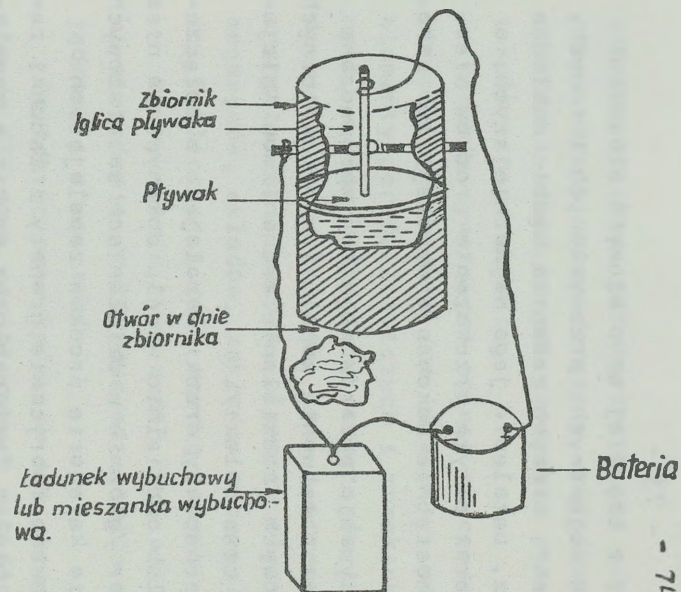
Konstrukcje improwizowanych zapalników inicjujących mogą być różne, od najprostszych do bardziej skomplikowanych i zależą od pomysłowości wykonawców i dostępnych materiałów. Rysunki nr 6, 7, 8, 9 przedstawiają kilka przykładów podawanych w regulaminach amerykańskich.

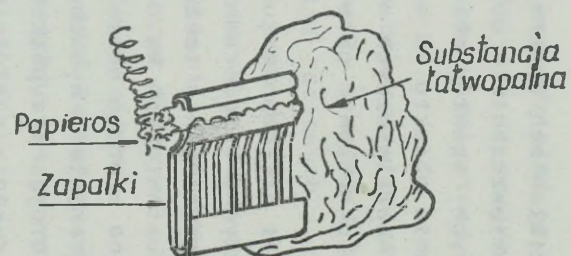
Rys. 6 CZASOWY ZAPALNIK KWASOWY

Rys. 7 IMPROWIZOWANY TERMITOWY GRANAT ZAPALAJĄCY

Rys. 8 CZASOWY ZAPALNIK WODNY

Rys. 9 ZAPALNIK Z PAPIEROSA

Nazwa związku chemicznego w nomenklaturze międzynarodowej	Wzór chemiczny	Źródła zdobycia materiału
Chloran potasu	$KClO_3$	Drogerie, apteki, szpitale, szkoły techniczne
Nagmanganian potasu	$KMnO_4$	- " -
Azotan potasu /saletra potasowa/	KNO_3	Fabryki nawozów sztucznych i materiałów wybuchowych, huty szkła
Azotan sodu /saletra sodowa/	$NaNO_3$	- " -
Azotan amonu /saletra amonowa/	NH_4NO_3	- " -
Tlenek żelazowy	Fe_2O_3	- " -
Proszek aluminiowy	Al	Fabryki sprzętu elektrycznego, fabryki samochodów, magazyny farb i leków
Magnez	Mg	Fabryki samochodów i maszyn, sklepy chemiczne
Gliceryna	$C_3H_5/OH/3$	Drogerie, apteki, fabryki świec
Kwas siarkowy	H_2SO_4	Garáže, pojazdy mechaniczne, szkoły, szpitale
Chloran sodu	$NaClO_3$	Fabryki zapalek i materiałów wybuchowych
Siarka	S	Drogerie, apteki, fabryki zapalek

Rys.10. Podręczne materiały do preparowania improwizowanych mieszanek zapalających

Ponadto w działaniach sabotażowych i dywersyjnych grupy szeroko mogą stosować środki trujące /chemiczne/ i biologiczne. Objektem ataków przy użyciu powyższych środków będą głównie duże skupiska ludności /duże miasta, rejon mobilizacji i zdebrkowania wojsk/, a w nich systemy wodociągowe i inne systemy zaopatrywania ludności i wojsk w wodę pitną oraz magazyny żywności.

Prowadząc działania na terenie przeciwnika, gdzie istnieją realne możliwości pozyskania przychylności niektórych środowisk miejscowej ludności cywilnej /np.: w przypadku istnienia realnych możliwości organizacji zbrojnego podziemia/, użycie środków wysokotoksycznych i biologicznych mogłoby usposobić ją wrogo do użytkownika. Dlatego też w tych sytuacjach nie zaleca się ich stosowania. Nie należy jednak wykluczać możliwości ich użycia w następujących okolicznościach:

- kiedy ludność miejscowa jest wrogo nastawiona i bierze czynny udział w zwalczaniu grup;

- kiedy /wg oceny dowództwa ETW/ użycie broni chemicznej i biologicznej przyniesie szczególnie korzystne efekty.

Co kryje się pod słowami "szczególnie korzystne efekty"? Amerykanie uważają: "po co angażować duże siły zbrojne do zdobywania dużych miast, skoro kilka dobrze wyszkolonych i przygotowanych GS może poprzez swoje działania doprowadzić do zaniechania obrony miasta". Zatruwając zbiorniki wody pitnej i wodociągi miejskie lub niszcząc stacje pomp, pozabawiając miasto energii elektrycznej i gazowej /szczególnie w okresie zimy/, stosując środki biologiczne i chemiczne mogą doprowadzić do wybuchu epidemii chorób, głodu, masowych zatruczeń itp., a tym samym do kapitulacji miasta.

Działania dywersyjne i sabotażowe, stosowanie bojowych środków chemicznych, biologicznych i jądrowych przez GS stanowi duże zagrożenie obszaru, na którym będą stosowane.

Należy nadmienić, iż w ostatnich latach w siłach zbrojnych NATO coraz więcej uwagi poświęca się chemicznym środkom walki. W większości ćwiczeń prowadzonych w wojskach NATO już od pierwszych godzin działań bojowych na szeroką skalę używano broni chemicznej.

Organizowanie napadów

GS i GDR organizują i wykonują napady na ważne, wcześniej rozpoznane obiekty w przypadku, kiedy grupy działają samodzielnie /nie organizują zbrojnego podziemia/. Napad charakteryzuje się skrytym podejściem do obiektu, niespodziewanym, wykonanym zniechęcającym nagłym uderzeniem grupy, krótkotrwałą, gwałtowną walką, wykonaniem zadania oraz szybkim wyjściem z walki i wycofaniem do wcześniej ustalonego rejonu /głównego lub zapasowego/. Po wykonaniu zadania grupa może wycofać się całością sił lub w przypadku pościgu rozproszyć się i zebrać na wcześniej ustalonych punktach zbiórki.

Napad przeprowadza się najczęściej nocą lub w warunkach ograniczonej widoczności /mgła, deszcz, śnieżyca itp./. Organizuje się go w celu zniszczenia /obezwładnienia/ ważnego obiektu, zdobycia sprzętu, dokumentów lub też porwania i uprowadzenia ważnej osoby. Napad może być organizowany również w celu uwolnienia jeńców, internowanych lub zakładników.

W zależności od celu napadu, charakteru obiektu oraz jego obrony i ochrony, napad może być przeprowadzony przy użyciu ładunków wybuchowych lub zapalających, min, ognia broni ręcznej lub siły fizycznej. Często jednak przy użyciu łącznie wszystkich środków.

Przed wykonaniem napadu grupa dokładnie rozpoznaje obiekt, określa jego położenie, możliwości skrytego podejścia i odejścia, siły ochrony i obrony obiektu itp. Następnie szczegółowo planuje przeprowadzenie napadu, po czym dopiero wykonuje zadanie. Np. w konflikcie brytyjsko-argentyńskim na Malwinach-Falklandach w ramach operacji "Operation Corporate" brytyjskie GS wykonały szereg napadów niszcząc samoloty i śmigłowce na lotniskach i lądowiskach, składy paliwa i amunicji oraz posterunki radiolokacyjne.^{40/}

Ciekawym przykładem napadu jest akcja zespołu grup komandosów izraelskich przeprowadzona w grudniu 1969 roku w celu zdobycia stacji radiolokacyjnej "P-12". W nocy zespół grup komandosów /3 grupy/ przeprawił się przez Kanał Sueski, skrycie przekroczył linię wojsk egipskich i z zaskoczenia zaatakował bazę rakiet przeciwlotniczych. Ochrona egipska częściowo została zlikwidowana, a częściowo zbiegła w pustynię. Po pół godzinie przybyły wezwane przez radio dwa specjalnie przygotowane śmigłowce CH-53 "Sikorsky". W ciągu trzech godzin zdemontowano stację znajdującą się na 2 samochodach i podczepiono pod śmigłowce. Razem ładunek ważył 7 ton. Ponadto do niewoli wzięto czterech egipskich techników radiolokacji.

Innym przykładem napadu jest akcja grupy komandosów izraelskich na siedzibę Yasera Arafata w Libanie w dniu 10.04.1973 roku. Komandosi zlikwidowali żołnierzy ochrony, sterroryzowali pracowników i zaatakowali pomieszczenia dowództwa. Tylko szczęśliwy zbieg okoliczności uchronił Yasera Arafata. Zginął zastępca Arafata Kemal Nastra, zdobyto ważne dokumenty dotyczące El-Fateh. Komandosi nie ponieśli strat.

Powyższe przykłady świadczą o dużej skuteczności działań prowadzonych przez grupy specjalne.

Organizowanie zasadzek

Ten sposób działania będą stosowały GS, GDR oraz bandy zbrojnego podziemia. Zasadzkę organizuje się głównie przeciw obiektom ruchomym, takim jak: kolumny wojskowe /głównie przegrupowujące się stanowiska dowodzenia, pododdziały rakiet i inne ważne obiekty/, transporty zaopatrzenia, oficerowie kierunkowi, ważne osobistości administracji

^{40/} Np. Brytyjska GS od 10 maja 1982 r. prowadziła rozpoznanie lotniska polowego, a w nocy z 14/15 maja zaatakowała lotnisko niszcząc 11 samolotów i uszkodzając pas startowy.

państwowej itp. Zasadzka może być również organizowana przeciwko ścigającemu grupę nieprzyjacieli w celu jego zniszczenia.

Jak z tego wynika - zasadzki będą organizowane w celu zniszczenia obiektów ruchomych, zdobycia jeńców, sprzętu lub ważnych dokumentów.

Organizacja i przeprowadzenie zasadzki może być różna i zależeć będzie od jej celu, możliwości bojowych grupy, terenu, w jakim działała grupa, oraz rozmieszczenia sił przeciwnika mogących przeciwdziałać grupom, jak również ich operatywności.

Przystępując do organizacji zasadzki grupa najpierw rozpoznaje ruch na określonym terenie /drogach/, wybiera odpowiednie miejsce w terenie, które najlepiej zapewni warunki wykonania zadania, wybiera /ustala/ obiekt i ustala czas ataku. Wybiera również dogodne warunki dojścia do rejonu zasadzki i ustala kierunki wycofania po wykonaniu zadania. Dowódca grupy wybiera również miejsca poszczególnych stanowisk ogniowych i określa zadania żołnierzom grupy. Najdogodniejszym miejscem w terenie do organizacji zasadzek jest miejsce kanalizujące ruch obiektów przeciwnika, a jednocześnie uniemożliwiające mu wykonanie manewru /ruchu na boki/. Będą to wąwozy, przełęcze, przesmyki między jeziorami, mosty, przepusty, wiadukty, teren lesisto-bagnisty itp. Wyboru obiektu ataku może dokonać dowódca grupy lub też obiekt ważny może być określony przez przełożonego. W tym przypadku grupa może otrzymać informacje o charakterze obiektu, kierunku i czasie jego ruchu z innych źródeł rozpoznania. W czasie wykonywania zadania /zasadzki/, po skrytym zajęciu i zamaskowaniu stanowisk ogniowych grupa oczekuje na wejście obiektu w rejon zasadzki. Ogniem granatnika lub przy użyciu min niszczy pierwszy i ostatni pojazd w kolumnie blokując w ten sposób ruch kolumny do przodu oraz jej wycofanie. Jednocześnie ogniem posiadanej broni grupa niszczy obiekt przeciwnika. Ogień zaleca się otwierać z jak najbliższej odległości. Akcja powinna charakteryzować się gwałtownym, silnym i krótkotrwałym ogniem, zniszczeniem obiektu lub porwaniem jeńca oraz szybkim i skrytym "odskokiem" grupy do wcześniej określonego rejonu.

Po wykonaniu tego typu zadania grupa najczęściej musi na pewien okres czasu przerwać dalsze działania i odczekać w ukryciu /w bazie wypadowej/ aż osłabnie intensywność działania sił przeciwnika dążących do zlokalizowania i likwidacji grupy.

Działania dezorganizujące

Pod działaniem tym /używając naszych określeń/ należy rozumieć bojowe uzbrojenie terenu, dokonywanie niszczeń i mylenie. Podobnie jak przy organizowaniu zasadzek, działania dezorganizujące będą prowadziły GS, GDR i zbrojne podziemie. Celem tych działań będzie głównie dezorganizacja ruchu w określonym terenie jak również powodowanie strat.

Bojowe uzbrojenie terenu i dokonywanie niszczeń będzie polegało na zakładaniu min, ładunków wybuchowych i min pułapek na węzłach drogowych, kolejowych itp., w miejscach trudnych do obejścia, paraliżując w ten sposób ruch na ważnych arteriach komunikacyjnych na pewien okres czasu, a tym samym zadając przeciwnikowi straty. Powodowanie pożarów lasów w rejonach rozmieszczenia jednostek wojskowych, magazynów, składów itp. zalicza się również do działań dezorganizujących.

Mylenie będzie stosowane głównie w steffie działań bojowych. Polegać ono będzie na dezorganizacji marszu wszelkiego rodzaju kolumn wojskowych /odwodów, sztabów, tyłów itp./ poprzez zdejmowanie lub przestawianie drogowskazów i wszelkiego rodzaju znaków drogowych /informacyjnych i ostrzegawczych/ jak również przez wystawianie /na miejsce zlikwidowanych/ odpowiednio umundurowanych własnych posterunków regulacji ruchu, których zadaniem jest kierowanie kolumn w niewłaściwym kierunku.

Działania dezorganizujące prowadzone przez kilka grup lub zbrojne podziemie mogą spowodować poważne zakłócenie ruchu na dużym obszarze.

Prowadzenie działań psychologicznych

Równoległe z realizowaniem zadań rozpoznawczych, dywersyjnych, sabotażowych i innych grupy specjalne mogą również prowadzić dywersję psychologiczną, zwykle jednak wykorzystując do tego bandy zbrojnego podziemia. Działania te będą polegały między innymi na rozpowszechnianiu pogłosek, plotek i wszelkiego rodzaju fałszywych informacji oraz kolportowaniu ulotek itp. Mają one na celu sianie zamętu, chaosu i paniki oraz organizowanie i pobudzanie niezadowolenia i oporu w stosunku do legalnych władz wśród ludności cywilnej.

Jednocześnie grupy będą wyrabiały wśród ludności przekonanie o sile i niemożności pokonania wojsk NATO, a jednocześnie o słabości sił zbrojnych Układu Warszawskiego, o tym, że ich działanie ma na celu szybkie zakończenie wojny dla dobra społeczeństwa. Będą też udzielały moralnego poparcia ruchom wywrotowym i innej działalności obliczonej na wewnętrzne osłabienie przeciwnika.

Działania psychologiczne GS będą prowadziły tak w okresie kryzysu jak też w okresie wojny.

Przedstawione sposoby prowadzenia działań przez GS i CDR są podstawowymi sposobami, nie wyczerpującymi wszystkich. Taktyka i prowadzenie działań niekonwencjonalnych obejmuje wszystkie sposoby prowadzenia działań i jest niezwykle bogata, oparta na wykorzystaniu zaskoczenia, fortelu i aktualnych warunków oraz każdorazowo dostosowana do charakteru wykonywanego zadania bojowego.

Zasady użycia wojsk specjalnego przeznaczenia

Zgodnie z poglądami specjalistów NATO użycie wojsk specjalnego przeznaczenia /rozpoczęcie działań niekonwencjonalnych/ powinno nastąpić przed wybuchem wojny, tj. w okresie kryzysu, w ramach tzw. działalności subwersyjnej. W okresie tym działalność ta będzie dobrze maskowana. Dopiero od momentu wybuchu wojny działania niekonwencjonalne zostaną w pełni rozwinięte.

W okresie narastania kryzysu zewnętrznego wojska specjalnego przeznaczenia, tj. każda grupa specjalnego przeznaczenia /GSP/ rozwija bazę operacyjną TDW w strefie komunikacji. Bazę taką rozwija się w odległości 150-200 km od granicy państwowej między państwami NATO, a państwami UW, a w czasie wojny od linii styczności wojsk.

41 / W państwach NATO rozróżnia się dwa rodzaje kryzysu: kryzys wewnętrzny i kryzys zewnętrzny. Pod pojęciem kryzysu wewnętrznego rozumie się warunki w których naruszony został porządek wewn. państwa przeciwnika w dziedzinie bezpieczeństwa wewn. porządku publicznego, gospodarki, rynku itp. co przejawiać się będzie w pogorszeniu sytuacji bytowej społeczeństwa, a tym samym doprowadzać będzie do strajków, rozruchów, biernego oporu wobec władz itp. Natomiast pod pojęciem kryzysu zewnętrznego rozumie się warunki, w których sytuacja polityczno-militarna między państwami lub grupami państw osiągnęła stan stwarzający niebezpieczeństwo wybuchu wojny. Obydwa kryzysy są ściśle ze sobą powiązane i często kryzys wewnętrzny jest wynikiem kryzysu zewnętrznego, wynikający z działalności subwersyjnej w stosunku do państwa przeciwnika.

42 / Działalność subwersyjna - to konglomerat całego szeregu działań prowadzonych przy użyciu wszelkich dostępnych sił i środków, politycznych, ekonomicznych, propagandowych, sabotażowych itp./przez państwo lub grupę państw w stosunku do państwa lub grupy państw przeciwnika mających na celu doprowadzić do kryzysu wewnętrznego a tym samym do osłabienia zwartości państwa przeciwnika pod względem politycznym, ekonomicznym, militarnym i społecznym. Działalność subwersyjną zaleca się prowadzić tak w okresie przedkryzysowym, jak też w okresie kryzysu. W okresie przedkryzysowym będzie prowadzona bez użycia siły /prowadzenie wrogiej propagandy, inspirowanie manifestacji, demonstracji, strajków itp./. W okresie kryzysu będzie prowadzona przy użyciu siły /akty sabotażu i dywersji,

Baza operacyjna jest miejscem rozmieszczenia grup specjalnego przeznaczenia /GSP/ i może być zorganizowana w jednym rejonie /obiekcie/ lub być rozérodkowana w kilku rejonach /objektach/. Zaleca się aby baza operacyjna była zorganizowana i rozpoczęła aktywną działalność jeszcze w okresie poprzedzającym wybuch wojny /nawet na kilka miesięcy/.

W okresie pokoju baza operacyjna może być zawczasu rozwinięta na terytorium zaprzyjaźnionego państwa ^{43/}. W bazie tej rozbudowuje się /rozwija/ węzły łączności dalekosiężnej i między poszczególnymi elementami bazy operacyjnej oraz przygotowuje odpowiednie magazyny uzbrojenia, sprzętu i żywności. Tam też przygotowuje się pododdziały GSP do wykonania zadań na terenie przeciwnika.

Po rozpoczęciu działań przez grupy specjalne /GS/ baza operacyjna dowodzi nimi oraz zabezpiecza je we wszystkie niezbędne środki do wykonania postawionych zadań bojowych.

Baza operacyjna GSP dzieli się na dwie grupy: operacyjną i administracyjno-szkoleniową.

W skład grupy operacyjnej wchodzi:

- ośrodek dowodzenia;
- zespół sił i środków łączności specjalnej;
- pododdział zapasowy przeznaczony do zapewnienia większej manewrowości sił i środków /wykorzystuje się go do pomocy dowódcy w kierowaniu działaniami, jako zespół łącznikowy z dowództwem TDW, dowództwami grup armii, a czasem i dowództwami korpusów armijnych oraz do organizowania zapasowego sztabu bazy operacyjnej/.

W skład grupy administracyjno-szkoleniowej wchodzi:

- ośrodek administracyjny;
- jednostki wsparcia;
- zespół wsparcia logistycznego;
- sztab i kompania dowodzenia;
- GS, które nie zostały jeszcze użyte do działań /odwódtw GSP/.

cd. terroru, gróźb, szantażu, zamachów na życie ważnych osobistości politycznych, gospodarczych i wojskowych, porwań itp.). W tym też okresie będą użyte grupy specjalne.

43/ Na terytorium RFN w chwili obecnej przygotowana i rozwinięta jest baza operacyjna, a w niej system łączności dowodzenia oraz magazyny uzbrojenia i sprzętu dla 10 GSP /A/.

Zadaniem tej grupy jest pełne zabezpieczenie logistyczne GS oraz przygotowanie do działań grup odwodowych.

Z zasady do pierwszego przerzutu CSP wydziela ze swego składu 2/3 GS pozostawiając w odwodzie 1/3 sił, po czym już, w trakcie działań następuje rotacja GS, tj.: 1/3 grup prowadzi działania bojowe, 1/3 grup jest w trakcie powrotu po wykonaniu zadań lub w trakcie przerzutu do wykonania kolejnych zadań, a 1/3 grup pozostaje w odwodzie GSP. Nie jest to jednak regułą. Ilości przerzucanych i działających GS oraz wielkość odwodu każdorazowo będą uzależnione od konkretnych sytuacji polityczno-militarnych, jak również od zaistniałych potrzeb.

Przerzut GS w rejony działań na teren przeciwnika może odbywać się w różny sposób. W okresie poprzedzającym wojnę /w początkowym okresie kryzysu/ poszczególni żołnierze GS mogą przedostawać się pojedynczo na teren przeciwnika "legalnie", jako turyści, przedstawiciele przedsiębiorstw itp. lub też nielegalnymi kanałami przerzutu stosowanymi przez wywiad agenturalny⁴⁴. Żołnierze ci zbierają się w określonym miejscu i czasie w całą grupę i wówczas GS przystępuje do wykonania zadań bojowych.

W takich sytuacjach GS musi mieć wcześniej przygotowane uzbrojenie i potrzebne do wykonania zadań wyposażenie w rejonie działania. Przygotowaniem powyższego wyposażenia zajmą się działający w tym rejonie agenci wywiadu.

W czasie wojny przerzut GS będzie prowadzony głównie przy użyciu samolotów i zrzutu na spadochronach, a na kierunkach nadmorskich najczęściej stosowanym sposobem jest przerzut przy wykorzystaniu okrętów podwodnych, przy czym nie wyklucza się przerzutu okrętami nawodnymi, w tym również na kutrach desantowych.

Rejon przerzutu GS jest uprzednio rozpoznawany przez wywiad agenturalny /jeżeli jest to możliwe/ lub przez rozpoznanie lotnicze /zdjęcia lotnicze rejonu/. Zakłada się, iż przerzut powinien nastąpić nocą lub w warunkach złej widoczności w celu zapewnienia bezpiecznego przerzutu grupy. Wskazane jest również, aby GS po przerzucie przyjęta została przez agenta wywiadu działającego w danym rejonie /jeżeli jest to możliwe/, którego zadaniem będzie zapewnienie bezpieczeństwa GS w pierwszym okresie po wylądowaniu oraz zapoznanie

44 / Np. żołnierze GS z 22 pułku SAS/VD/ w czasie konfliktu brytyjsko-argentyńskiego o Falklandy-Malwiny przedostali się na terytorium Argentyny jako turyści z paszportami amerykańskimi.

z terenem i charakterystyką interesujących grupę obiektów, a w przypadku działania w tym rejonie zbrojnego podziemia - skontaktowanie z nim.

Po przerzucie na teren przeciwnika GS nie przystępuje natychmiast do działania. Konieczny jest czas na orientację w terenie, przeprowadzenie szczegółowego rozpoznania obiektów przyszłego działania, zrealizowanie czynności maskujących istnienie i działalność GS oraz przygotowanie i urządzenia bazy wypadowej. Na realizację powyższych przedsięwzięć GS potrzebuje od 1-3 doby czasu. Jest to najtrudniejszy okres w działaniu GS, ponieważ nie zorientowana dokładnie grupa w dyslokacji sił obrony wewnętrznej oraz w terenie może być szybko wykryta, zlokalizowana i unieszkodliwiona.

W zależności od czasu, jaki będzie przeznaczony na działanie GS w danym rejonie, grupa będzie urządzała przejściową bazę wypadową lub stałą bazę wypadową. W obu przypadkach będzie urządzana główna i zapasowa baza wypadowa. Przejściową bazę wypadową GS będzie urządzała w przypadku, kiedy jej przewidziany czas działania w danym rejonie będzie krótki /3-10 dni/. Do tego celu GS będzie wykorzystywała ruiny, piwnice zburzonych budynków, odosobnione zabudowania, kompleksy leśne itp. Stalą bazę wypadową GS będzie urządzała wówczas, kiedy jej przewidziany czas działania w danym rejonie będzie długi /10, 60 i więcej dni/. Nastąpi to wówczas, kiedy grupa będzie przerzucana na duże odległości w głąb terytorium przeciwnika i będzie miała do wykonania kilka zadań w określonym rejonie lub też wówczas, kiedy zorganizuje bandy zbrojnego podziemia.

Stalą bazę wypadową będzie urządzana w miejscach odosobnionych rzadko uczęszczanych, gwarantujących dobre warunki maskowania, bytowania oraz dostęp do wody pitnej /strumienie, rzeki, zbiorniki wodne/. Musi ona zabezpieczyć grupie dobre warunki bytowania, magazynowania sprzętu bojowego, materiałów wybuchowych, żywności itp. oraz zapewnić śkryte dojście i wyjście. Podobnie jak przy urządzeniu przejściowej bazy, wykorzystywane do tego celu będą ruiny, piwnice itp., najczęściej jednak będą urządzane w kompleksach leśnych pod ziemią. Zależnie od warunków i możliwości stała baza wypadowa może posiadać takie pomieszczenia, jak: pomieszczenie operacyjne, pomieszczenie radiotelegrafisty, pomieszczenie dowódcy, pomieszczenie do odpoczynku, nisze do przechowywania amunicji, nisze do przechowywania materiałów wybuchowych, miejsce do przygotowywania posiłków oraz pod-

(przykład)

ziemne wejście główne i zapasowe, jak również podziemne wyprowadzenie dymu.

Przykładowy schemat oraz przekrój bazy wypadowej GS ilustruje rysunek 11, 12.

Tak urządzona baza wypadowa jest trudna do wykrycia.

Urządzając przejściową lub stałą bazę wypadową GS będzie ją przygotowywała w dwóch wariantach: jako główną i zapasową. Wariant głównej scharakteryzowaliśmy wyżej. Wariant zapasowej stałej lub przejściowej bazy wypadowej jest podobny. Urządza się ją w innej części rejonu działania GS. Składuje się w nich część bojowych środków materiałowych grupy. Grupa wykorzystuje ją w przypadku wykrycia przez przeciwnika głównej bazy wypadowej. Po urządzeniu bazy wypadowej i rozpoznaniu rejonu działania GS przystąpi do wykonania zadań bojowych. Zadania rozpoznawcze grupa będzie wykonywała w dzień i w nocy. Natomiast inne zadania, takie jak dywersja, napady itp. przeważnie w nocy lub w warunkach ograniczonej widoczności.

4.2. Wojska dalekiego rozpoznania głównych państw NATO

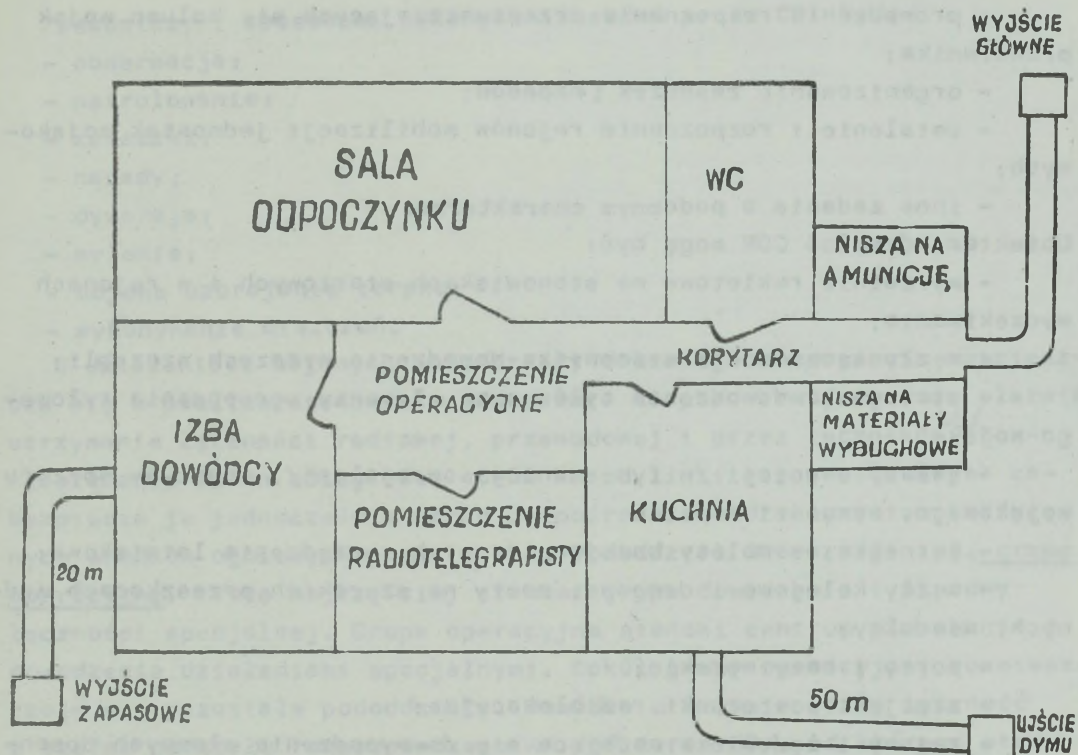
Państwa NATO oprócz wojsk specjalnego przeznaczenia posiadają również wojska dalekiego rozpoznania. Wojska dalekiego rozpoznania wchodzi w skład wojsk operacyjnych i wykonują zadania na ich korzyść. Zakłada się, że użycie tych wojsk nastąpi z chwilą rozpoczęcia konfliktu wojennego.

4.2.1. Zadania i zasady użycia wojsk dalekiego rozpoznania

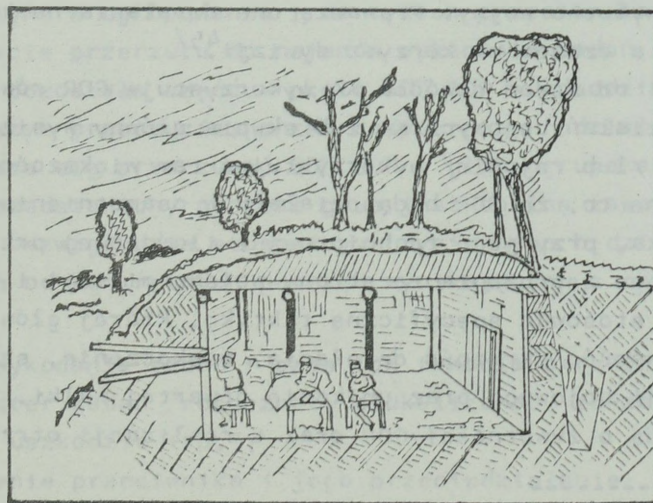
Wojska dalekiego rozpoznania podlegają dowódcom korpusów armijnych. Dowódcy ci odpowiedzialni są za planowanie i właściwe użycie tych wojsk w działaniach bojowych.

Zasadniczymi zadaniami wykonywanymi przez wojska dalekiego rozpoznania są:

- prowadzenie rozpoznania obiektów wojskowych, komunikacyjnych i przemysłowych przeciwnika w głębi jego ugrupowania bojowego /na terytorium przeciwnika/;
- organizowanie i prowadzenie napadów na sztaby, urządzenia tylowe, składy amunicji, paliwa, żywności, SS rakiet itp.;
- prowadzenie działań dywersyjnych;
- rozpoznanie rejonów rozmieszczenia środków przenoszenia broni jądrowej;
- współdziałanie z wojskami powietrznodesantowymi;

Rys.11 SCHEMAT BAZY WYPADOWEJ GS
[przykład]

Rys.12. PRZEKRÓJ BAZY WYPADOWEJ GS
[przykład]

- prowadzenie rozpoznania przemieszczających się kolumn wojsk przeciwnika;

- organizowanie zasadzek i napadów;

- ustalenie i rozpoznanie rejonów mobilizacji jednostek wojskowych;

- inne zadania o podobnym charakterze.

Obiektami działań GDR mogą być:

- wyrzutnie raketowe na stanowiskach startowych i w rejonach wyczekiwania;

- węzły łączności i stanowiska dowodzenia wyższych szczebli;

- stanowiska dowodzenia tyłów oraz elementy ugrupowania tyłowego wojsk;

- składy amunicji /w tym amunicji specjalnej/, magazyny sprzętu wojskowego, żywności itp.;

- lotniska, samoloty bazujące na nich, urządzenia lotniskowe;

- węzły kolejowe i drogowe, mosty na szerokiach przeszkodach wodnych, wiadukty;

- porty i bazy morskie;

- stacje i posterunki radiolokacyjne;

- rejonny i lądowiska nadające się do wysadzenia własnych desantów powietrznych;

- oraz inne ważne obiekty znajdujące się w pasie działania korpusu armijnego.

Użycie do działań grup dalekiego rozpoznania /GDR/ przewiduje się od momentu wybuchu wojny. Prowadzą one działania na korzyść korpusu armijnego, a czasem na korzyść dywizji.^{45/}

W zależności od zadań dowódca KA wykorzystuje GDR równocześnie w całym pasie działań bojowych KA lub skupia główny wysiłek w określonych rejonach /lub rejonie/ wykorzystując tam większość grup.

Ze względu na to, że GDR będą działały w osamotnieniu, w środowisku przeciwnika, przy jego technicznej i ilościowej przewadze, w warunkach ciągłego zagrożenia ze strony wojsk, milicji i ludności cywilnej, muszą stosować specyficzną taktykę, której głównymi czynnikami są: aktywność, skrytość działania, zaskoczenie, szybkie przeprowadzenie akcji bojowych oraz unikanie otwartej walki. Czynniki te decydując będą o żywotności GDR oraz o realizacji otrzymanych zadań.

45/ Normy działań wojsk specjalnego przeznaczenia i dalekiego rozpoznania przedstawia załącznik nr 22.

Zasadniczymi sposobami wykonywania zadań przez GDR będą:

- obserwacja;
- patrolowanie;
- zasadzki;
- napady;
- dywersja;
- mylenie;
- bojowe uzbrajanie terenu;
- wykonywanie niszczeń.

W działaniach bojowych pododdziały dalekiego rozpoznania rozmieszcza się w pobliżu stanowiska dowodzenia korpusu armijnego, co ułatwia utrzymanie łączności radiowej, przewodowej i przez łączników^{46/}. Rozmieszczanie GDR w odległości 40-80 km od linii styczności wojsk zabezpiecza je jednocześnie przed bezpośrednim oddziaływaniem taktycznych środków ogniowych przeciwnika. Pododdział DR rozwija tzw. grupę operacyjną, którą najczęściej stanowi grupa dowodzenia i plutony łączności specjalnej. Grupa operacyjna stanowi centrum planowania i dowodzenia działaniami specjalnymi. Wokół grupy operacyjnej rozmieszczają się pozostałe pododdziały. Dowódca utrzymuje stałą łączność z szefem oddziału rozpoznawczego KA /oficerem G2/, od którego otrzymuje zadania do wykonania i któremu składa meldunki z efektów działania GDR.

Do wykonania zadań wyznacza się tylko niezbędną ilość grup. Ogólnie zakłada się, że w danej chwili około 40% GDR będzie wykonywała zadania bojowe w ugrupowaniu i na tyłach przeciwnika, około 30% będzie w trakcie przerzutu do rejonów wykonania zadań lub w drodze powrotnej, a pozostała część - około 30% GDR w odwodzie.

W pierwszym przerzucie, przed rozpoczęciem działań bojowych przez korpus zaleca się przerzucić 60% GDR w głąb ugrupowania bojowego przeciwnika. Przedstawiony podział grup jest ogólną zasadą lecz nie zawsze będzie bezwzględnie stosowany. Użycie grup będzie każdorazowo uzależnione od konkretnych potrzeb wynikających z określonej sytuacji.

Sposób wykonania zadań i czas ich trwania określają:

- charakter zadań /rozpoznać, zlokalizować, zdezorganizować prace, zniszczyć, uszkodzić itp./;
- położenie przeciwnika i jego przeciwdziałanie;
- wielkość obiektu i stopień jego ochrony;

46/ Wariant ugrupowania bojowego kompanii dalekiego rozpoznania /NZ/ przedstawia załącznik nr 23.

- charakter terenu;
- odległość między kolejnymi obiektami działań, a bazą wypadową;
- stopień pilności;
- pora roku i warunki atmosferyczne;
- wyszkolenie i zaopatrzenie.

GDR mogą być przerzucane do rejonu działań w następujący sposób:

- pozostawienie na terenie, który zostaje opuszczony przez wojska własne i zajmowany przez przeciwnika;
- zrzut z samolotów na spadochronach;
- przerzut za pomocą śmigłowca;
- przerzut z wykorzystaniem pancernych pododdziałów rozpoznawczych;
- desant na środkach pływających;
- przenikanie do rejonów działania pieszo.

Zasadniczym jednak sposobem przerzutu GDR będzie przerzut samolotami i śmigłowcami.

Regulaminy armii NATO zalecają desantowanie GDR w odległości 10-15 km od rejonu działania grupy. Po desantowaniu GDR zacierając i myląc ślady, pieszo przenika do rejonu działania. Wybiera miejsce na bazę wypadową, urządza ją i maskuje. Nawiązuje łączność z grupą operacyjną. Rozpoznaje teren i obiekty wykonania zadania. Czynności te^{47/} pochłaniają od 6-8 godz. do 1 doby czasu.

Po wykonaniu powyższych czynności GDR przystępuje do wykonania zadań. W pierwszej kolejności wykonuje zadania rozpoznawcze i inne nie demaskujące jej, a w ostatniej kolejności zadania dywersyjne, ponieważ wykonanie dywersji, napadów itp. demaskuje obecność grupy w danym rejonie i wówczas grupa /ze względu na przeciwdziałanie sił przeciwnika/ może nie mieć możliwości wykonania innych zadań. Wyniki działań przekazywane są do grupy operacyjnej drogą radiową przy wykorzystaniu urządzeń szybkiej telegrafii.

Zadania rozpoznawcze wykonywane są najczęściej w dzień z urządzonych nocą i dobrze zamaskowanych posterunków obserwacyjnych /PO/. Pozostałe zadania najczęściej będą wykonywane nocą lub w warunkach ograniczonej widoczności /mgły, deszczu, śnieżyicy itp./.

Cechą charakterystyczną działania GDR będzie daleko posunięta skrytość działania oraz niekontaktowanie się w miarę możliwości z ludnością cywilną. Jedyny wyjątek od tej zasady może nastąpić wówczas kiedy grupa działa na terenie własnego państwa zajętego przez przeciwnika i ludność jest przychylnie do niej ustosunkowana.

^{47/} Wariant działania GDR na tyłach przeciwnika przedstawia załącznik nr 24.

GDR działają najczęściej w umundurowaniu własnym, jednak przy wykonywaniu niektórych zadań będą działały w ubraniach cywilnych lub w mundurach wojsk, milicji, organizacji paramilitarnych itp. przeciwnika.

Po wykonaniu zadań w jednym rejonie, grupa może otrzymać zadania do wykonania w innym rejonie, lub też powrócić /być zabrana/ do wojsk własnych.

Powrót GDR po wykonaniu zadań może następować wieloma sposobami. Najbardziej wskazanym sposobem jest powrót śmigłowcem. Zależy on jednak głównie od położenia wojsk przeciwnika i warunków terenowych. Jeżeli nie ma możliwości zabrania GDR bezpośrednio z rejonu jej działania, wyznacza się jej inny rejon /tzw. rejon wyczekiwania/ na kierunku działania wojsk własnych tak, aby skrócić drogę przelotu śmigłowca nad terenem przeciwnika.

Innym sposobem powrotu GDR może być transport przy wykorzystaniu pancernych pododdziałów rozpoznawczych działających w głębi ugrupowania przeciwnika. W takim przypadku GDR musi pieszo przebyć drogę do punktu załadowania. Może zaistnieć konieczność ustalenia jednego, zbiorowego punktu załadowania dla kilku GDR.

Kolejnym sposobem jest przyjęcie GDR /po wykonaniu zadań/ przez nacierające wojska własne. Oficer G-2 zawiadamia o tym dowódcę wojsk nacierających na tym kierunku, wysyła oficera ze środkiem transportu do tego pododdziału, który prawdopodobnie pierwszy dotrze do rejonu działania GDR. Grupie wyznacza się wówczas miejsce i czas wyczekiwania na połączenie z wojskami własnymi. Wiadomości te przekazuje się jej drogą radiową.

Jeżeli odległość rejonu działania GDR jest blisko rubieży styczności wojsk /w przypadku rozwijania działań zaczepnych, wojska własne zbliżają się do rejonów działań grup/, grupa może połączyć się z wojskami własnymi przenikając przez ugrupowanie przeciwnika.

Po powrocie z zadania, dowódcy GDR składają oficerowi G-2 ustny meldunek z przebiegu swej działalności na terenie przeciwnika. Powracające grupy przechodzą do odvodu, gdzie odtwarzają zdolność bojową i przygotowują się do wykonania kolejnych zadań.

4.3. Oddziały i pododdziały pływających bojowych

Siły morskie państw NATO dysponują pododdziałami pływających bojowych. Są one odmianą lądowych wojsk specjalnego przeznaczenia. Przeznaczone są do wykonywania zadań rozpoznawczych, dywersyjnych itp. przeciwko urządzeniom brzegowym, portom, bazom morskim i jednostkom pływającym przeciwnika oraz zadań rozpoznawczo-dywersyjnych w ramach organizowania i prowadzenia operacji desantowych jak również do wykonywania zadań ewakuacyjno-ratunkowych na morzu. Stan osobowy tych pododdziałów przygotowany jest do wykonywania powyższych zadań w środowisku wodnym i na lądzie.

4.3.1. Zadania i zasady użycia jednostek pływających bojowych

Pododdziały pływających bojowych wykonują zadania na korzyść sił morskich, piechoty morskiej i grup amfibijnych.

a/ Do zasadniczych zadań wykonywanych przez pływających bojowych zalicza się:

- prowadzenie rozpoznania wybrzeży morskich przed przeprowadzeniem operacji desantowych;
- rozpoznanie elementów systemu obrony przeciwdesantowej i obrony brzegowej;
- wykonywanie przejść w zaporach przeciwdywersyjnych i przeciwdesantowych i ich oznakowanie;
- oznakowanie lądowisk dla śmigłowców desantu morskiego;
- niszczenie brzegowych obiektów przeciwnika;
- niszczenie /uszkadzanie/ jednostek pływających;
- prowadzenie działań dywersyjnych i terrorystycznych na tyłach przeciwnika w rejonach przybrzeżnych, portach i bazach morskich;
- niszczenie ważnych obiektów wojskowych i przemysłowych /stanowisk dowodzenia, węzłów łączności, komunikacji, mostów, doków, okrętów itp./.

b/ Użycie pływających w działaniach bojowych

Przerzut pływających bojowych na wybrzeże przeciwnika może być wykonywany przy wykorzystaniu okrętów podwodnych, specjalnych transportowo-desantowych okrętów podwodnych i innych pojazdów podwodnych, pływających jednostek nawodnych, samolotów i śmigłowców.^{43/}

Pływające przerzucani śmigłowcami wykonują skoki bezpośrednio do wody z wysokości 5-6 m, przy prędkości około 40 km/godz.

43/ Sposoby przerzutu pływających bojowych na wybrzeże przeciwnika przedstawia załącznik nr 25.

natomiast samolotami z wykorzystaniem spadochronów z wysokości 800-6000 m.

W zależności od zadań pławonurkowie-dywersanci opuszczają zasadnicze środki transportu w odległości ok. 10 km od miejsca /rejonu/ wykonania zadania. Dalszą drogę odbywają pieszo jeżeli zostali wysadzeni na lądzie lub płyną pod wodą - jeżeli zostali wysadzeni z środków pływających. W celu uniknięcia rozproszenia oraz ułatwienia dowodzenia w czasie pływnięcia pławonurkowie dywersanci połączeni są linką. Pokonując przestrzeń między środkami transportu a obiektami działania w celu uniknięcia wykrycia przez łodzie patrolowe przeciwnika pławonurkowie muszą być w stałej gotowości do szybkiego zanurzenia. Skryte dotarcie do obiektu /rejonu/ działania w dużej mierze uzależnione jest od warunków atmosferycznych. Pogodna noc i spokojne morze utrudniają maskowanie i wykonywanie zadań. Natomiast w gorszych warunkach meteorologicznych możliwości działania pławonurków w znacznym stopniu wzrastają.

W określonej odległości od obiektu działania, na sygnał dowódcy pławonurkowie zanurzają się i dalszą drogę odbywają pod wodą, kierując się podwodnym kompasem, głębokościomierzem i zegarem. Omijają lub wykonują przejścia w zaporach podwodnych i docierają do obiektu ataku, mocują ładunki wybuchowe, ustawiając zapalniki na określony czas działania i wycofują się według uprzednio określonego azymutu. Po osiągnięciu bezpiecznej odległości wynurzają się i płyną do określonego miejsca zbiórki, skąd zostają zabrani przez środki transportowe.

W wypadku wykonywania zadań na lądzie pławonurkowie-dywersanci po dotarciu do nieprzyjacielskiego brzegu ukrywają sprzęt wodny, zabierają ze sobą broń i sprzęt potrzebny do wykonywania zadań na lądzie, wykonują marsz do obiektu ataku według ustalonego wcześniej planu. Po wykonaniu zadania wracają na miejsce ukrytego sprzętu podwodnego, przebierają się w skafandry i odpływają do punktu spotkania ze środkami transportu.

We wszystkich tego rodzaju działaniach zasadniczą rolę odgrywa czynnik zaskoczenia.

W operacjach desantowych pławonurkowie wykorzystywani są do: prowadzenia rozpoznania brzegów i przyległego terenu na odcinku desantowania, dokonywania pomiarów linii brzegowej, wykonywania i oznakowania przejść w zaporach brzegowych i ninowych. Wyniki rozpoznania

przekazywane są drogą radiową do organów rozpoznawczych zgrupowania desantowego.

4.4. Dobór i szkolenie żołnierzy wojsk specjalnych.

Do wojsk specjalnych przyjmuje się tylko ochotników oficerów i podoficerów, którzy odznaczyli się męstwem, dzielnością w działaniach a w najbardziej krytycznych sytuacjach nie tracą głowy i potrafią opanować strach. Muszą być wytrzymali i sprawni fizycznie. Duży procent kandydatów stanowią również studenci wyższych uczelni oraz emigranci z innych krajów. Chętnie przyjmowani są emigranci z krajów socjalistycznych. Wszyscy kandydaci przed wcieleniem do wojsk specjalnego przeznaczenia i dalekiego rozpoznania przechodzą przeszkolenie spadochronowe.

Werbunek kandydatów do amerykańskich wojsk specjalnego przeznaczenia jest prowadzony przez poszczególne komórki Centralnej Agencji Wywiadowczej /CIA/. Szczególną uwagę zwraca się na dobór kadry oficerskiej, która z biegiem czasu staje się współpracownikami CIA.

Skład osobowy "zielonych beretów" rekrutuje się wyłącznie z ochotników, którzy ukończyli 20 lat. Spośród wszystkich kandydatów pierwszeństwo przysługuje oficerom, podoficerom oraz żołnierzom służby nadterminowej.

Każdy kandydat do wojsk specjalnego przeznaczenia musi mieć odpowiednie predyspozycje fizyczne i psychiczne. Przed wcieleniem do formacji "zielonych beretów" jest poddawany szczegółowym badaniom w zakresie tzw. "lojalności politycznej" /chodzi tu głównie o ślepe posłuszeństwo imperialistycznej doktrynie politycznej i wojskowej - bezwzględne stanowisko antykomunistyczne i antynarodowo-wyzwoleńcze/. Kandydaci zakwalifikowani do wojsk specjalnego przeznaczenia kierowani są na kurs podstawowego przygotowania ogólnego trwającego cztery tygodnie, który jest jednocześnie okresem próbnym. W czasie trwania tego kursu są oni ponownie sprawdzani pod kątem sprawności fizycznej i odporności psychicznej. W okresie tym nie nosi się żadnych stopni wojskowych, nie ma czasu wolnego, przepustek itp. Jest jedynie twarde i wyczerpujące szkolenie, trwające około 16 godzin na dobę.

Okolo 60% kandydatów nie wytrzymuje próbnego okresu i zostaje zwolniona z dalszego szkolenia. Po zakończeniu kursu podstawowego i wyselekcjonowaniu odpowiadających wymogom kandydatów wręcza się im zielone berety, symbol żołnierzy specjalnego przeznaczenia. Zielo-

ny берет /wg nich/ jest symbolem znakomitych pod każdym względem żołnierzy.

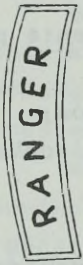
Oznaka wojsk SP przedstawia na błękitnym tle w kształcie grotu i miecz i przecinające go trzy stylizowane strzały, ma symbolizować trojaki możliwości działania: na lądzie, w powietrzu i na morzu. Napis u góry "AIR BORNE" oznacza "wojska powietrznodesantowe". Odznaka noszona jest na rękawie munduru /Rys. 13 /. Na беретach noszona jest odznaka /Rys. 14 / z napisem "DE OPRESSO LIBER" - co można przetłumaczyć jako "wolność uciśnionym". Dopiero po selekcji kandydatów kieruje się do Ośrodka Szkolenia Wojsk Specjalnego Przeznaczenia w Fort Bragg w Północnej Karolinie. Od tego momentu rozpoczyna się kolejny okres szkolenia.

Ogólne szkolenie w Ośrodku obejmuje następujące przedmioty:

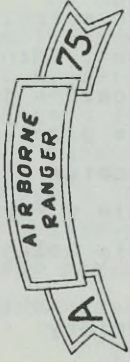
- język narodowy państwa, w którym kandydat ma działać;
- materiały wybuchowe i sposoby niszczenia różnych obiektów;
- uzbrojenie i sprzęt /w tym krajów socjalistycznych/ i umiejętność posługiwania się nim.;
- nauka samodzielnego przebywania i umiejętność przetrwania przez dłuższy czas w izolacji /np. w lesie, dżungli itp./;
- organizowanie zabójstw i uprowadzeń wyższych dowódców;
- organizacja łączności i umiejętność posługiwania się środkami łączności /głównie radiostacją/;
- wywiad i kontrwywiad;
- przygotowanie do pełnienia funkcji instruktorskich i dowódczych w oddziałach partyzanckich.

W okresie podstawowego szkolenia kandydaci pokonują sześciokrotnie w ciągu dnia dwu-kilometrowy tor przeszkód z obciążeniem. Tor obejmuje takie elementy jak: czołganie się, bieg, wspinanie na różnego rodzaju przeszkody, pokonywanie zapór przy pomocy liny itp. Uczą się oni również zdobywania pożywienia w lesie. Na zakończenie tego okresu szkolenia żołnierze wykonują samotnie marsz na odległość 50km do wyznaczonego punktu, zdani wyłącznie na własne siły, przy czym muszą uniknąć ujęcia przez "przeciwnika" specjalnie rozmieszczonego na trasie marszu.

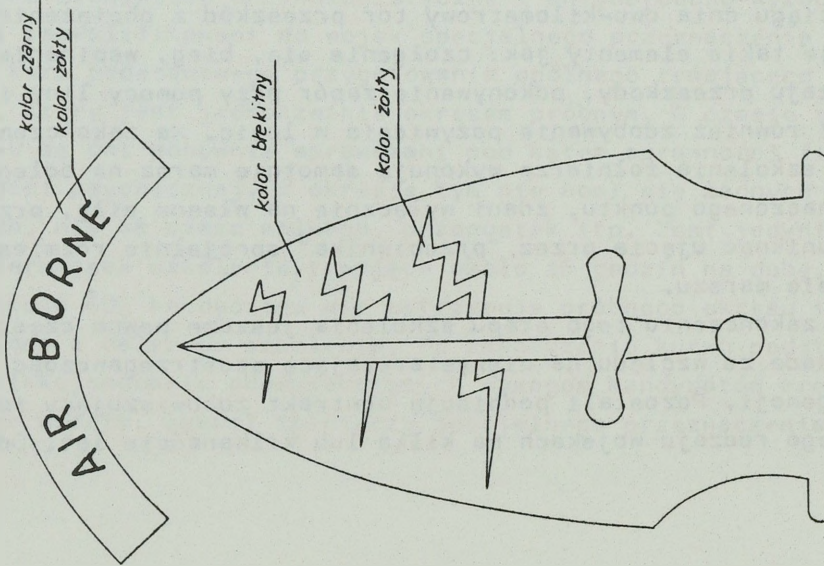
Po zakończeniu tego etapu szkolenia jeszcze pewna część kandydatów odpada ze względu na niewystarczającą spostrzegawczość i stopień inteligencji. Pozostali podpisują kontrakt zobowiązujący ich do służby w tego rodzaju wojskach na kilka lub kilkanaście lat. Od tego

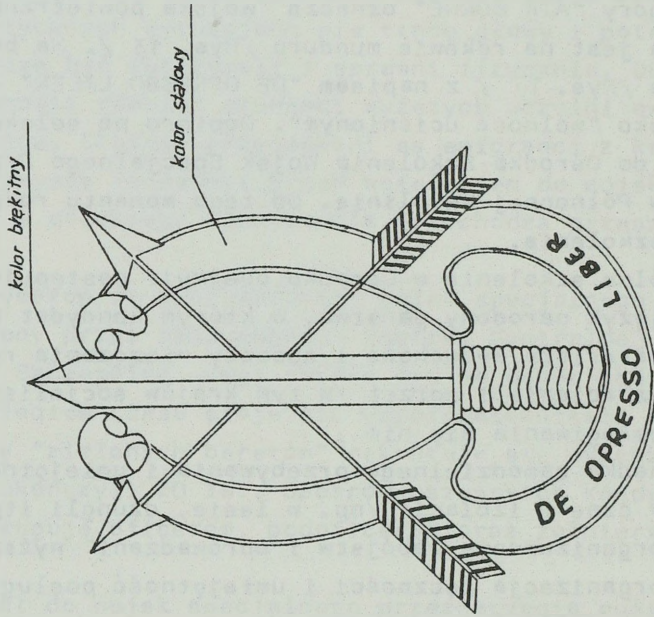
Rys 15. Odznaka noszona na rękawie „rangersów”.

Rys 16. Odznaka kompanii „Ranger” /A- kompania, 75 - numer pułku/

Rys 13. Odznaka noszona na rękawach mundurow wojsk specjalnego przeznaczenia USA

Rys 14. Odznaka noszona na beretach wojsk specjalnego przeznaczenia USA

momentu rozpoczyna się zasadniczy okres szkolenia, który obejmuje następujące główne działy:

- wiedza ogólna o wojskach specjalnego przeznaczenia /struktura organizacyjna, cele, zadania/ - 7 tygodni;
- wywiad, organizacja służby informacyjnej, nauka o armiach obcych - 8 tygodni;
- nauka o broni własnej i przeciwnika, wykonywanie napadów, wypadów, zasadzek, porwań itp. - 8 tygodni;
- inżynierijno-saperskie /dywersja, sabotaże/ -10 tygodni;
- łączność oraz doskonalenie języków obcych -16 tygodni;
- sanitarny -30 tygodni;
- dowodzenia i organizacji "partyzantki" - 7 tygodni.

Część procesu szkolenia odbywa się w Ośrodku Szkolenia w Fort Bragg, natomiast większość zajęć prowadzona jest na poligonach i w ośrodkach szkolenia rozmieszczonych w całych Stanach Zjednoczonych. Ośrodki specjalistyczne to m.in. szkoła języków obcych - Presido of Monterey, kursy pływania w bazie marynarki wojennej Rey West /stan Floryda/, kursy medyczne w Brooke Army Medical Center, kursy działań w dżungli w Jungle Warfare Center. Poszczególne poligony przystosowane są do szkolenia w górach, w dżungli, na pustyni zarówno w lecie, jak i w zimie.

Ponadto każdy żołnierz musi znać biegle co najmniej dwa języki obce oraz znać obyczaje i sposób zachowania się ludności w środowisku, w którym przewiduje się działanie danej grupy. Całe szkolenie żołnierzy trwa 3 lata, a kursy oficerskie dodatkowo do 6 tygodni.

Po zakończeniu szkolenia każdy żołnierz jest doskonale wyszkolony w kilku specjalnościach: walki wręcz, dywersji, sabotażu, minowania i niszczeń, posługiwanie się wszelkiego rodzaju bronią własną i przeciwnika, prowadzeniu pojazdów różnych typów, prowadzeniu rozpoznania, dowodzeniu, łączności, sanitarnej, zakładaniu min jądrowych, używaniu środków chemicznych i biologicznych itp.

Po zdaniu egzaminów końcowych żołnierzy "zielonych beretów" przydziela się do poszczególnych GSP, gdzie organizuje się z nich drużyny operacyjne, kompanie i bataliony. Do składu powyższych pododdziałów /w zależności od przewidywanego dla nich rejonu działania/ przydziela się najczęściej żołnierzy jednej narodowości, tworząc z nich drużyny, kompanie a nawet bataliony narodowościowe. Dedykowane dowódcy i ich zastępcy są narodowości amerykańskiej. Np. w 10GSP

w jednym z batalionów przewidzianych do działań na terytorium Polski większość wydzielanych GS składa się z młodych emigrantów polskich.

W dalszej części szkolenia prowadzonego już w ramach GSP żołnierze doskonaliły zdobyte umiejętności oraz na podstawie map, szkiców, opisów itp. dokładnie zapoznają się z przewidywanymi rejonami przyszłych działań oraz na podstawie zdjęć zapoznają się z obiektami, które mogą być celem ich działania /zakłady przemysłowe, magazyny, elektrownie, gazownie, tamy wodne, mosty, wiadukty, węzły kolejowe /itp./.

Kolejny etap szkolenia obejmuje zapoznanie się z terenem i obiektami w przewidywanych rejonach. W czasie realizacji tego etapu szkolenia żołnierze poszczególnych grup wyjeżdżają do kraju przeciwnika jako cywilni turyści, pracownicy przedsiębiorstw handlowych itp. Zapoznają się osobiście z właściwościami geograficznymi terenu, jego infrastrukturą, jak również interesującymi ich obiektami, rozmieszczeniem posterunków milicji itp.

W okresie szkolenia oddziały specjalnego przeznaczenia przechodzą różnego rodzaju ćwiczenia. Założenia tych ćwiczeń świadczą również o roli, jaką przypisuje się tym oddziałom w ewentualnym konflikcie.

Przykładem tego jest ćwiczenie, które odbyło się pod kryptonimem "Manongahela", trwające cały rok, z tym, że oddziały ćwiczące wymieniano co 18-20 dni. W ćwiczeniu tym udział brały: 7 GSP i kompania Gwardii Narodowej. Działyły one jako grupy partyzanckie. Teren ćwiczenia był pocięty, słabo zaludniony, o ostrym klimacie górskim i obejmował obszar 2300 km².

Cele ćwiczenia były następujące:

- doskonalenie metod udzielania pomocy oddziałom partyzanckim;
- zgrywanie działań partyzanckich i przeciwpartyzanckich w ramach ogólnej operacji;
- doskonalenie wyszkolenia GSP w warunkach zbliżonych do realnych.

Proces szkolenia żołnierzy wchodzących w skład pułku piechoty "Ranger" jest podobny do procesu szkolenia wojsk specjalnego przeznaczenia i podzielony jest na trzy etapy:

- pierwszy etap /przygotowanie wstępne/ odbywa się w Fort Benning /obóz Darby/;
- drugi etap /przygotowanie górskie/ w terenie górzystym /Stan Georgia/;
- trzeci etap /przygotowanie do działań w terenie bagnistym i dżungli /Stan Floryda/.

Pierwszy etap szkolenia trwa około 330 godzin, w czasie których żołnierze nabywają wiadomości teoretycznych i praktycznych w zakresie taktyki działań na tyłach przeciwnika, topografii, mineralogii, skoków spadochronowych, a także obsługi broni i sprzętu bojowego wojsk własnych i przeciwnika.

Drugi etap szkolenia trwa 300 godzin i obejmuje naukę wspinaczki wysokogórskiej oraz prowadzenie działań w terenie górskim.

Trzeci etap szkolenia trwa około 380 godzin i obejmuje zagadnienia prowadzenia działań bojowych w skomplikowanych warunkach współczesnej wojny. Żołnierze uczą się wykrywania zgrupowań przeciwnika, niszczenia obiektów, urządzeń rakietowo-jądrowych i wykonywania innych ważnych zadań bojowych.

Żołnierze kończący kurs z wynikiem pozytywnym otrzymują świadectwa "rangersa" i prawo noszenia na górnej części lewego rękawa złocisto-żółto-czarnej odznaki z napisem "RANGER" /Rys. 15 /. Po przydziale do batalionów bojowych otrzymują czarne berety - symbol "rangersów" i odznakę z napisem "AIR BORNE RANGER" /Rys. 16 /.

W jednostkach wojsk specjalnego przeznaczenia Wielkiej Brytanii dobór kandydatów odbywa się na podobnych zasadach jak w USA.

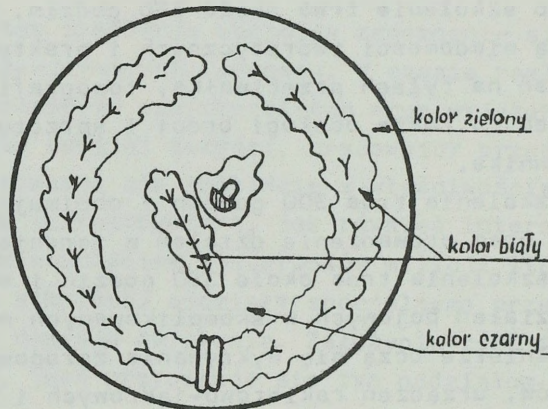
Szkolenie prowadzone jest w oparciu o bazę szkoleniową 22 pułku SAS. Szkoli się tam oficerów, podoficerów i szeregowców w zakresie:

- szkolenia wstępnego, zapoznającego z ogólnymi zasadami działań specjalnych, języków obcych, geografii, sytuacji polityczno-militarnej i gospodarczej na przewidywanych terenach działania;
- szkolenia zręcznościowo-umiejętnościowego oraz psychiczno-fizycznego uodpornienia;
- szkolenia specjalistycznego w zakresie znajomości i wykorzystania różnego rodzaju uzbrojenia i sprzętu bojowego;
- szkolenia minerskiego oraz sposobów dokonywania niszczeń i burzeń;

- sposobów wykonywania zadań rozpoznawczych, dywersyjnych, sabotażowych itp.

Pododdziały dalekiego rozpoznania RFN i innych armii NATO szkolone są podobnie. Często korzystają z amerykańskich ośrodków szkolenia i amerykańskich instruktorów.

Żołnierze wojsk dalekiego rozpoznania RFN po ukończeniu kursu działań specjalnych noszą na mundurach polowych i wyjściowych odznakę przedstawioną na rysunku nr 17.

rys. 17. Odznaka ukończenia kursu działań specjalnych noszona na mundurach polowych i wyjściowych

Szkolenie płetwonurków bojowych

Proces szkolenia płetwonurków bojowych jest podobny we wszystkich armiach NATO, posiadających tego rodzaju wojska. Trwa on od 1,5 do 2 lat.

W siłach morskich Stanów Zjednoczonych AP nabór kandydatów na płetwonurków bojowych odbywa się z cywila oraz z żołnierzy sił morskich. Wiek kandydatów od 18 do 30 lat. Stawia się im wysokie wymagania psychiczno-fizyczne.

Pierwszy okres szkolenia wstępnego trwa około 20 tygodni. W tym okresie żołnierze wykonują długie forsowne marsze, pływanie i wiosłowanie na duże odległości w dzień i w nocy przy dużej fali. Przeciętnie około 60% kandydatów odpada, nie wytrzymując ogromnego wysiłku fizycznego lub z innych przyczyn.

Wyselekcjonowani kandydaci kierowani są na kurs zasadniczy, na którym uczy się kursantów taktyki wykonywania zadań na lądzie, w wodzie i pod wodą. Prowadzi się szkolenie ogólnowojskowe, strzeleckie i topograficzne, podstaw nawigacji, medyczne, walki wręcz, prowadzenia różnych typów pojazdów i kutrów, sposobów desantowania z morza spod wody i z powietrza.

W kolejnym okresie szkolenia żołnierze szkoleni są w zakresie działań dywersyjno-rozpoznawczych: rozpoznania akwenów morskich, portów; baz morskich; urządzeń brzegowych; minowania; niszczenia okrętów i urządzeń portowych oraz obiektów lądowych; wysadzania ładunkami wybuchowymi urządzeń przeciwdesantowych itp.

Ponadto uczą się języków, religii, właściwości geograficznych, obyczajów narodowych, praw i obowiązków ludności cywilnej oraz zasad życia w ustroju politycznym państwa, na którego terytorium mogą prawdopodobnie działać.

Amerykańscy pływonurkowie pierwszy okres szkolenia odbywają w bazach LITTLE CREEK i CORONADO. Następny okres szkolenia odbywają w KEY WEST, a kurs spadochronowy w ROOSEVELT RODS.

W siłach morskich RFN nabór kandydatów na pływonurków bojowych odbywa się spośród poborowych, którzy zobowiązali się do służby wojсковej na okres co najmniej 4 lat, przeszli pomyślnie specjalistyczne badania lekarskie i spełniają wymogi stawiane kandydatom na podoficerów.

Po ukończeniu podstawowego szkolenia ogólnowojskowego kandydaci są kierowani do trzech ośrodków szkolenia dywersyjnego sił morskich.

Podstawowe szkolenie pływonurków bojowych trwa 56 tygodni i składa się z trzech cykli szkoleniowych: A, B i C.

Cykl "A" trwa 4 tygodnie i obejmuje szkolenie wstępne pływonurków, realizowane w basenach krytych.

Cykl "B" trwa 22 tygodnie i obejmuje: szkolenie pływonurków na akwenach otwartych - 12 tygodni; kurs sterników łodzi motorowych - 4 tygodnie; szkolenie w zakresie prac minerskich pod wodą - 2 tygodnie oraz kurs spadochronowy - 4 tygodnie.

Następnie pływonurkowie przechodzą do podoficerskiego szkolenia ogólnowojskowego trwającego 12 tygodni.

Cykl "C" trwający 18 tygodni obejmuje: indywidualne szkolenie bojowe pływonurków - 2 tygodnie; zasady i sposoby prowadzenia grupowych działań bojowych - 6 tygodni; szkolenie w zakresie prowadze-

nia działań specjalnych
na lądzie - 4 tygodnie; kurs samo-
chodowy - 6 tygodni.

na lądzie - 4 tygodnie; kurs samo-
chodowy - 6 tygodni.

Płetwonurkowie, którzy podpiszą kontrakt na służbę dłuższą niż 4 lata kierowani są na szkolenie doskonalące w ramach cyklu "D" trwającego 10 tygodni. Obejmuje on: szkolenie instruktorskie w zakresie prowadzenia prac minerskich pod wodą - 3 tygodnie oraz specjalistyczne szkolenie spadochronowe - 7 tygodni, po którym mogą awansować do stopnia bosmana. Z tej grupy wybiera się najlepszych i kieruje na 12-tygodniowy kurs dowódczy. Po ukończeniu tego kursu kieruje się ich na stanowiska dowódców plutonów w kompanii płetwonurków bojowych. Płetwonurkowie bojowi w czasie dalszej służby wojskowej doskonalą swe umiejętności, odbywają między innymi wyższy kurs spadochronowy /skoki z ładunkiem z dużych wysokości/, szkolenie w zakresie prowadzenia działań bojowych w warunkach zimy oraz specjalne szkolenie dywersyjne. Dalsze szkolenie płetwonurków bojowych realizowane jest w ramach ćwiczeń.

Płetwonurkowie niemieccy odbywają szkolenie w trzech ośrodkach szkolenia dywersyjnego sił morskich: szkolenie nawodne i podwodne w ośrodku w NEUSTAD /Holst/; szkolenie bojowe w ośrodku w ECKENFORDE oraz działań dywersyjnych i spadochroniarstwa w ośrodku w ALTENSTADT.

Brytyjscy płetwonurkowie wstępny okres szkolenia przechodzą w centrum szkolenia w LIMSTOWN, a szkolenie zasadnicze oraz dywersyjne w ośrodku szkolenia piechoty morskiej w m. POOL. Ponadto płetwonurkowie bojowi armii państw NATO korzystają z lądowych ośrodków szkolenia wojsk specjalnego przeznaczenia i dalekiego rozpoznania.

4.5. Możliwości działania wojsk specjalnych na obszarze Polski^{49/}

Geograficzne położenie Polski sprawia, że zajmuje ona szczególne miejsce w agresywnych planach NATO. Leży ona bowiem na głównym kierunku zainteresowania militarnego Paktu. Ponadto przez obszar naszego kraju przebiegają główne ciągi komunikacyjne w relacji wschód-zachód, co ma szczególne znaczenie z punktu widzenia militarnego. W przypadku wojny na obszarze Polski rozmieszczone będą odwody operacyjne i strategiczne państw Układu Warszawskiego. Rozmieszczone tu będą stanowiska dowodzenia wyższych związków operacyjnych, elementy zabezpieczenia tyłowego wojsk itp. W związku z powyższym odpowiednie instytucje państw NATO uważnie śledzą całość sytuacji w naszym kraju. Zgodnie z obowiązującą strategią NATO oraz koncepcją operacyjno-strategiczną "głębokich uderzeń" i "FOFA" już w początkowym okresie wojny będą zwalczane /niszczone, obezwładniane,

49/ Problematykę tę szeroko omawiają wydawnictwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

nękane i opóźniane/ odwoły operacyjne i strategiczne państw UW - głównie na rubieży rzek /Wisła, Odra/, jak również niszczone nasz potencjał gospodarczy i militarny, dezorganizowane życie społeczne itp. Zadania te będą realizowane różnymi siłami i środkami: przy użyciu systemów rozpoznawczo-uderzeniowych, lotnictwa, rakiet, pocisków samosterujących, wojsk powietrznodesantowych, a także /w szerokim zakresie/ siłami wojsk specjalnych.

Na podstawie analizy szeregu ćwiczeń prowadzonych w ostatnich latach przez wojska NATO na terenie Europy Zachodniej oraz planowanych i "rozgrywanych" w nich elementów operacji specjalnych można wyciągnąć wnioski co do kierunków i rejonów użycia wojsk specjalnego przeznaczenia i dalekiego rozpoznania na obszarze naszego kraju. Planowane kierunki i obszary prowadzenia działań niekonwencjonalnych w przeważającej większości ćwiczeń pokrywają się. Kierunki te zgodne są również z planowanymi kierunkami i obszarami działania Północnej i Centralnej Grupy Armii NATO.

Analizując stan i możliwości wojsk specjalnego przeznaczenia można wnioskować, że w Europie Środkowej nieprzyjaciel może użyć do trzech amerykańskich Grup Specjalnego Przeznaczenia /GSP/, do pułku "Ranger" oraz około 2-3 brytyjskich pułków SAS.

Biorąc pod uwagę znaczenie obszaru Polski, w przypadku konfliktu zbrojnego należy przypuszczać, że może tu działać około 70% ogólnej liczby użytych w Europie Środkowej wojsk specjalnego przeznaczenia tj. 1-2 GSP/A/, 1-2 bataliony "Ranger"/A/ oraz 1-2 pułki SAS/WB/. Wydzielone z tych sił grupy specjalne /GS/ będą działały głównie w rejonach ważnych węzłów komunikacyjnych, rubieży wodnych /Wisła, Odra/, wzdłuż granicy ze Związkiem Radzieckim oraz w dużych skupiskach miejskich i rejonach uprzemysłowionych.

Od momentu wybuchu wojny i rozwijania operacji zaczepnej przez PGA i CGA na SE TDW należy liczyć się z działaniem około 110 do 150 grup dalekiego rozpoznania /GDR/ korpusów armijnych wojsk amerykańskich, brytyjskich, zachodnioniemieckich, francuskich, holenderskich i belgijskich na ich kierunkach działania na głębokość od 150-200 km od linii styczności wojsk.

Biorąc pod uwagę wnioski z prowadzonych ćwiczeń, możliwości i normy działania wojsk specjalnych, prawdopodobne ugrupowanie bojowe wojsk NATO na SE TDW z dużą dozą prawdopodobieństwa można określić, że: GS wojsk specjalnego przeznaczenia Wielkiej Brytanii mogą działać na ogólnym kierunku: SŁUBICE, POZNAŃ, WARSZAWA, TERESPOL; GDR z 100 kompanii dalekiego rozpoznania /NZ/ na kierunku: MYŚLIBÓRZ, DOBIGNIEW, BYDGOSZCZ, BIAŁYSTOK; GDR z 300 kompanii dalekiego rozpoznania /NZ/ na kierunku: LUBSKO, LESZNO, KALISZ, ŁÓDŹ, północ LUBLIN;

GDR z 200 kompanii dalekiego rozpoznania /HZ/ na kierunku: pld. WAŁBRZYCH, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW; GDR z batalionu "Ranger" i kompanii dalekiego rozpoznania /A/ - na kierunku: SZCZECIN, GRUDZIĄDZ, GRAJEWO, GRODNO; GDR z batalionu powietrznodesantowego oraz kompanii dalekiego rozpoznania /H/ na kierunku: WOLIN, SŁUPSK, GDAŃSK, ELBLĄG, KĘTRZYN, SUWAŁKI; GDR z drugiego batalionu "Ranger" i kompanii dalekiego rozpoznania /A/ na kierunku: ZGORZELEC, WROCŁAW, CZĘSTOCHOWA, KIELCE, ZAMOŚĆ lub OSTRAWA /CSRS/, KRAKÓW; GDR z batalionów komandosów /B/ na kierunku: SVETIN, POPRAD /CSRS/, DUKLA, pld. PRZEMYŚL lub GUBIN, ZIELONA GÓRA, KALTSZ; GS z amerykańskich GSP na obszarze całego kraju.^{50/}

W przypadku planowania przez nieprzyjaciela desantów morskich na polskim wybrzeżu M. Bałtyckiego, należy przewidywać działanie grup pływonurków bojowych w rejonach: ŚWITNOUŚCIE, MRZEŻYNO, KOŁOBRZEG, MIELNO, USTKA, GDYNIA, GDAŃSK.

Ogółem na obszarze SE TDW może prowadzić działania niekonwencjonalne około 500-600 GS i GDR oraz 80 grup pływonurków bojowych /GPB/. Z tej liczby na obszarze Polski może działać od 300-400 GS i GDR oraz około 30 GPD. Przyjmując średnio, że jedna grupa może działać na obszarze 300-800 km², to nieprzyjaciel może objąć działaniami niekonwencjonalnymi około 90 000 - 220 000 km² obszaru kraju. Grupy te mogą zniszczyć około 900-1300 obiektów.

o W określonych sytuacjach nieprzyjaciel może przerzucić na niektóre kierunki /obszary/ większą liczbę grup z zamiarem stworzenia dużej strefy zagrożenia.

Działania prowadzone przez żołnierzy wojsk specjalnych mogą przysporzyć wiele kłopotów na obszarze kraju, a przy braku zdecydowanego przeciwdziałania - nawet zdezorganizować życie w poszczególnych rejonach działania.

Likwidacja działalności grup może sprawiać dużo trudności, co wynika głównie z faktu jej niewielkiej liczebności, wysokiego stopnia opanowania swojego "rzemiosła" graniczącego z perfekcją oraz biegłej znajomości języka i obyczajów panujących na obszarze ich działania.

50 / Prawdopodobne rejony działania GS i GDR sił zbrojnych NATO na obszarze PRL przedstawia załącznik nr 26.

ZAKOŃCZENIE

Podręcznik został opracowany na podstawie materiałów Zarządu II Sztabu Generalnego WP. Przeznaczony jest dla kadry dydaktyczno-naukowej oraz słuchaczy wszystkich kursów Akademii Sztabu Generalnego WP. Może być również wykorzystywany w procesie szkolenia oficerów w jednostkach wojskowych.

Obejmuje on podstawowe wiadomości o działaniach powietrznodesantowych, powietrznoszurmowych /powietrznomanewrowych/, morskich operacjach desantowych i działaniach specjalnych.

Porządkuje również niektóre pojęcia w tej problematyce, które w różnych źródłach są różnie interpretowane i przedstawiane.

W armiach państw NATO w dalszym ciągu kontynuowane są prace eksperymentalne zmierzające do doskonalenia form, metod i sposobów działania wojsk powietrznodesantowych, powietrznoszurmowych /powietrznomanewrowych/, desantów morskich i wojsk specjalnych w ścisłym współdziałaniu z lotnictwem taktyczno-operacyjnym i lotnictwem wojsk lądowych.

W wyniku przyjęcia w NATO nowej koncepcji operacyjno-strategicznej "zwalczania drugich rzutów i odwodów" /FOFA/ rola i znaczenie działań powietrznodesantowych, powietrznoszurmowych /powietrznomanewrowych/, operacji desantowo-morskich i działań specjalnych niewspółmiernie wzrasta. Następuje dynamiczny rozwój wojsk przeznaczonych do prowadzenia tego rodzaju działań we wszystkich siłach zbrojnych NATO. Organizowane są nowe jednostki powietrznoszurmowe /np. w Wielkiej Brytanii/ oraz szkolone dodatkowe pododdziały zmechanizowane i piechoty do prowadzenia działań powietrznomanewrowych i powietrznodesantowych. W każdej dywizji przygotowuje się jedną brygadę, a w każdej brygadzie jeden batalion do tego rodzaju działań.

Duża ilość rakietowych środków przeciwpancernych oraz śmigłowców transportowych i szturmowych umożliwia również użycie jednostek powietrznodesantowych i powietrznoszurmowych do działania jako wysocemaneurowe odwody przeciwpancerne, szczególnie w obronie.

Wzrasta również rola wojsk specjalnych, Fakt ten znajduje odzwierciedlenie w rozwoju tych wojsk oraz w zwiększaniu ilości jednostek specjalnych /szczególnie amerykańskich i brytyjskich/ przeznaczonych do działań na ETW.

W podręczniku szeroko przedstawiono zadania, sposoby i normy działania, jak również proces szkolenia wojsk specjalnych sił zbroj-

nych głównych państw NATO. Wnioski z analizy użycia wojsk specjalnych biorących udział w konfliktach zbrojnych prowadzonych w różnych częściach świata po drugiej wojnie światowej oraz analiza użycia ich w ćwiczeniach w ostatnich sześciu latach, pozwoliły autorom szerzej przedstawić sposoby wykonania zadań bojowych przez grupy specjalne i dalekiego rozpoznania oraz taktykę i możliwości ich działania.

Zamiarem autorów było kompleksowe przedstawienie wszystkich dotychczas posiadanych informacji o działaniach powietrznodesantowych, powietrznoszturmowych /powietrznomanewrowych/, operacjach desantowomorskich i działaniach specjalnych.

Dlatego też niniejszy podręcznik stanowi syntezę wiadomości na powyższy temat oraz próbę uporządkowania i ujednoczenia poglądów /zgodnie z obowiązującymi w armiach NATO/ na organizację i prowadzenie tych działań.

<u>ZAŁĄCZNIKI</u>	str.
1. Załącznik nr 1 - Normy działań powietrznodesantowych	107
2. Załącznik nr 2 - Szczegółowe organizujące, zasięg i siły desantów powietrznych oraz położenie rejonów wyjściowych	108
3. Załącznik nr 3 - Możliwości transportu i warianty załadunku samolotów	109
4. Załącznik nr 4 - Zestawienie sprzętu i uzbrojenia sił lądowych NATO zabieranego przez poszczególne typy samolotów transportowych	111
5. Załącznik nr 5 - Zestawienie samolotów potrzebnych do przerzutu typowych pododdziałów, oddziałów i związków sił lądowych Stanów Zjednoczonych	115
6. Załącznik nr 6 - Zestawienie samolotów potrzebnych do przerzutu typowych pododdziałów, oddziałów i związków sił lądowych Wielkiej Brytanii	116
7. Załącznik nr 7 - Zestawienie samolotów potrzebnych do przerzutu typowych pododdziałów, oddziałów i związków sił lądowych RFN	117
8. Załącznik nr 8 - Przerzut i desantowanie DPD i BPD /wariant/	wklejka po str. 118
9. Załącznik nr 9 - Desantowanie taktycznego desantu powietrznego /wariant/	119
10. Załącznik nr 10 - Ugrupowanie śmigłowców w czasie przerzutu taktycznego desantu powietrznego	119
11. Załącznik nr 11 - Walka DPD/A/ o opanowanie obiektu /wariant/	120
12. Załącznik nr 12 - Ugrupowanie bojowe DPD w obronie okrężnej /wariant/	wklejka 2 po str. 120
13. Załącznik nr 13 - Przerzut taktycznej grupy powietrznoszurmowej /wariant/	121
14. Załącznik nr 14 - Ewakuacja taktycznej grupy powietrznoszurmowej po wykonaniu zadania /wariant/ ..	122
15. Załącznik nr 15 - Działania powietrznoszurmowe w czasie natarcia na doraźnie zorganizowaną obronę /wariant/	123
16. Załącznik nr 16 - Działania powietrznoszurmowe w czasie prowadzenia pościgu /wariant/	124
17. Załącznik nr 17 - Działania powietrznoszurmowe w obronie /wariant/	125
18. Załącznik nr 18 - Działania powietrznoszurmowe w boju spotkaniowym /wariant/	126
19. Załącznik nr 19 - Etapy morskich operacji desantowych	127

	str.
20. Załącznik nr 20 - Ugrupowanie bojowe desantu morskiego w składzie ekspedycyjnej dywizji piechoty morskiej podczas lądowania	128
21. Załącznik nr 21 - Organy kierowania związku desantowego...	129
22. Załącznik nr 22 - Normy działania wojsk specjalnego przeznaczenia i dalekiego rozpoznania...	130
23. Załącznik nr 23 - Ugrupowanie bojowe kompanii dalekiego rozpoznania /NZ/ /wariant/	131
24. Załącznik nr 24 - Działanie GDR na tyłach nieprzyjaciela /wariant/	132
25. Załącznik nr 25 - Sposoby przerzutu pływonurków bojowych na wybrzeże przeciwnika	133
26. Załącznik nr 26 - Prawdopodobne rejony działania GS i GDR sił zbrojnych NATO na obszarze PRL /wariant/	134

Wydrukowano w 300 egz.

Egz. nr 1-300 - Bibl.Nauk.DZS

Wyk. płk Wiśniewski J.

Druk ŁŁ

Druk ASG WP nr pf 151/WW

Korekta autorska

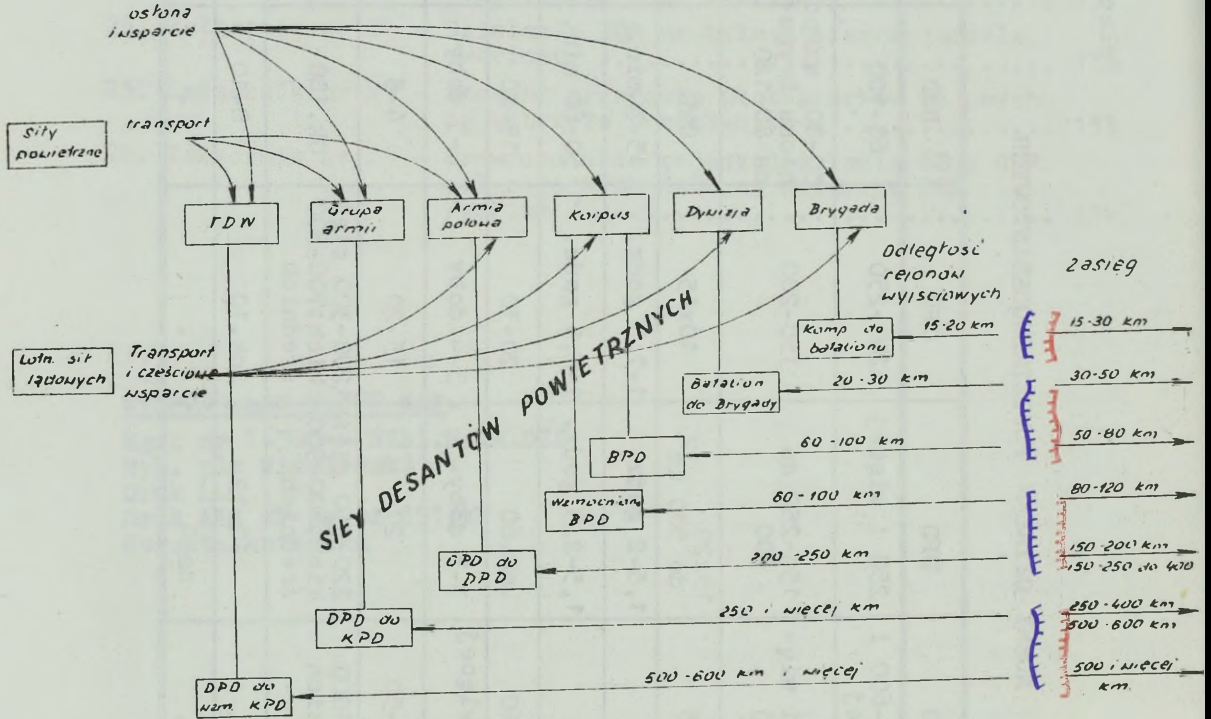
NORMY - DZIAŁAŃ POWIETRZNODESANTOWYCH

Wyszczególnienie	KPD	DPD	GPD	BPD	bpd	kpd
Odległość rejonu wyjściowego od linii frontu /km/	500-600 i więcej	250 i więcej	200-250	60-100	20-30	15-20
Głębokość przerzutu desantu od linii frontu /km/	500 i więcej	150-250 do 400	150-200	50-30, wzmodniona brygada 30-120	30	do 15
Rejon desantowania /km/	45x55	15x20 do 500 km ²	10x15	3x9	1,5x2	0,5x1
Czas lądowania	.	1,5-2 godz.	1-1,5 godz.	15-30min.	7-10 min.	2-5 min.
Czas zbiórki i osiągnięcie gotowości bojowej po lądowaniu	.	1,5-2,5 godz.	1-1,5 godz.	50-60 min.	30-40 min.	20 min.
Ogólna linia frontu obrony /km/	do 160	ok.60	20-30	15-20	5-9	2-3
Możliwości samodzielnego prowadzenia działań	5 i więcej dob	3-5 doby	3-4 doby	2-3 doby	1 doba	3-5 godz.
Liczba lotnisk w rejonie wyjściowym do desantowania	40-50	20	15-20	4-5	1	-
Liczba samolotów transportowych	600-1000 ciężkich	220-350 ciężkich; 800-900 średnich	200-300 ciężkich; 700-300 średnich	Ok.130	Ok.50	-
Liczba zrzutowisk	.	10-12	ok.10	3-10	.	.
Liczba lądowisk	.	do 4

-107-

Uwaga: Kropka ././ oznacza brak danych.

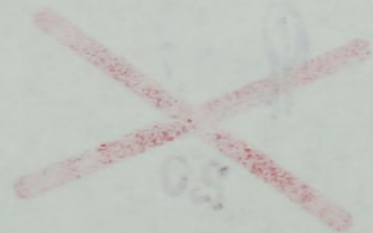
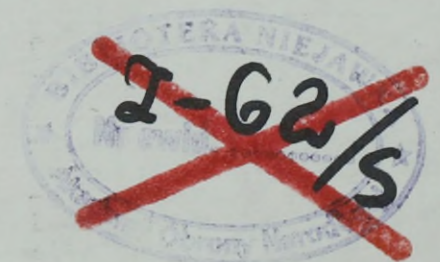
SZCZEBLE ORGANIZUJĄCE, ZASIĘG I SIŁY DESANTÓW POWIETRZNYCH ORAZ POŁOŻENIE REJONÓW WYJŚCIOWYCH

MOŻLIWOŚCI TRANSPORTOWE I WARIANTY ZAŁADOWANIA SAMOLOTÓW

Typ samolotu	Możliwości transportowe				Warianty załadowania		
	Żołnierzy	Spadochroniarzy	Rannych	Maksymalna masa ładunku użytk. w t	Żołnierzy	Żołnierzy, sprzętu bojowego, wyposażenia	Sprzętu bojowego i wyposażenia
C-5A ^{1/}	345	-	-	120	270-345 żołnierzy	<ul style="list-style-type: none"> - 75 żołnierzy, 68 t ładunku - 75 żołnierzy, 14,7-68 t ład. - 70 żołnierzy, 2x2,5 t samochody z przyczepami - 2 śmigłowce, 2 Jeppy - 75 żołnierzy, 1 czołg M60, 2 śmigłowce "Iroquois" 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 czołg, 12 t ładunku - 1 czołg, 5 transporterów opancerzonych M113, 2 śmigłowce - 1 czołg M-48 lub 3 czołgi M-41 - 7 śmigłowców UH-1, 1 śmigłowiec OH-58 - 12 śmigłowców OH-58 lub 3 śmigłowce CH-47 - 22 palety po 3,5 t am.art. - 68 000 t ładunku - 36 palet 463 L - 6 śmigłowców UH-60A
C-141A	128	123	80	42	75-128 żołnierzy	<ul style="list-style-type: none"> - 62 żołnierzy, 2,4 t ładunku - 76 żołnierzy, 6,3 t ładunku - 25 żołnierzy, 11,2 t ładunku 	<ul style="list-style-type: none"> - 20 t ładunku - 10 palet 463 L - 2 śmigłowce UH-60A
VC-10CMk1	150	-	78	28	-	- 150 żołnierzy, 8,6 t ładunku	- 28 t ładunku lub 8 palet
C-160	93	60-88	62	16	80-90 żołnierzy 81 spadochroniarzy 62 rannych	-	<ul style="list-style-type: none"> - 1 SPW transporter opancerzony M113 - 1 haubica 105 mm - 2 samochody ciężarowe po 4,35 t
C-130E	92	64	74	20-36	92 żołnierzy	-	<ul style="list-style-type: none"> - 6 palet 463 L - 1 czołg "Sheridan" /18 t/ - 3 transportery opancerzone /każdy po 6,5 t/ - 11 t ładunku /wyposażenie

Uwaga: 1/ Czołgi typu M60, armaty 175 mm, haubice 155 mm, jak i śmigłowce CH-53 mogą być obecnie transportowane tylko przez samoloty C-5A.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
d HJ	$\frac{283}{1100}$	$\frac{0,4}{10/100}$	$\frac{1,8/3/}{14/50}$	$\frac{1,5/3/}{21/100}$	$\frac{1/3/}{21/100}$	$\frac{3}{28/50}$	$\frac{0,8}{14/50}$	$\frac{3}{6/5}$	$\frac{1,6}{3/5}$	$\frac{1,6}{3/5}$	$\frac{3}{14/50}$	$\frac{9}{15/5}$
bpd /DPD/	$\frac{812}{200}$	$\frac{1,3}{5/100^x}$	$\frac{5,3/9/}{20/100}$	$\frac{4,2/9/}{14/100}$	$\frac{3/9/}{11/100}$	$\frac{9}{26/100}$	$\frac{2,1}{20/100}$	$\frac{9}{16/80}$	$\frac{4,5}{8/80}$	$\frac{4,8}{7/80}$	$\frac{9}{26/100}$	$\frac{26}{45/90}$
bczl /DPD/	$\frac{581}{1200}$	$\frac{0,9}{20/100^x}$	$\frac{3,8/6,2/}{21/26}$	$\frac{3/6,2/}{65/100}$	$\frac{2/6,2/}{42/100}$	$\frac{6,2}{81/100}$	$\frac{1,5}{21/26}$	$\frac{6,2}{18/15}$	$\frac{3,3}{9/15}$	$\frac{3,4}{8/15}$	$\frac{6,2}{81/100}$	$\frac{18}{45/10}$
br /DPD/	$\frac{908}{500}$	$\frac{1,4}{15/100^x}$	$\frac{6/10/}{33/85}$	$\frac{4,5/10/}{20/100}$	$\frac{3,3/10/}{18/100}$	$\frac{10}{40/85}$	$\frac{2,4}{33/85}$	$\frac{10}{40/75}$	$\frac{5,1}{18/75}$	$\frac{5,2}{18/75}$	$\frac{10}{40/85}$	$\frac{28}{50/40}$
DP	$\frac{17\ 630}{37\ 000}$	$\frac{27}{460/100}$	$\frac{115/188/}{630/66}$	$\frac{98/188/}{960/75}$	$\frac{61/188/}{550/75}$	$\frac{188}{1390/75}$	$\frac{46}{305/63}$	$\frac{188}{700/17}$	$\frac{99}{315/17}$	$\frac{101}{296/17}$	$\frac{188}{1370/75}$	$\frac{551}{1000/10}$
DZ	$\frac{18\ 056}{49\ 000}$	$\frac{28}{610/100}$	$\frac{118/193/}{620/51}$	$\frac{90/193/}{1230/60}$	$\frac{63/193/}{590/60}$	$\frac{193}{1230/50}$	$\frac{47}{320/49}$	$\frac{193}{490/9}$	$\frac{101}{220/9}$	$\frac{103}{205/9}$	$\frac{193}{1230/50}$	$\frac{570}{750/6}$
DPanc	$\frac{18\ 086}{54\ 000}$	$\frac{28}{630/100}$	$\frac{118/193}{620/45}$	$\frac{90/193/}{1200/55}$	$\frac{63/193/}{600/55}$	$\frac{193}{1100/40}$	$\frac{47}{320/44}$	$\frac{193}{480/8}$	$\frac{101}{215/8}$	$\frac{103}{205/8}$	$\frac{193}{1100/40}$	$\frac{570}{700/5}$
DPD	$\frac{14\ 069}{17\ 000}$	$\frac{22}{220/100}$	$\frac{92/140/}{280/88}$	$\frac{71/140/}{530/100}$	$\frac{50/140/}{340/100}$	$\frac{140}{760/90}$	$\frac{37}{195/86}$	$\frac{140}{500/26}$	$\frac{79}{230/26}$	$\frac{82}{210/26}$	$\frac{140}{760/90}$	$\frac{450}{1260/30}$

* Niepełne wykorzystanie udźwigu samolotu.

1/ Nie zabiera czołgów lekkich i średnich, dział samobieżnych oraz śmigłowców.

2/ Nie zabiera czołgów średnich.

3/ Nie zabiera czołgów średnich, samobieżnych haubic 155 mm i śmigłowców.

4/ Nie zabiera czołgów średnich, dział samobieżnych 155 mm i 203 mm oraz śmigłowców.

5/ Zabiera tylko ludzi, sprzęt przenośny oraz skrzynie i pojemniki z drobnym uzbrojeniem, amunicją, żywnością itp.

6/ Zabiera tylko ludzi i lekki sprzęt oraz pojazdy osobowo-terenowe do 4 t.

~~2-05/2~~

ZESTAWIENIE SPRZĘTU I UZBROJENIA SIŁ LĄDOWYCH NATO
ZABIERANEGO PRZEZ POSZCZEGÓLNE TYPY SAMOLOTÓW TRANSPORTOWYCH

Typ sprzętu /uzbrojenia/	Ciężar /t/	Wymiary dł. x szer. x wys.	Ilość sprzętu zabierana przez samolot typu:				
			C-5A	C-141A	C-130E/K	"Noratlas"	"Transall"
1	2	3	4	5	6	7	8
<u>Czołgi, samochody panc., transportery opanc.</u>							
Czołg lekki M-551 lub AMX-13	16,0	5,0 x 2,7 x 2,2	4 ^{1/}	-	1	-	1
Czołg średni M-60	46,9	7,0 x 3,6 x 3,3	2 ^{1/}	-	-	-	-
Samochód pancerny "Saladin"	10,7	5,3 x 2,5 x 2,3	·	·	2	-	2
Samochód pancerny "Ferret" lub AML 2	4,0	3,8 x 1,9 x 1,9	·	·	3	1	3
Transporter opancerzo- ny M-113	10,4	4,9 x 2,7 x 2,2	8 ^{1/}	3 ^{2/}	1	-	1
<u>Artyleria ciągniona /działa bez ciągników/</u>							
Haubica 203,2 mm M115	13,5	11 x 2,85 x 2,8	6 ^{1/}	2 ^{2/}	1	-	1
Haubica 155 mm M114	5,4	7,3 x 2,5 x 1,5	10 ^{2/}	3 ^{2/}	2	-	2
Haubica 105 mm M102	1,3	5,5 x 1,9 x 1,5	16 ^{2/}	6 ^{2/}	3	2	3

1	2	3	4	5	6	7	8
<u>Artyleria samobieżna</u>							
Haubica 203,2 mm M110	26,2	7,2 x 3,15 x 3,47	3 ^{1/2}	-	-	-	-
Haubica 155 mm M109	23,8	6,62 x 3,6 x 2,81	3 ^{1/2}	-	-	-	-
Haubica 105 mm M108 "Abbot" lub AMX-105B	16,1 13,5	6,0 x 3,55 x 3,0	4 ^{2/3}	-	1	-	1
Moździerz 106 mm M106A1	5,8	4,9 x 2,8 x 1,95	12 ^{2/3}	4 ^{2/3}	2	-	2
Działo plot "Vulcan"	11,3	4,86 x 2,67 x 2,20	8 ^{1/2}	3 ^{1/2}	1	-	1
Wyrzutnia plot "Chaparral"	11,3	4,86 x 2,67 x 2,20	8 ^{1/2}	3 ^{1/2}	1	-	1
<u>Samochody i ciągniki</u>							
Samochód osobowo-tere- nowy 0,25 t	1,0	3,5 x 1,5 x 1,8	20 ^{2/3}	6 ^{2/3}	6	2	3
Samochód ciężarowy 0,75 t	2,7	5,0 x 2,0 x 2,5	16 ^{2/3}	4 ^{2/3}	2	2	2
Samochód ciężarowy /ciągnik 1,5 t/	4,0	5,5 x 2,2 x 2,4	12 ^{1/2}	3 ^{1/2}	2	1	1
Samochód ciężarowy /ciągnik 2,5 t/	6,0	6,5 x 2,2 x 2,6	10 ^{1/2}	3 ^{1/2}	2	1	2

1	2	3	4	5	6	7	8
Samochód ciężarowy 4 t	8,0	7,5 x 2,5 x 3,0	8 ^{1/}	3 ^{1/}	2	-	1
Samochód ciężarowy 5 t	16,0	7,5 x 2,5 x 3,0	8 ^{1/}	3 ^{1/}	1	-	1
Samochód ciężarowy /pojazd spec. 10 t/	15,0	8,0 x 2,9 x 3,0	4 ^{1/}	2 ^{1/}	1	-	1

1/ Sprzęt przewożony w pełnej gotowości z wyposażeniem i załogą.

2/ Wolna przestrzeń ładowni może być wykorzystania do przewozu sprzętu o mniejszych wymiarach /wykorzystanie całkowitej ładowności samolotu/.

Najczęściej stosuje się mieszane warianty załadowania /sprzęt i uzbrojenie różnych rodzajów/ zależnie od składu bojowego przewożonego pododdziału.

ZESTAWIENIE SAMOLOTÓW POTRZEBNYCH DO PRZERZUTU TYPOWYCH
PODODZIAŁÓW, ODDZIAŁÓW I ZWIĄZKÓW SIŁ LĄDOWYCH STANÓW ZJEDNOCZONYCH

Pododdział, oddział, związek	Stan osobowy Ciężar całk. sprzętu /t/	Liczba samolotów potrzebna do przewozu: <small>tylko ludzi z osobistym uzbrojeniem i wyposażeniem całego pododdziału ze sprzętem / % zabieranego sprzętu</small>										
		C-5A	C-141A ^{1/}	C-124 ^{2/}	C-133 ^{3/}	C-130E ^{4/}	Boeing ^{1/} 747	DC-7 ^{5/} Douglas	Boeing ^{5/} 707	DC-8 ^{5/} Douglas	C-130A/B ^{4/}	C-7A ^{6/}
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<u>Liczba pasażerów</u>		650	200	200/90/	288/90/	92	385	90	179	173	92	32
<u>Udźwig ładunku /t/</u>		100	39	32	50	20	76	9	20	21,5	20	4
bp	<u>825</u> 300	<u>1,3</u> 8/100 ^x	<u>5,5/9/</u> 28/100	<u>4,3/9/</u> 20/100	<u>3/9/</u> 17/100	<u>9</u> 37/100	<u>2,3</u> 28/100	<u>9</u> 16/50	<u>4,8</u> 8/50	<u>5</u> 7/50	<u>9</u> 37/100	<u>27</u> 45-60
bpz	<u>927</u> 1000	<u>1,5</u> 13/100	<u>5,3/9/</u> 38/100	<u>4,2/9/</u> 32/100	<u>3,4/9/</u> 40/100	<u>10</u> 80/100	<u>2,1</u> 38/100	<u>10</u> 16/15	<u>5,2</u> 8/15	<u>5,4</u> 7/15	<u>10</u> 80/100	<u>29</u> 35-15
bcz	<u>602</u> 4000	<u>1</u> 50/100	<u>4/6,4/</u> 36/24	<u>3/6,4/</u> 45/36	<u>2,1/6,4/</u> 30/36	<u>6,4</u> 51/26	<u>1,6</u> 24/34	<u>6,4</u> 20/5	<u>3,4</u> 10/5	<u>3,5</u> 9/5	<u>6,4</u> 51/36	<u>19</u> 50-5
br	<u>908</u> 2000	<u>1,4</u> 33/100 ^x	<u>6/10/</u> 54/70	<u>4,5/10/</u> 76/100	<u>3,3/10/</u> 45/100	<u>10</u> 143/98	<u>2,4</u> 54/70	<u>10</u> 20/10	<u>5,1</u> 10/10	<u>5,2</u> 9/10	<u>10</u> 143/98	<u>28</u> 50-10
dhb 105 mm samob.	<u>534</u> 1000	<u>0,9</u> 12/100	<u>3,5/5,7/</u> 20/75	<u>2,7/5,7/</u> 32/100	<u>2/5,7/</u> 27/100	<u>5,7</u> 54/100	<u>1,4</u> 20/75	<u>5,7</u> 6/5	<u>3</u> 3/5	<u>3,1</u> 3/5	<u>5,7</u> 54/100	<u>17</u> 17+5
dhb 105 mm ciągn.	<u>534</u> 1000	<u>0,9</u> 12/100	<u>3,5/5,7/</u> 40/100	<u>2,7/5,7/</u> 32/100	<u>2/5,7/</u> 27/100	<u>5,7</u> 54/100	<u>1,4</u> 40/100	<u>5,7</u> 6/5	<u>3</u> 3/5	<u>3,1</u> 3/5	<u>5,7</u> 54/100	<u>17</u> 17-5
dhb 155 mm samob.	<u>635</u> 1200	<u>1</u> 12/100	<u>4,1/6,7/</u> 16/50	<u>3,2/6,7/</u> 38/100	<u>2,2/6,7/</u> 12/50	<u>6,7</u> 30/50	<u>1,7</u> 8/50	<u>6,7</u> 7/5	<u>3,6</u> 4/5	<u>3,7</u> 4/5	<u>6,7</u> 30/50	<u>20</u> 20-5
dhb 155 mm ciągn.	<u>635</u> 1050	<u>1</u> 14/100	<u>4,7/6,7/</u> 31/100	<u>3,2/6,7/</u> 36/100	<u>2,2/6,7/</u> 21/100	<u>6,7</u> 60/100	<u>1,7</u> 31/100	<u>6,7</u> 7/5	<u>3,6</u> 4/5	<u>3,7</u> 4/5	<u>6,7</u> 60/100	<u>20</u> 20-5
dhb 203 mm samob.	<u>551</u> 1200	<u>0,9</u> 17/100	<u>3,6/6/</u> 20/66	<u>2,8/6/</u> 42/100	<u>2/6/</u> 35/100	<u>6</u> 40/66	<u>1,4</u> 20/66	<u>6</u> 7/5	<u>3,1</u> 4/5	<u>3,2</u> 4/5	<u>6</u> 40/66	<u>18</u> 18-5
dhb 203 mm ciągn.	<u>551</u> 1200	<u>0,9</u> 16/100	<u>3,6/6/</u> 48/100	<u>2,8/6/</u> 41/100	<u>2/6/</u> 40/100	<u>6</u> 73/100	<u>1,4</u> 40/100	<u>6</u> 7/5	<u>3,1</u> 4/5	<u>3,2</u> 4/5	<u>6</u> 73/100	<u>18</u> 18-5
dam /155-203 mm/	<u>673</u> 1350	<u>1</u> 19/100	<u>4,4/7,2/</u> 35/100	<u>3,4/7,4/</u> 47/100	<u>2,3/7,2/</u> 27/100	<u>7,2</u> 68/100	<u>1,8</u> 35/100	<u>7,2</u> 8/5	<u>3,8</u> 4/5	<u>3,9</u> 4/5	<u>7,2</u> 68/100	<u>21</u> 21-5

ZESTAWIENIE SAMOLOTÓW POTRZEBNYCH DO PRZERZUTU TYPOWYCH
 PODODZIAŁÓW, ODDZIAŁÓW I ZWIĄZKÓW SIŁ LĄDOWYCH WIELKIEJ BRYTANII

Pododdział, oddział, związek	Stan osobowy Ciężar całk. sprzętu /t/	Liczba samolotów potrzebnych do przewozu: tylko ludzi z osobistym uzbrojeniem i wyposażeniem cały pododdział ze sprzętem /% zabieranego sprzętu			
		"Britannia" ^{1/}	"Comet" ^{1/}	VC-10 ^{1/}	C-130K ^{2/}
1	2	3	4	5	6
	<u>Liczba pasażerów</u> <u>Udźwig ładunku /t/</u>	<u>100</u> <u>15</u>	<u>94</u> <u>10</u>	<u>150</u> <u>27</u>	<u>92</u> <u>21</u>
bp	<u>847</u> <u>2000</u>	<u>8,5</u> <u>13/10</u>	<u>9</u> <u>10/5</u>	<u>5,7</u> <u>7/10</u>	<u>9,3</u> <u>95/100</u>
pcz	<u>632</u> <u>3500</u>	<u>6,3</u> <u>12/5</u>	<u>6,7</u> <u>7/2</u>	<u>4,2</u> <u>5/2</u>	<u>7</u> <u>43/25</u>
pah 105 mm	<u>582</u> <u>1500</u>	<u>6</u> <u>6/5</u>	<u>6,2</u> <u>7/2</u>	<u>4</u> <u>4/2</u>	<u>6,3</u> <u>72/100</u>
paplot	<u>750</u> <u>1460</u>	<u>7,5</u> <u>10/10</u>	<u>8</u> <u>8/3</u>	<u>5</u> <u>5/2</u>	<u>8,2</u> <u>27/40</u>
pah 155 mm	<u>658</u> <u>1500</u>	<u>6,6</u> <u>10/10</u>	<u>7,5</u> <u>8/5</u>	<u>6,7</u> <u>7/10</u>	<u>7,2</u> <u>70/100</u>
pam	<u>604</u> <u>1600</u>	<u>6,1</u> <u>11/10</u>	<u>6,4</u> <u>7/5</u>	<u>4</u> <u>6/10</u>	<u>6,6</u> <u>61/80</u>
bpd	<u>740</u> <u>200</u>	<u>7,4</u> <u>11/80</u>	<u>8</u> <u>15/80</u>	<u>5</u> <u>6/80</u>	<u>8</u> <u>10/100</u>
BPanc	<u>5242</u> <u>20 000</u>	<u>53</u> <u>107/8</u>	<u>56</u> <u>80/4</u>	<u>35</u> <u>52/7</u>	<u>57</u> <u>665/70</u>
BPD	<u>3784</u> <u>2500</u>	<u>38</u> <u>80/48</u>	<u>40</u> <u>120/48</u>	<u>25</u> <u>45/48</u>	<u>41</u> <u>116/98</u>
Dywizja /wariant/	<u>14 550</u> <u>50 000</u>	<u>146</u> <u>268/8</u>	<u>155</u> <u>200/4</u>	<u>97</u> <u>130/7</u>	<u>154</u> <u>1430/60</u>

1/ Zabiera tylko ludzi, sprzęt przenośny oraz skrzynie i pojemniki z drobnym uzbrojeniem, amunicją, żywnością itp.

2/ Nie zabiera czołgów średnich, dział samobieżnych 155 mm i 203 mm oraz śmigłowców.

Załącznik 7

ZESTAWIENIE SAMOLOTÓW POTRZEBNYCH DO PRZERZUTU TYPOWYCH PODODZIAŁÓW,
ODDZIAŁÓW I ZWIĄZKÓW SIŁ LĄDOWYCH RFN

Pododdział, oddział, związek	Stan osobowy	Łączny ciężar sprzętu /t/	Liczba samolotów potrzebna do przewozu:	
			ludzi z osobistym uzbro- jeniem i wyposażeniem	pododdziału ze sprzętem /% zabieranego sprzętu/
			"Transall" ^{1/} /93/	"Transall" ^{1/} /16 t/
bzp /DZ, DPanc/	721	1 800	8	100/89
bpg /DPG/	685	1 000	7,5	50/80
bpg /DPD/	706	150	7,6	10/100
bcz /DZ, DPanc, DPG/	482	3 000	5,2	44/23
kppanc /DZ, DPG/	121	500	1,3	13/40
BZ /DZ, DPanc, DPG/	3 740	12 000	40	500/66
BPanc /DZ, DPanc/	3 380	13 000	37	438/54
DPG /DPG/	4 245	10 000	46	438/70
BPD /DPD/	2 356	1 800	26	112/100
pam /DZ, DPanc, DPG/	1 310	3 600	14	170/75
br /DZ, DPanc, DPG/	788	2 600	8,5	133/70
dplot /DZ, DPanc, DPG/	865	1 800	9,3	38/33
DZ	16 619	51 000	180	2 060/70
DPanc	16 259	54 000	176	2 000/60
DPG	18 233	46 000	196	2 000/70
DPD	8 142	7 000	88	437/100

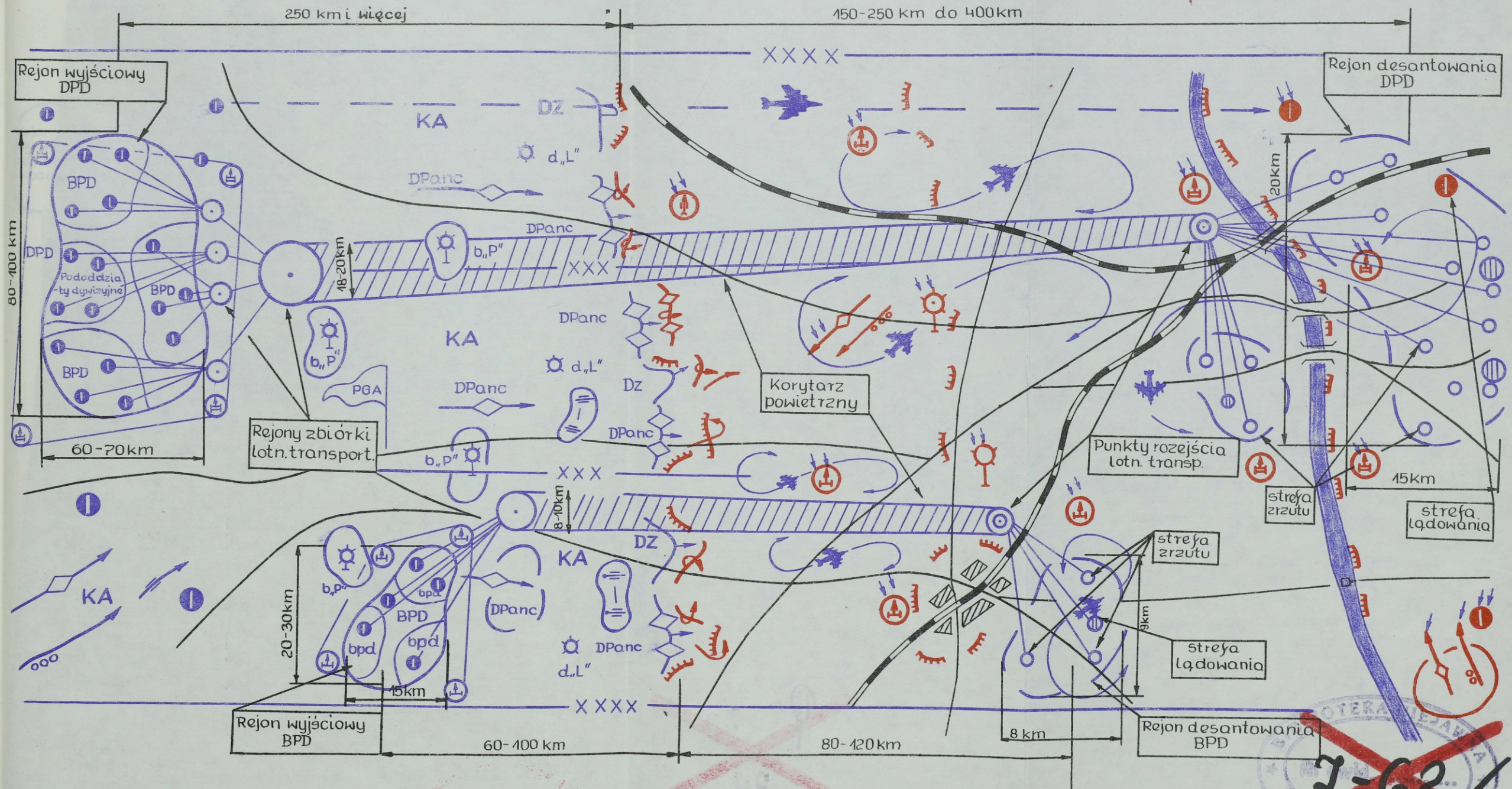
1/ Nie zabiera czołgów średnich, dział samobieżnych 155 i 203 mm i innego sprzętu cięższego niż 16 t.

1875

.

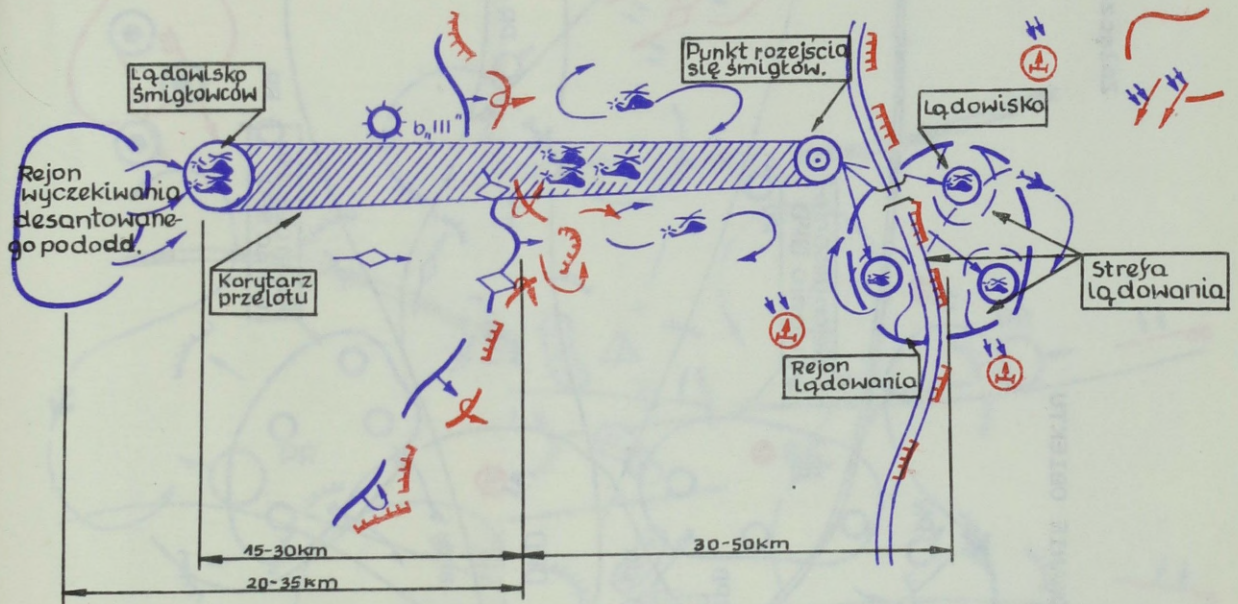
1875

PRZERZUT I DESANTOWANIE DPD I BPD /wariant/

~~1-62/s~~

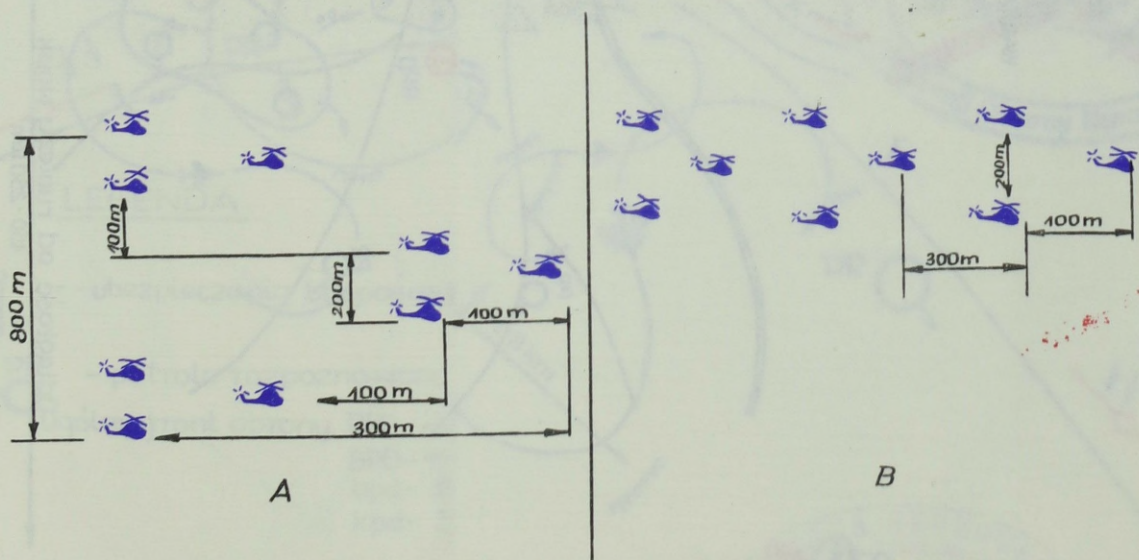
DESANTOWANIE TAKTYCZNEGO DESANTU POWIETRZNEGO
/wariant/

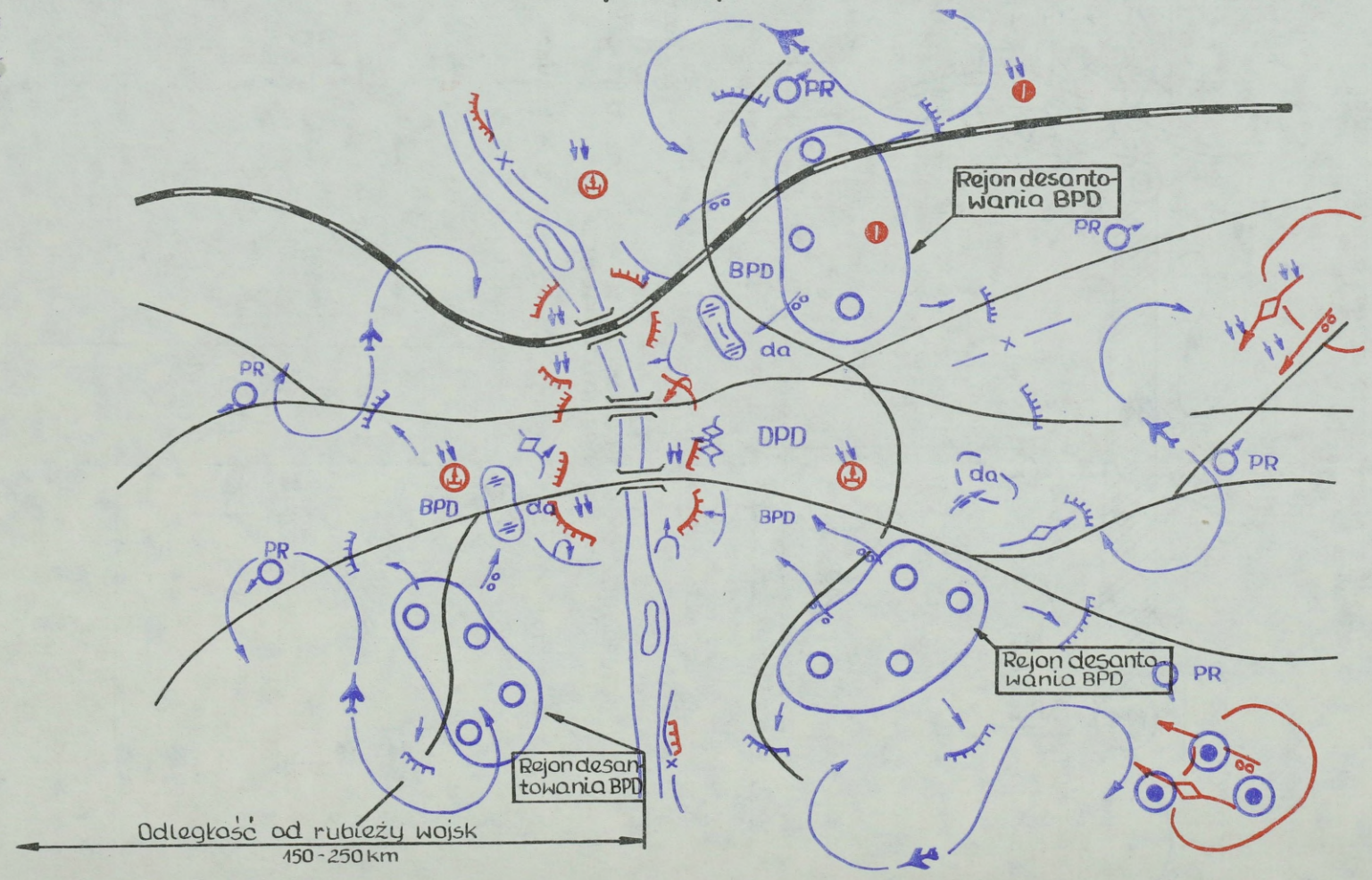
UGRUPOWANIE ŚMIGŁOWCÓW W CZASIE PRZERZUTU TAKTYCZNEGO
DESANTU POWIETRZNEGO

A - klin kluczowy

B - kolumna kluczowa

WALKA DPD /A/ O OPANOWANIE OBIEKTU
/wariant/

JAWNE

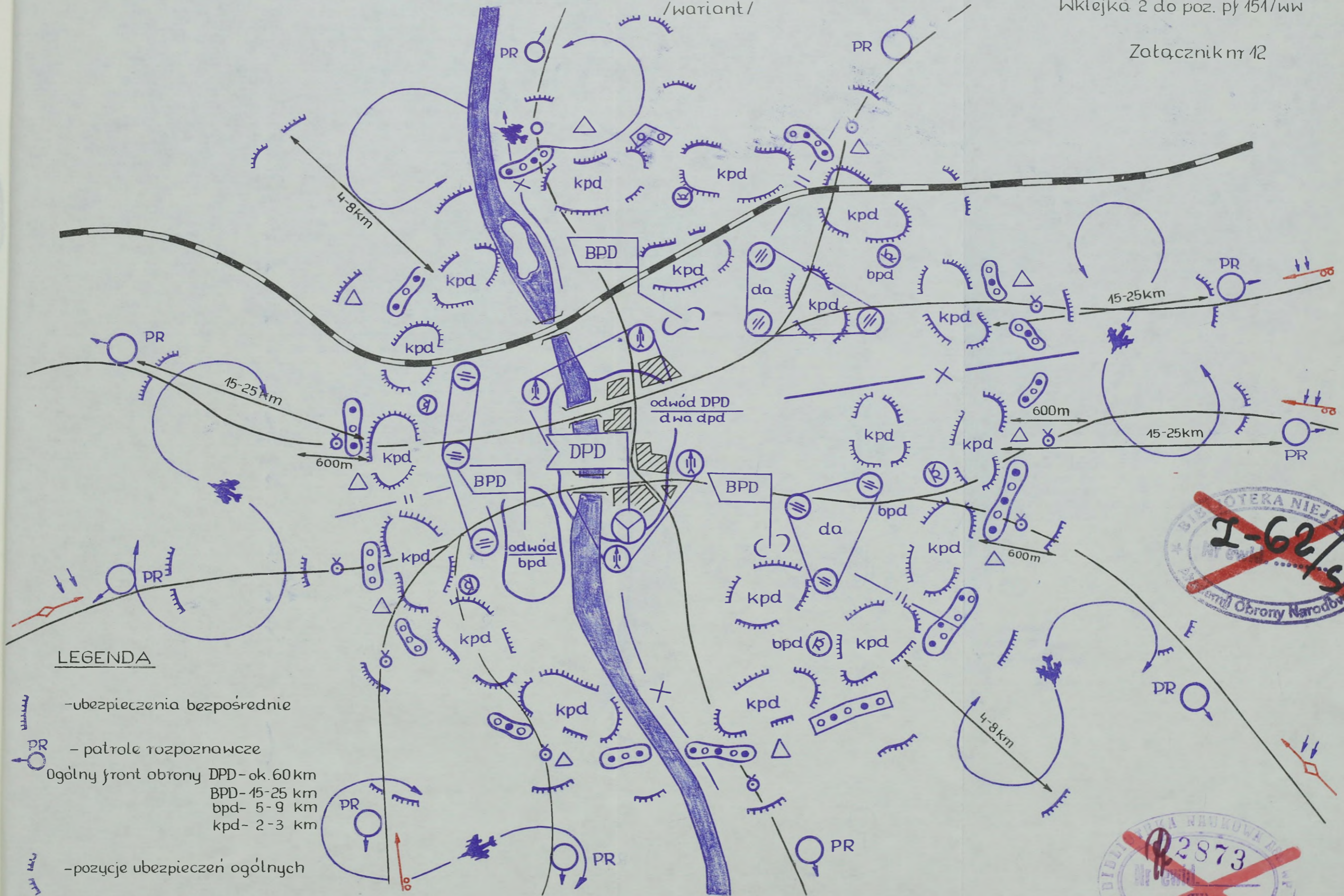
POUFNE

Egz. nr

Wklejka 2 do poz. p/ 151/ww

Załącznik nr 12

UGRUPOWANIE BOJOWE DPD W OBRONIE OKRĘŻNEJ /wariant/

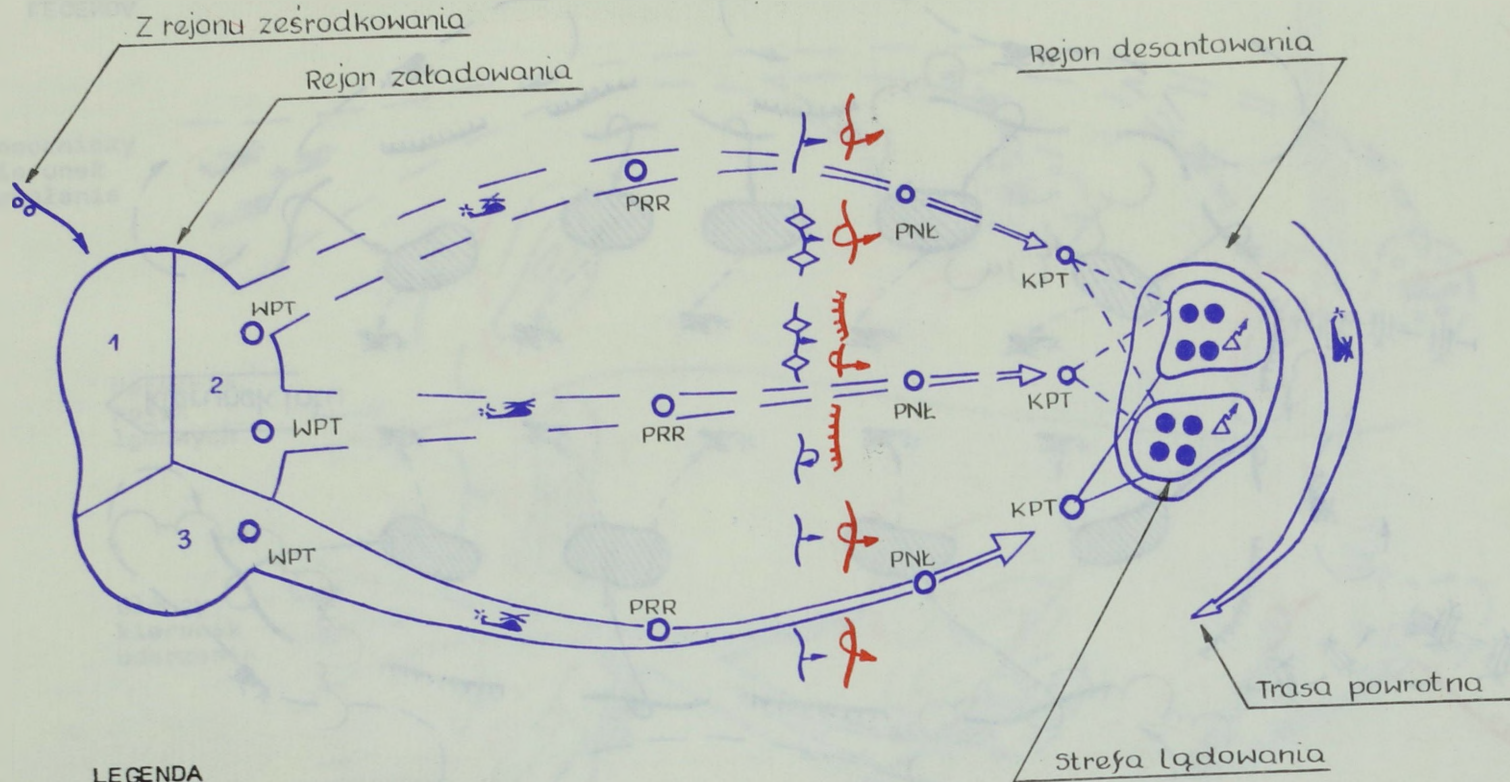
LEGENDA

- ubezpieczenia bezpośrednie
- patrole rozpoznawcze
- Ogólny front obrony DPD - ok. 60 km
- BPD - 15-25 km
- bpd - 5-9 km
- kpd - 2-3 km
- pozycje ubezpieczeń ogólnych

~~BIURO KRYTYKI~~
~~OTOKA NIEJAWNY~~
~~1-62/5~~
~~Biuro Obrony Narodowej~~

~~2873~~
~~20~~
~~Zbiórów Specjalnych~~

PRZERZUT TAKTYCZNEJ GRUPY POWIETRZNO SZTURMOWEJ
/wariant/

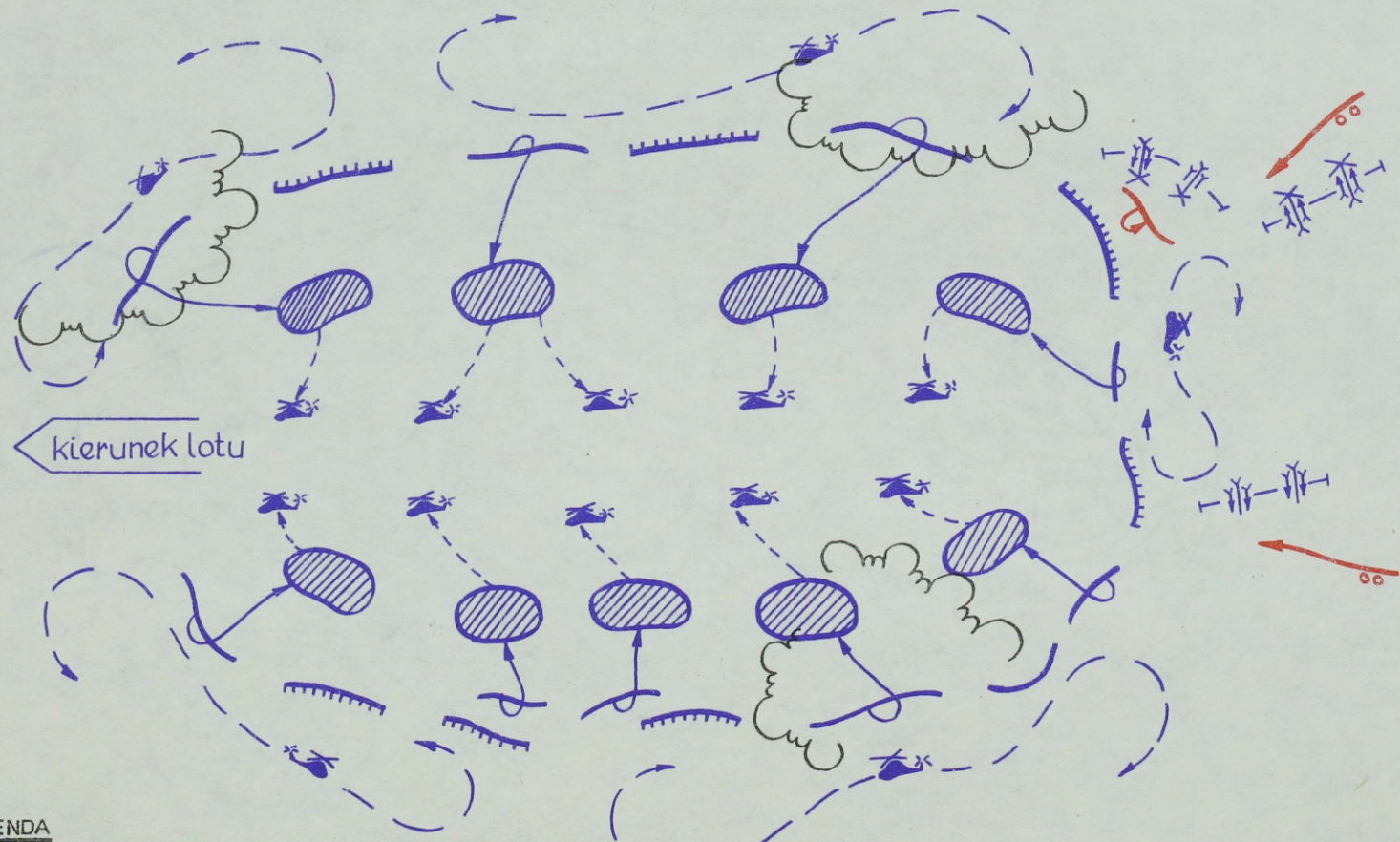

LEGENDA

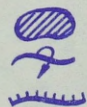
- Główna trasa lotu
- Zapasowa trasa lotu
- Lądowiska śmigłowców
- 1,2,3 Strefa załadowania

- WPT Wyjściowy punkt trasy
- PPR Punkt regulacji ruchu
- PNŁ Punkt nawiązania łączności
- KPT Końcowy punkt trasy

EWAKUACJA TAKTYCZNEJ GRUPY POWIETRZNO SZTURMOWEJ PO WYKONANIU ZADANIA
/wariant/

LEGENDA

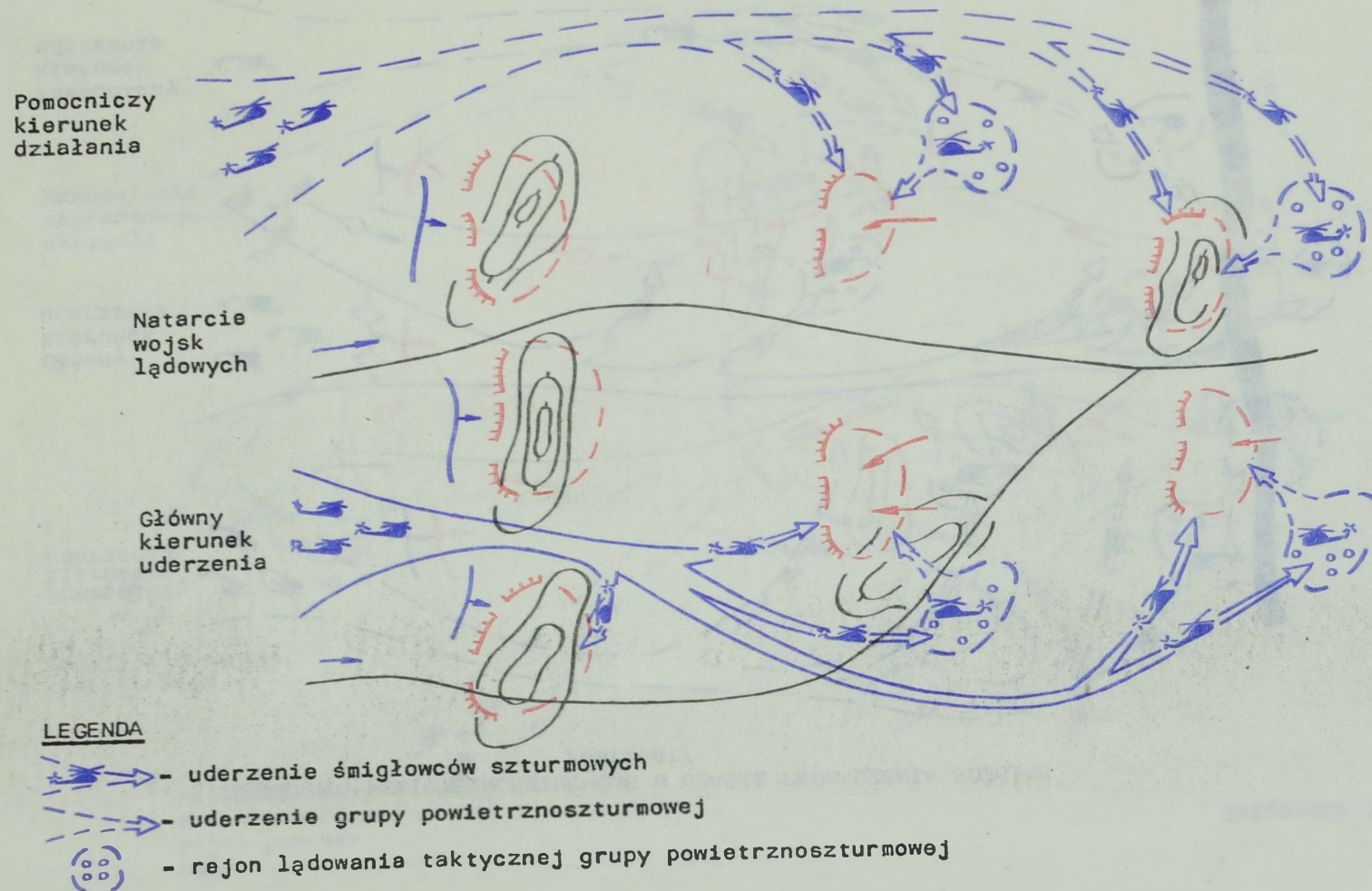

Rejon zbiórki sił głównych ewakuowanych w pierwszej kolejności

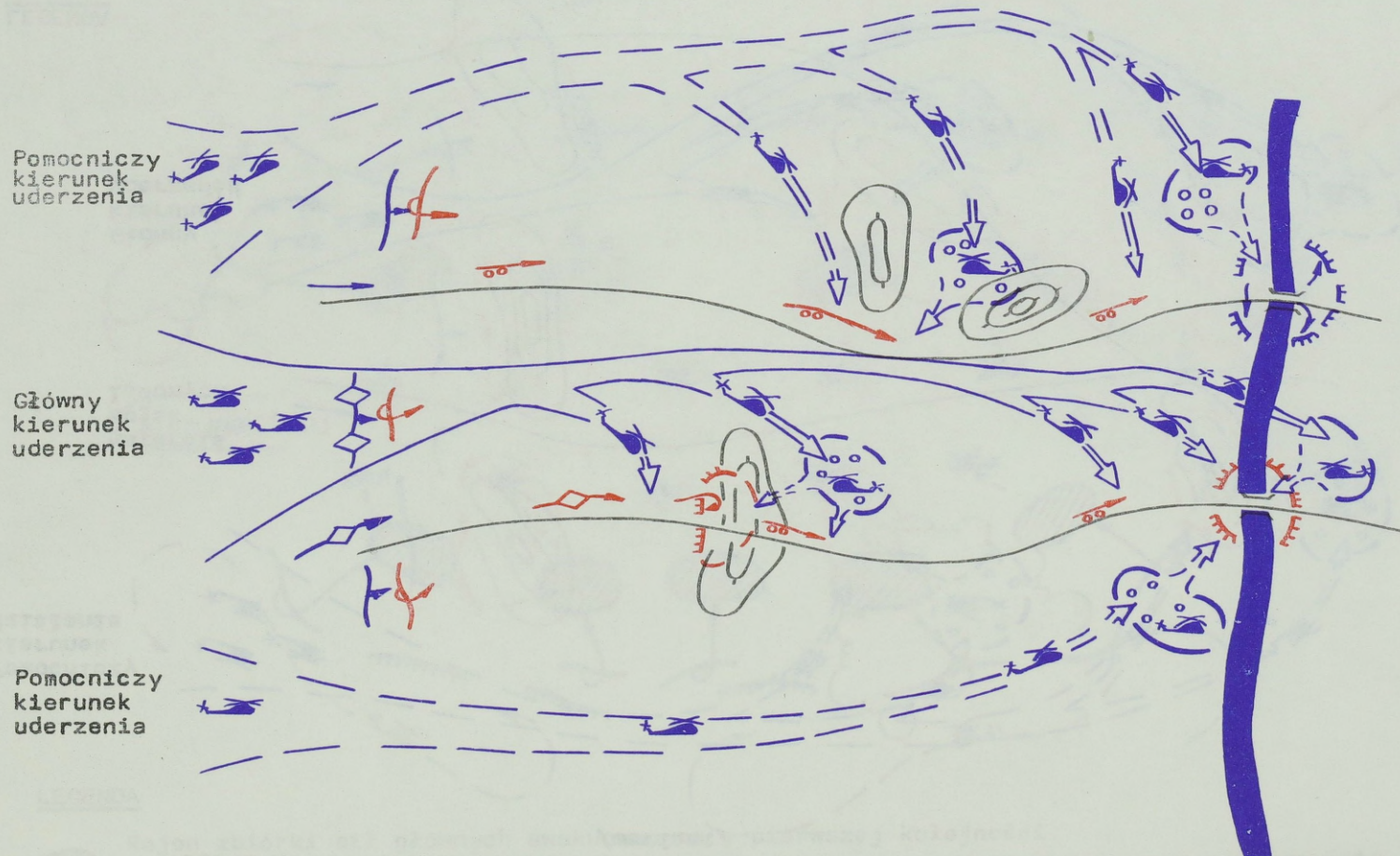
Pozostałe pododdziały sił głównych zajmujące rejonny zbiórki /ewakuowane w drugiej kolejności/

Pododdziały osłony, ewakuowane w ostatniej kolejności

DZIAŁANIA POWIETRZNOSZTURMOWE W CZASIE NATARCIA NA DORAŹNIE ZORGANIZOWANĄ OBRONĘ
/wariant/

DZIAŁANIA POWIETRZNO-SZTURMOWE W CZASIE PROWADZENIA POŚCIGU
/wariant/

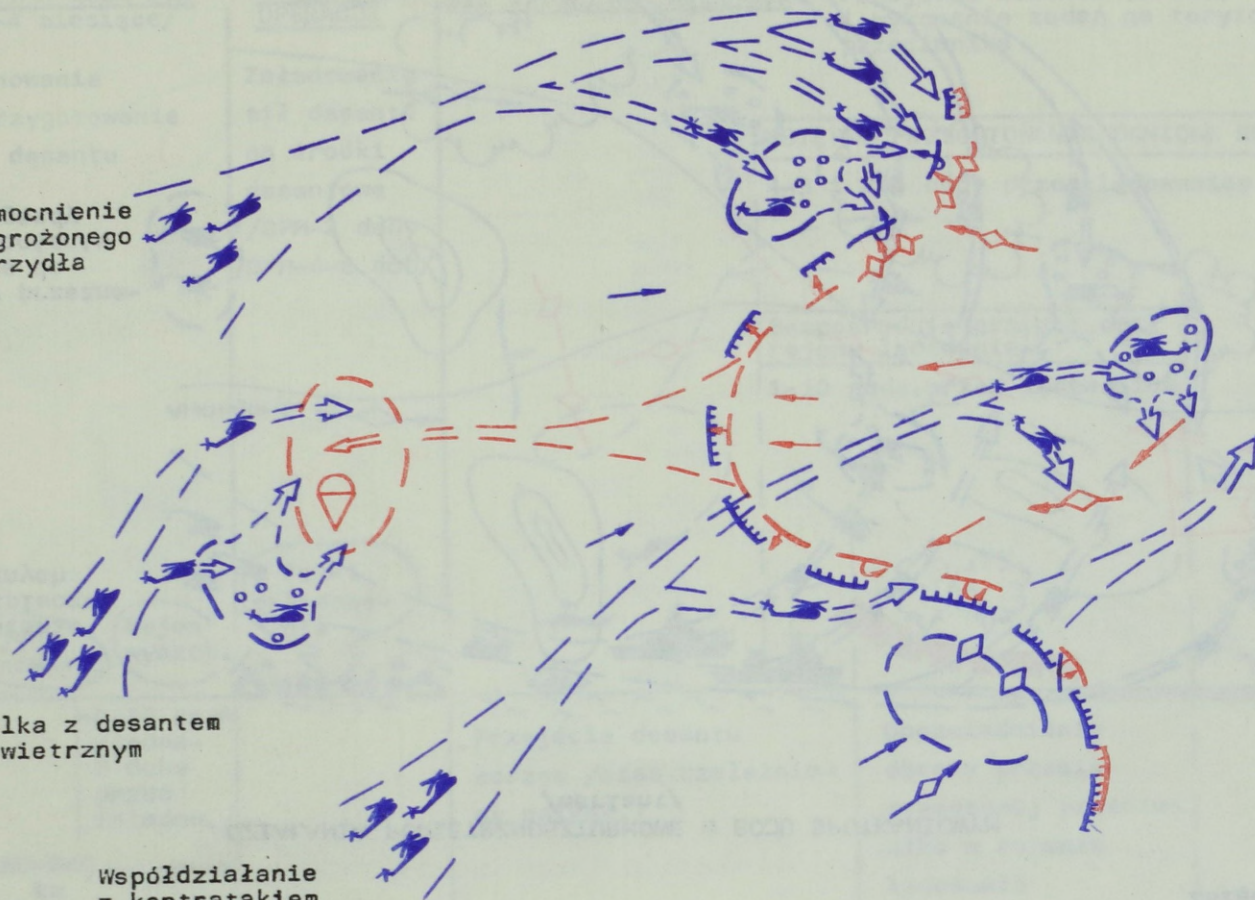

DZIAŁANIA POWIETRZNO SZTURMOWE W OBRONIE
/wariant/

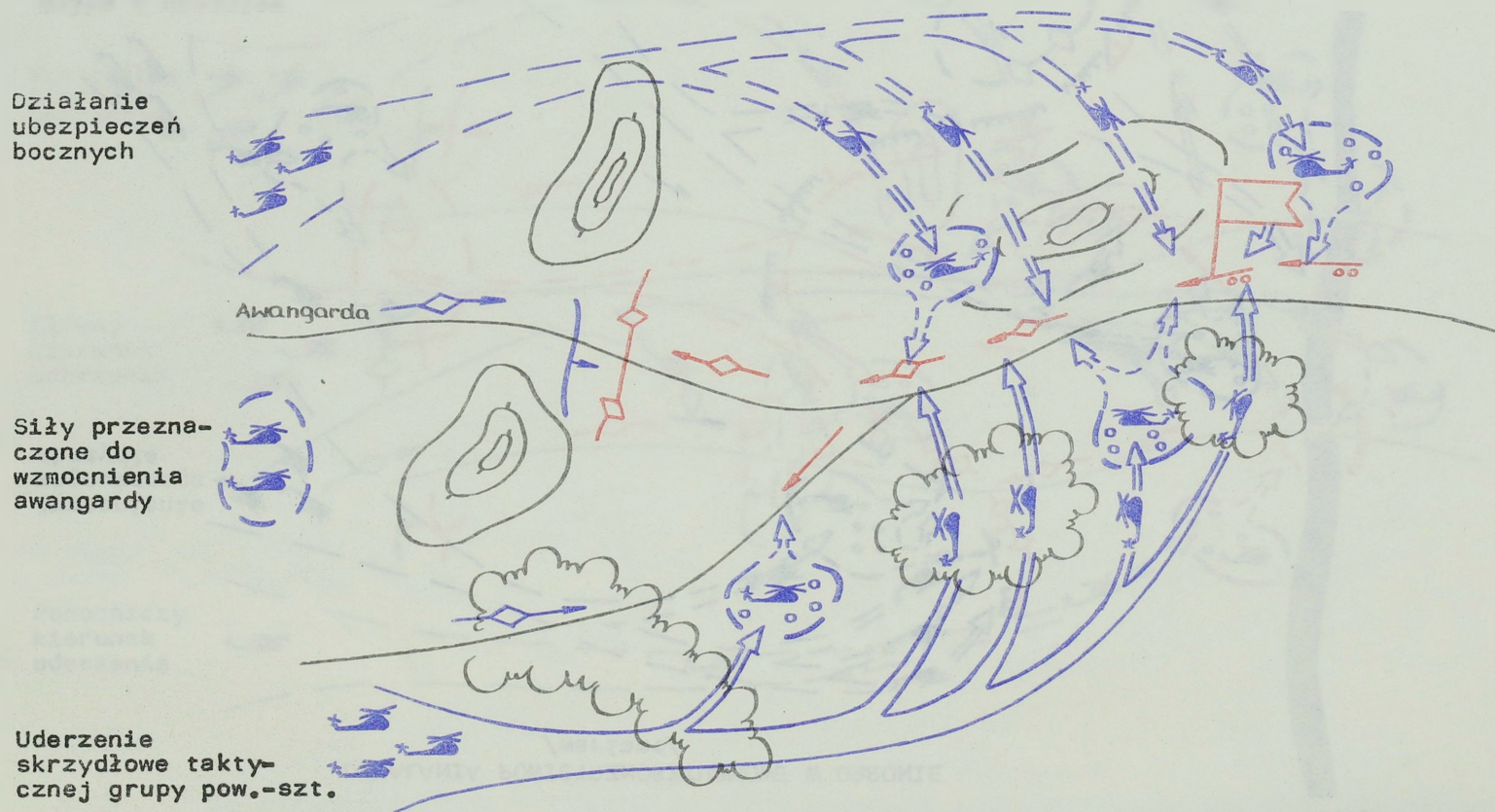
Wzmocnienie
zagrożonego
skrzydła

Walka z desantem
powietrznym

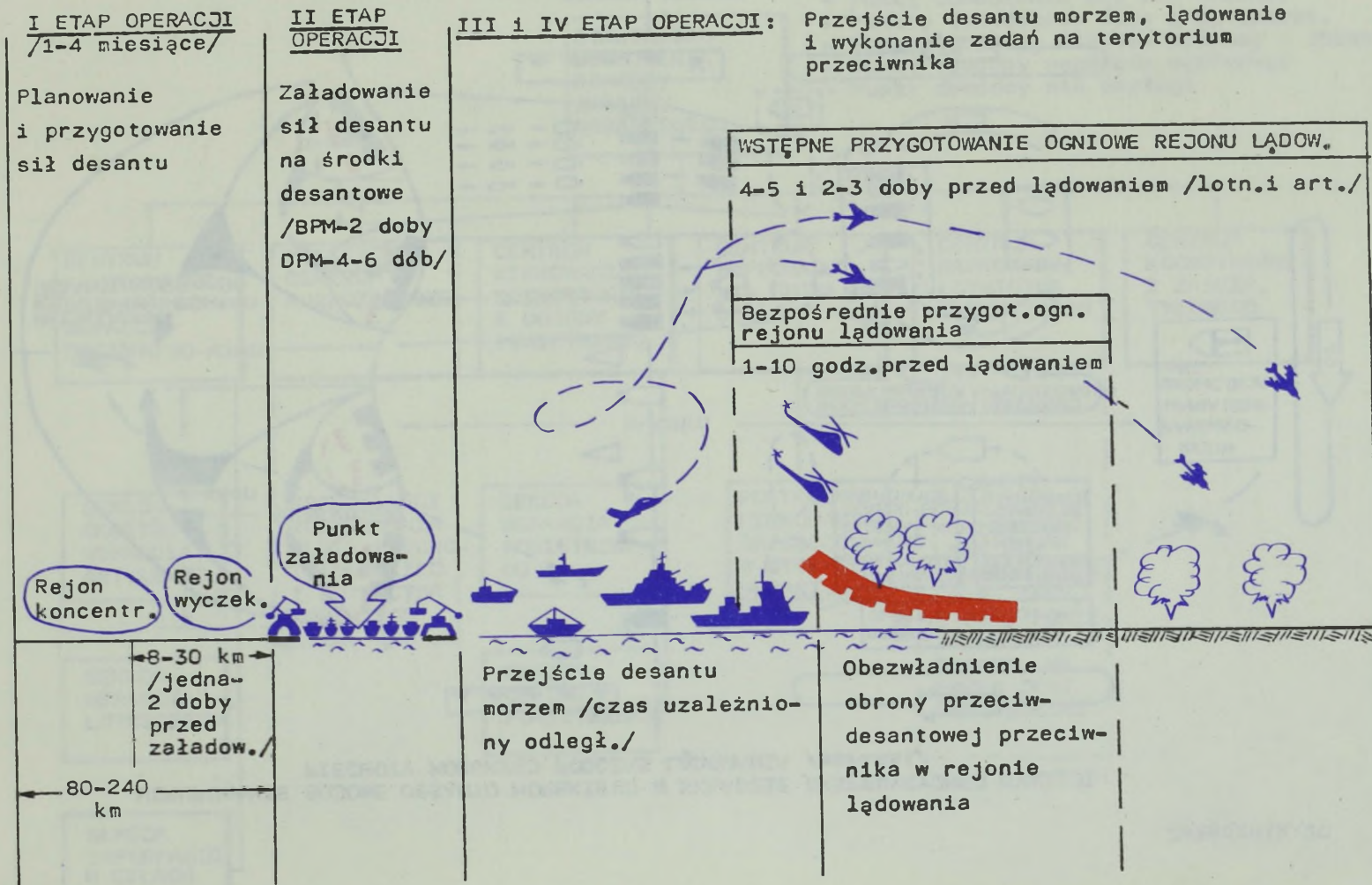
Współdziałanie
z kontratakami
wojsk pancernych

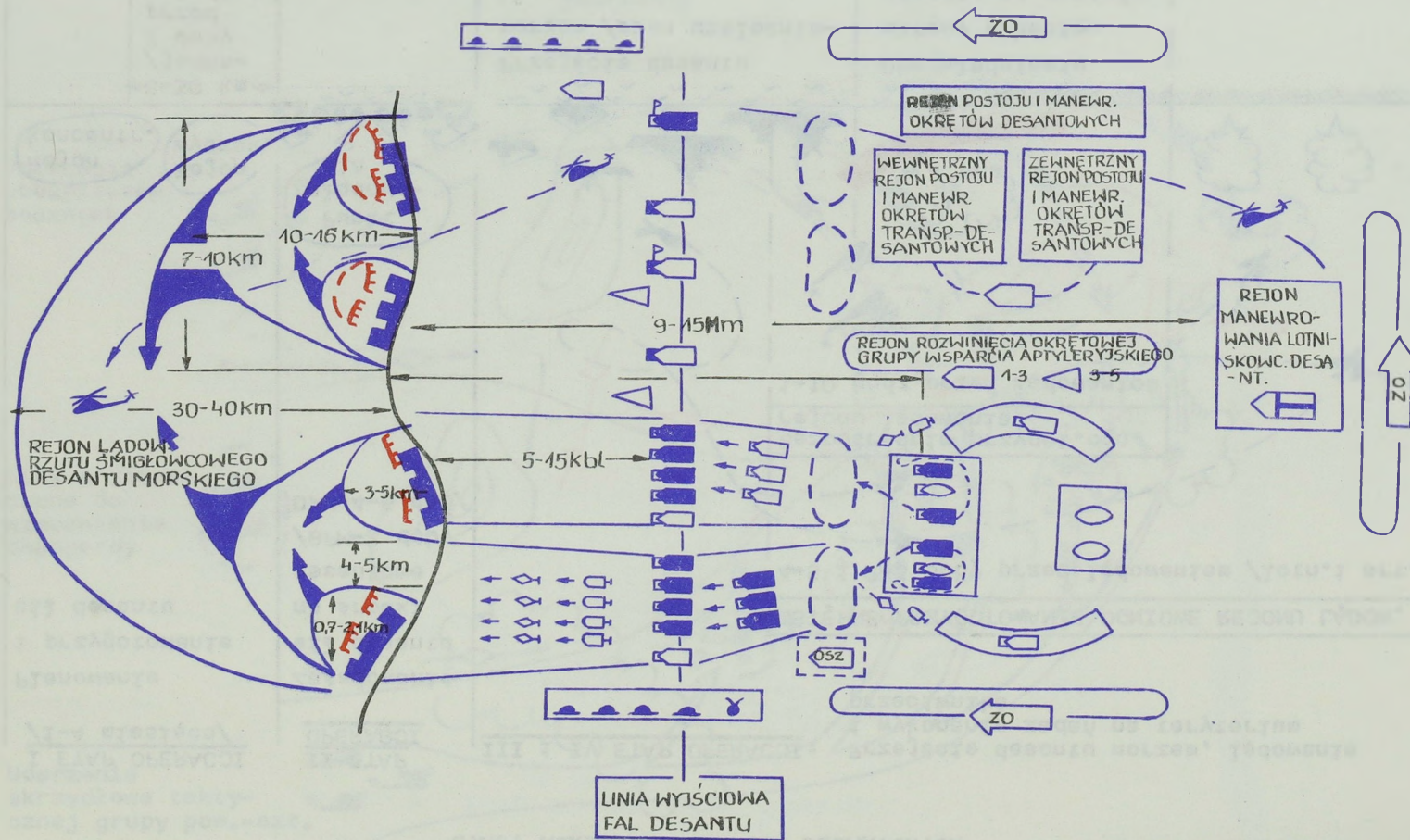
DZIAŁANIA POWIETRZNOSZTURMOWE W BOJU SPOTKANIOWYM
/wariant/

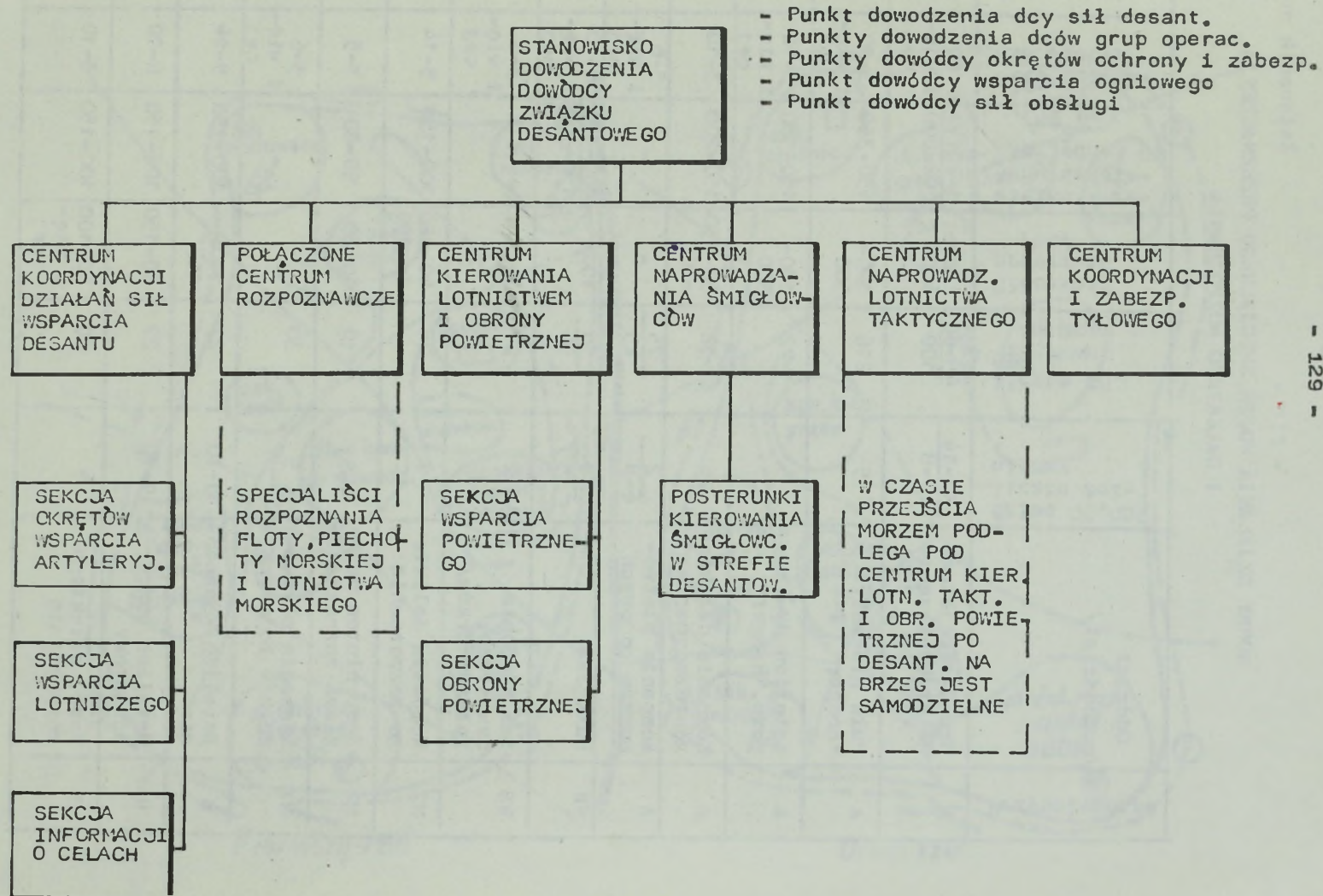
ETAPY MORSKICH OPERACJI DESANTOWYCH

UGRUPOWANIE BOJOWE DESANTU MORSKIEGO W SKŁADZIE EKSPEDYCYJNEJ DYWIZJI
PIECHOTY MORSKIEJ PODCZAS ŁĄDOWANIA /wariant/

ORGANY KIEROWANIA ZWIĄZKU DESANTOWEGO

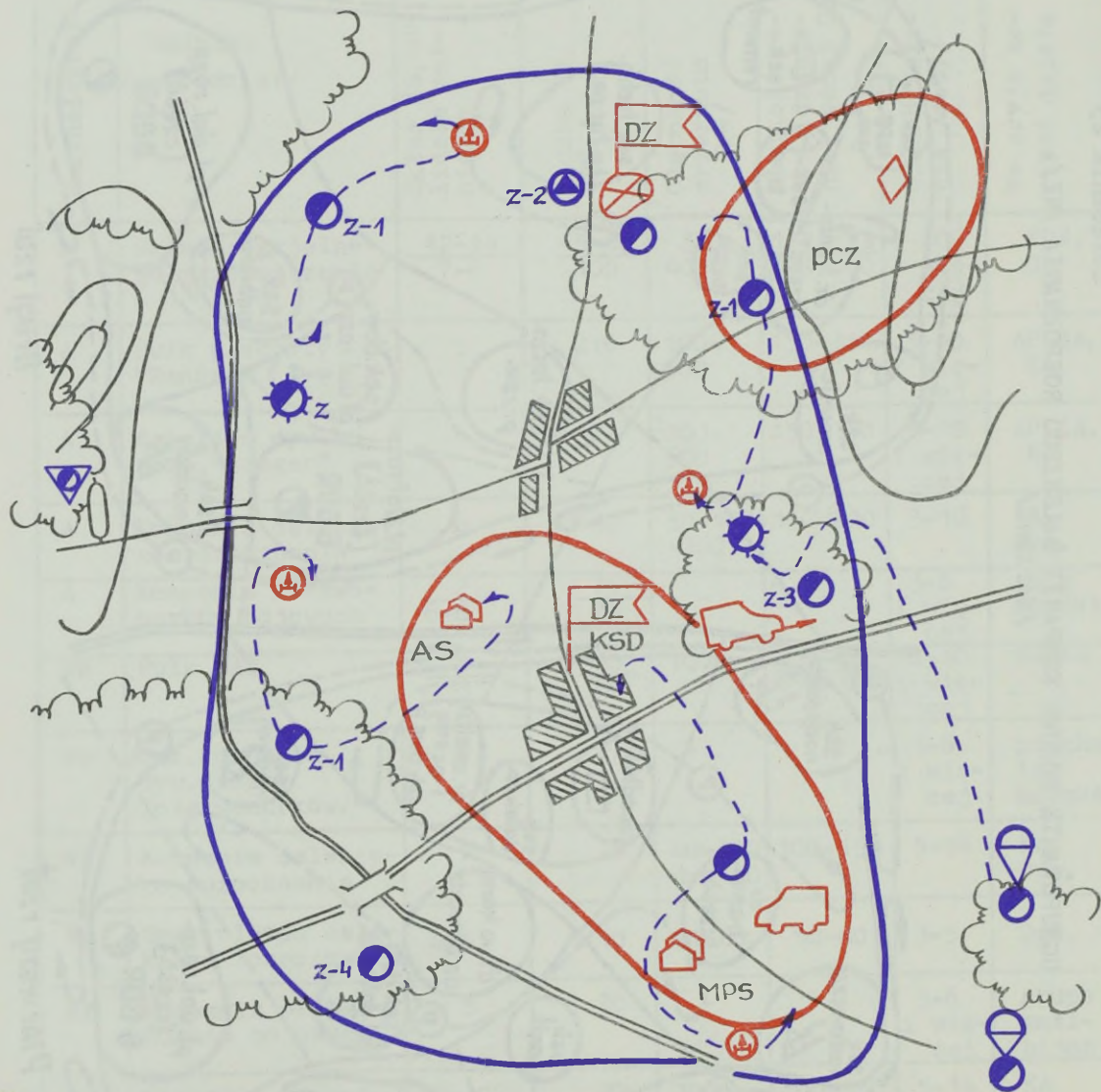
NORMY DZIAŁANIA WOJSK SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA
I DALEKIEGO ROZPOZNANIA

Przynależność	Oddział /pododdział/	Skład GS, GDR liczba żoł- nierzy	Liczba GS, GDR	Głębokość przerzutu /km/	Wielkość re- jonu działa- nia jednej GS /km ² /	Czas działa- nia /doby/	Na czym ko- rzyść działa
A	Grupa specjalnego przeznaczenia	$\frac{12-14}{7-8}$	$\frac{45-60}{100}$	350- 4000	1-2 tys. 600-800	60 i wię- cej	TDW, GA
A	Pułk piechoty "Ranger"	5	216	100- 500	150-350	5-10 i wię- cej	AP, GA, KA
A	Batalion dyw.- rozp. "Ranger"	5	72	100- 500	150-350	5-10 i wię- cej	AP, GA, KA
A	Kompania dalekiego rozpoznania	6	32	50-150 -200	150-200	3-10	KA, Dyw.
A	Kompania pływ- nurków bojowych	$\frac{2}{6-8}$	$\frac{75}{25}$	-	-	3-6 i wię- cej	siły morskie
WB	Pułk SAS	$\frac{8}{5}$	$\frac{36}{54}$	100-	300-350 150-300	6-10 i wię- cej	GA, KA
WB	Sam. kompania dyw.-rozp. /pływ- nurków/	2	27	-	-	3-6 i wię- cej	piecho- ta morska
NZ	Kompania dalekiego rozpoznania	7	24	40-120 do 150	100-150	5-14	KA, Dyw.
NZ	Sam. pluton dalekiego rozpoznania	4-5	10	40-80	50-80	3-5	Dyw.
NZ	Kompania pływ- nurków bojowych	5	30	-	-	3-6 i wię- cej	grupa amfi- bijna
B	Batalion komandosów	8-10	27	100- 150	100-150	5-14	KA
H	Batalion pow.- desantowy	9-10	27	80-150	100-150	6-10	KA
H	Komp. dalekiego rozpoznania	5	20	60-100 i wię- cej	100-150	3-10	KA

UGRUPOWANIE BOJOWE KOMPANII DALEKIEGO ROZPOZNANIA /NZ/
/Wariant/

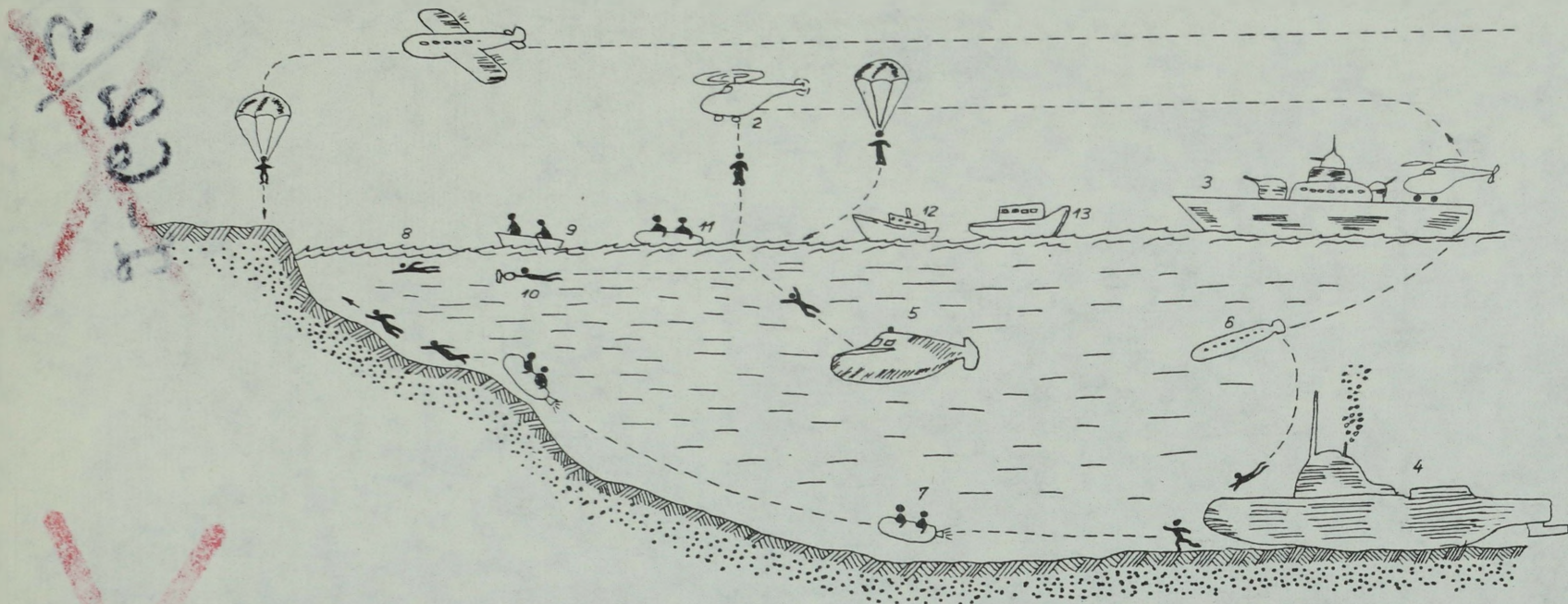

DZIAŁANIE GDR NA TYŁACH NIEPRZYJACIELA
/wariant/

- rejon lądowania GDR	- punkt obserwacyjny
- punkt zbiórki GDR	- napad /dywersja/
- baza wypadowa	- zasadzka
- zapasowa baza wypadowa	- kolejność wykonania zadań
- rejon patrolowania	- Z-1,2 - miejsce wyczekiwania GDR na połączenie z wojskami własnymi lub zabranie przez środki transportu /śmigłowiec, patrol rozp. itp./

SPOSOBY PRZERZUTU PŁETWONURKÓW BOJOWYCH NA WYBRZEŻE PRZECIWNIKA

- 1- samolot ; 2- śmigłowiec ; 3- okręt nawodny ; 4- okręt podwodny ; 5- miniaturowy okręt podwodny
 6- samobieżny pojazd podwodny ; 7- dwumiejscowy pojazd podwodny ; 8- pływ ; 9- łódź wiosłowa
 10- jednomiejscowy skuter podwodny ; 11- ponton gumowy ; 12- szybki kuter ; 13- póduszkowiec

